

ایده‌پردازی برای تربیت در شرایط جنگ و پسا جنگ

بسته ایده‌های عملیاتی

تولید شده با مشارکت ۲۷۹ نفر

beytolqazal.ir

مرداد ۱۴۰۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست

مقدمه	۱
فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس	۴
فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان	۳۳
فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین	۵۰
فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش	۵۹
فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه	۸۱
فصل ششم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها	۹۱

«آموزش و پرورش بیت‌الغزل مسائل بعد از انقلاب ماست. اگر همه کارمان را ما - چه کارهای زیربنایی چه کارهای روزمره - همه این‌ها را درست کنیم؛ صنایع‌مان را راه بیندازیم، کشاورزی‌مان را درست کنیم، اداراتمان را درست کنیم... اما [اگر] آموزش و پرورش به‌صورت بنیانی و عمیق در حال برنامه‌ریزی و طراحی برای آینده نباشد؛ فکر این نهال‌هایی که سخاوت‌مندانه به‌دست شما سپرده است نباشد، آینده این انقلاب آینده بسیار بدی خواهد بود. همه این‌ها فرع است و این اصل. همه آن فعالیت‌ها و تلاش‌ها جسم است و این روح، همه آن‌ها حتی زیربنایی‌هایش ناظر به حال است این ناظر به آینده است؛ فرقی این است». بیانات ۱۳۶۲/۰۵/۲۵

مقدمه

در شرایطی که کشور عزیزمان مورد تهاجم قرار گرفته و وضعیت جنگی بر آن حاکم است، لازم است تصمیمات جدیدی در زندگی روزمره مردم و برنامه‌های مختلف و مسئولان برای مقابله با این تهاجم اتخاذ شود. این پدیده، در شرایط حساس و تاریخی کنونی، نیازمند انسجام ملی است.

نزدیک به ۱۷ میلیون دانش‌آموز به‌عنوان نسل آینده‌ساز، بخش قابل‌توجهی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند. در چنین شرایطی و در صورت تکرار شرایط جنگی، چه مواجهه‌ای باید با این پدیده داشت و چه برنامه‌هایی باید برای دانش‌آموزان طراحی شود؟ هر یک از نقش‌آفرینان اجتماعی (اولیا و خانواده‌ها، معلمان و مدارس، وزارت آموزش و پرورش، رسانه‌ها، نهادهای مردمی، شهرداری‌ها، مساجد، دولت و سایر ارکان حاکمیت) چه اقداماتی می‌توانند انجام دهند؟ همچنین، خود دانش‌آموزان نیز می‌توانند چه نقشی در این شرایط ایفا کنند و با توجه به سن و طیف‌های مختلف، چه اقدامات کنش‌گرانه‌ای را در این راستا می‌توانند انجام دهند؟

بی‌شک، اقتضائات جنگ امروز با گذشته تفاوت دارد، اما این شرایط — همانند دوران دفاع مقدس — می‌تواند ظرفیت‌ها و فرصت‌های تربیتی و هویت‌ساز کم‌نظیری (مانند فرصت تقویت خودباوری، هویت ملی، شجاعت، ایمان و...) برای نسل جدید ایجاد کند و دانش‌آموزان نیز می‌توانند اقدامات مختلفی انجام داده و نقش‌آفرینی داشته باشند. از سوی دیگر، این وضعیت، می‌تواند تهدیدها و چالش‌هایی را نیز برای نظام تعلیم و تربیت و دانش‌آموزان به همراه داشته باشد که نقش‌آفرینان اجتماعی باید نسبت به آن واکنش مناسب نشان دهند؛ همان‌گونه که در دوران دفاع مقدس، معلمان و مدارس اقدامات مؤثری انجام دادند.

با توجه به اهمیت راهبردی شرایط حاضر، «بیت‌الغزل»^۱؛ بستر نظرخواهی جمعی فعالان تعلیم و تربیت «فراخوان نظرخواهی و ایده‌پردازی جدید خود را به این موضوع اختصاص داده است. «بیت‌الغزل» یک از خروجی‌های اندیشکده تعلیم و تربیت برهان است که با بهره‌گیری از مشارکت جمعی فعالان و صاحب‌نظران نظام تعلیم و تربیت، به دنبال ارتقای توجه عمومی به مسائل این حوزه و فراهم‌سازی بستری برای طرح دیدگاه‌ها و نظرات ذی‌نفعان است. «بیت‌الغزل» در تلاش است، به شیوه‌های جمع‌سپارانه، با گردآوری و تحلیل دیدگاه‌های جمعی پیرامون رخ‌دادها و مسائل مرتبط با نظام تعلیم و تربیت، تصویری کامل‌تر و چندبُعدی در اختیار تصمیم‌گیران و عموم فعالان قرار دهد و به ارتقای فهم عمومی نسبت به این مسائل یاری رساند. سؤال محوری این فراخوان عبارت بود از: «هر یک از نقش‌آفرینان — از والدین و معلمان تا رسانه‌ها و نهادهای حاکمیتی — چه اقداماتی می‌توانند در این شرایط انجام دهند تا از ظرفیت‌های موجود بهره ببرند و یا با چالش‌های پیش‌رو مقابله کنند؟ و به چه شکل‌ها و با چه ایده‌هایی می‌توان دانش‌آموزان در این شرایط با انجام فعالیت‌هایی به نقش‌آفرینی خود بپردازند؟»

^۱ beytolqazal.ir

«بیت‌الغزل» تا کنون با توجه به رخدادها و مسائل نظام تعلیم و تربیت، نظرخواهی‌های مختلفی را انجام داده است. دو نظرسنجی پیرامون معرفی گزینه‌های شایسته برای تصدی مسئولیت وزارت آموزش و پرورش، جمع‌آوری و انتشار دیدگاه‌های فعالان و صاحب‌نظران نظام تعلیم و تربیت، رسانه و علوم اجتماعی پیرامون نوجوانان و ناآرامی‌های پاییز ۱۴۰۱، نظرسنجی پیرامون وضعیت تعطیلی مکرر مدارس به علت ناترازی انرژی و گردآوری دیدگاه‌های معلمان و نقش‌آفرینان نظام تعلیم و تربیت به مناسب دیدار رهبری با فرهنگیان از نمونه فعالیت‌های «بیت‌الغزل» بوده است.

در فراخوان اخیر همه فعالان و صاحب‌نظران تعلیم و تربیت، رسانه، فرهنگ و علوم اجتماعی، و همچنین عموم مردم می‌توانستند نظرات ارزشمند خود را ثبت کنند. هدف بیت‌الغزل، انتشار بسته ایده‌ها و راهکارهای عملی و انتقال آن‌ها به متولیان هر حوزه است. در مجموع با پایان مهلت فراخوان، ۳۲۲ ایده معتبر از ۲۷۹ نفر شامل ۹ دسته معلم یا مربی، مدیر مدرسه، مدیر یا کارشناس آموزش و پرورش، دانشجو معلم، استاد حوزه یا دانشگاه، پژوهشگر تعلیم و تربیت، فعال فرهنگی و اجتماعی، ولی دانش‌آموز و سایر در این فراخوان دریافت شد. در این فراخوان هر فرد می‌توانست حداکثر ۳ ایده ثبت کند.

سوالات اصلی فرم فراخوان

* ابتدا مشخص کنید برای کدام مورد می‌خواهید ایده و اقدام عملیاتی پیشنهاد دهید: مثلاً آیا ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان پیشنهاد دارید و یا توصیه‌ای به والدین یا معلمان و مدارس دارید یا ایده‌ای برای رسانه‌ها و صداوسیما و یا اقدامی را به نظرتان وزارت آموزش و پرورش باید انجام دهد؟ در سوال بعد می‌توانید آن اقدام را بنویسید.

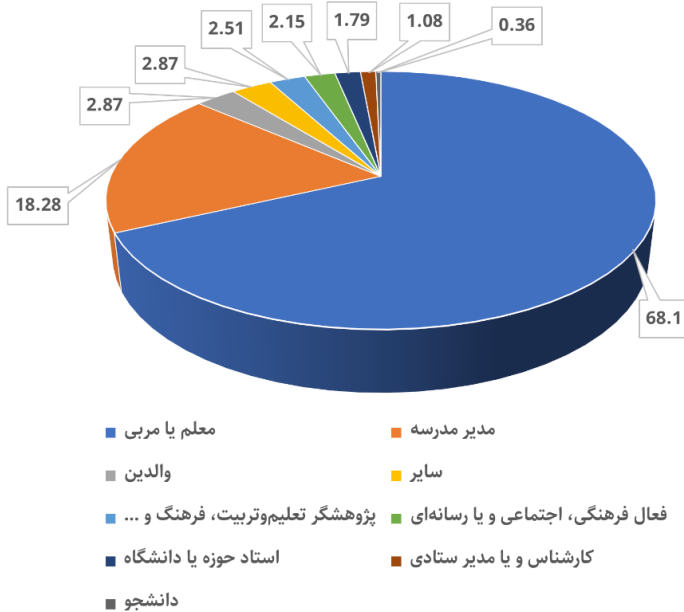
- دانش‌آموزان
- والدین
- معلمان، مربیان و مدیران مدارس
- سطح کلان وزارت آموزش و پرورش
- صداوسیما و رسانه‌ها
- دیگر بخش‌ها و نهادها

* ایده

برای مورد انتخاب شده در سوال قبل، چه ایده و اقدام عملیاتی را برای بهره‌مندی از فرصت‌های تربیتی جنگ و یا نقش‌آفرینی دانش‌آموزان و یا برای مواجهه با چالش‌های مرتبط با نظام تعلیم و تربیت در شرایط کنونی پیشنهاد می‌کنید. آن را با ذکر جزئیات و در صورت نیاز با بیان مثال ثبت کنید.

فراوانی و نقش مشارکت‌کنندگان در فراخوان

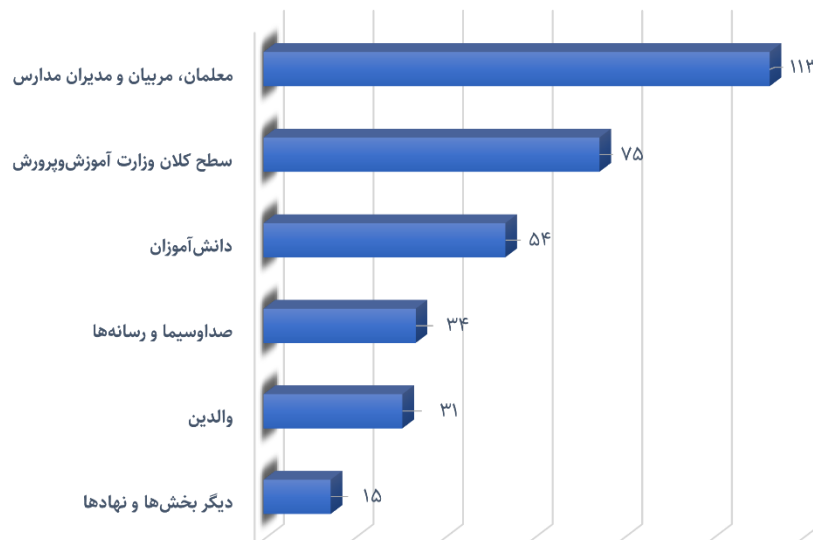
در شکل‌گیری ایده‌های این بسته، ۲۷۹ نفر مشارکت کردند که فراوانی نقش ایشان قابل مشاهده است. حجم قابل توجه ایده‌هایی که در ادامه خواهد آمد حاصل پیشنهاد معلمان، مربیان و مدیران مدارس است.

ردیف	نقش	تعداد	درصد
۱	معلم یا مربی	۱۹۰	۶۸٫۱۰
۲	مدیر مدرسه	۵۱	۱۸٫۲۸
۳	والدین	۸	۲٫۸۷
۴	سایر	۸	۲٫۸۷
۵	پژوهشگر تعلیم و تربیت، فرهنگ و ...	۷	۲٫۵۱
۶	فعال فرهنگی، اجتماعی و یا رسانه‌ای	۶	۲٫۱۵
۷	استاد حوزه یا دانشگاه	۵	۱٫۷۹
۸	کارشناس و یا مدیر ستادی	۳	۱٫۰۸
۹	دانشجو	۱	۰٫۳۶

فراوانی ایده‌های پیشنهادی برای هریک از نقش‌های شش‌گانه

در این قسمت تعداد ایده‌هایی که برای هریک از نقش‌ها در این بسته وجود دارد قابل مشاهده است. لازم به ذکر است ایده‌های برخی از نقش‌ها برای نقش‌های دیگر نیز می‌تواند قابل بهره‌برداری قرار گیرد. مثلاً برخی ایده‌های مربوط به نقش آفرینی معلمان می‌تواند برای راهبری و برنامه‌ریزی‌های سطح کلان آموزش و پرورش یا حتی والدین و یا ایده‌های مربوط به نقش آفرینی دانش‌آموزان، برای معلمان و یا والدین و حتی صداوسیما و رسانه‌ها قابل استفاده باشد.

فصل اول:

ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای

نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

«آن زمان که صدای انفجار از دور به گوش ما می‌رسید و نگرانی در دل همه بود. بعضی‌ها دل‌تنگ دوستان و همکلاسی‌هایشان شدند. اما من در آن روزها همیشه به یاد شما بودم. به خودم گفتم: بچه‌های کلاس دوم من قوی و شجاع هستند. دیدم که بعضی از شما برای هم پیام فرستادید، یا با نقاشی‌هایتان آرزو کردید زودتر آرامش برگردد. می‌دانستم مامان‌ها و باباها در خانه با شما دعای فرج می‌خوانند و با صدای کوچک اما دل‌های بزرگ کنار هم برای وطن دعا می‌کنید. شاید ترس در دل‌ها بود ولی امید از چشمانتان نمی‌رفت. در آن روزها، مثل قهرمان‌های کوچک، بیدار و هوشیار بودید. معنای بیداری این هست که حتی اگر در خانه باشیم و از هم دور، دل‌هایمان برای ایران و دوستان‌مان می‌تپد؛ شجاعت یعنی همین که امیدوار بمانید، دعا کنید و منتظر روزهای خوب باشید. من به شما افتخار می‌کنم که با وجود همه سختی‌ها، مثل یک ایرانی واقعی صبور و مقاوم ماندید. بیداری یعنی همین که حتی وقتی مدرسه نمی‌روید، دل‌های کوچک و پاکتان هوشیار و امیدوار است و دعای خیرتان همیشه همراه ایران است.»

پیام یک معلم به دانش‌آموزان خود در ایام جنگ ۱۲ روزه

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

در شرایط بحرانی و جنگی، مدرسه نه تنها محیطی آموزشی بلکه می‌تواند یکی از اصلی‌ترین سنگ‌های تربیتی جامعه به‌شمار رود. معلمان، مربیان و مدیران مدارس، به‌عنوان کنشگران خط مقدم در تربیت نسل آینده، مسئولیت ویژه‌ای در مواجهه با این وضعیت تاریخی دارند. آن‌ها نه تنها منتقل‌کننده دانش، بلکه سازندگان روحیه، هویت و باورهای دانش‌آموزان هستند. در فضای تهدیدآمیز جنگ، حفظ آرامش روانی، تقویت امید و هویت ملی و دینی، و توانمندسازی دانش‌آموزان برای ایفای نقش فعال، از جمله وظایف حیاتی آنان است.

فرصت‌های تربیتی فراوانی در دل این وضعیت نهفته است؛ از تقویت روحیه ایثار و همبستگی گرفته تا آموزش واقعی مسئولیت‌پذیری و استقامت. معلمان می‌توانند با گفت‌وگوهای کلاسی، تبیین شرایط کشور با زبان قابل‌فهم برای نوجوانان، و استفاده از ابزارهای خلاقانه مانند نمایش، هنر و داستان، بذر خودآگاهی و تعهد را در جان دانش‌آموزان بکارند. همچنین مدارس، با فضاسازی فرهنگی مناسب، ایجاد گروه‌های داوطلبانه، و تبدیل موقعیت بحرانی به فرصت همدلی و عمل مشترک، می‌توانند نقشی سرنوشت‌ساز ایفا کنند.

مدیران مدارس نیز نقش محوری در طراحی سازوکارهای حمایتی، هماهنگی با خانواده‌ها و نهادهای مختلف، و مراقبت از سلامت روانی معلمان و دانش‌آموزان دارند. در این شرایط، مدرسه باید هم جایگاه آرامش‌بخش و هم نقطه‌ی حرکت و انگیزش باشد. مدرسه می‌تواند زمینه‌ساز رشد نسلی مقاوم، خلاق و متعهد به سرنوشت کشور باشد.

در ادامه، جدول نمایه موضوعی برای دسترسی هدفمند به ایده‌ها و متن کامل ۱۱۳ ایده بر اساس نظرات فعالان در فراخوان ناظر به نقش معلمان، مربیان و مدیران مدارس آمده است.

جدول ۱: نمایه موضوعی ایده‌ها - نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

عنوان موضوعی	توضیح موضوعی	شماره ایده‌ها
تقویت هویت ملی، دینی و انقلابی	ایده‌هایی درباره آموزش مفاهیم میهن‌دوستی، روایت‌گری شهدا، آرمان‌گرایی، پرورش غیرت ملی و دینی در کلاس درس و فضای مدرسه	۱، ۲، ۳، ۵، ۶، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۶، ۲۷، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۳، ۹۸، ۹۹، ۱۰۱
سواد رسانه‌ای و آموزش تحلیل اطلاعات	ایده‌هایی درباره تقویت تفکر انتقادی، تحلیل اخبار، شناسایی اطلاعات جعلی و روایت‌سازی متقابل در مواجهه با جنگ رسانه‌ای	۴، ۵، ۱۳، ۱۶، ۱۸، ۲۴، ۲۷، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۸، ۵۳، ۵۷، ۸۵، ۸۸، ۹۰، ۹۸، ۱۱۲

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

۴، ۵، ۱۳، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۳۵، ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۸۱، ۸۷، ۹۱، ۹۴، ۹۶، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۱۳	ایده‌هایی در زمینه آرام‌سازی روانی دانش‌آموزان، آموزش مهارت‌های زیستی-روانی و تمرینات مقابله با ترس و فشار روانی	تاب‌آوری روانی و مدیریت بحران
۴، ۵، ۱۳، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۸، ۳۹، ۸۴، ۸۶، ۸۷، ۹۶، ۱۰۰، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۲	ایده‌هایی در زمینه تداوم آموزش در شرایط جنگ، استفاده از آموزش آنلاین، پلتفرم‌ها، تلفیق آموزش با تربیت و ایجاد برنامه‌های مکمل	آموزش در شرایط بحرانی
۳، ۱۰، ۱۷، ۱۶، ۲۱، ۳۰، ۳۳، ۳۵، ۳۹، ۴۰، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۸، ۱۰۳، ۱۰۸	ایده‌هایی که مفاهیم سیاسی، تحلیل دشمن، تاریخ‌نگاری مقاومت و روایت‌گری آگاهانه از سیر دشمنی‌ها را دنبال می‌کنند	تربیت سیاسی و آگاهی تاریخی
۳، ۴، ۵، ۱۳، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ۳۶، ۳۸، ۴۰، ۸۷، ۹۰، ۹۸، ۱۰۷	ایده‌هایی برای درگیر کردن فعال دانش‌آموزان در پروژه‌های اجتماعی، رسانه‌ای، داوطلبانه، و تقویت حس مسئولیت‌پذیری آنان	تعمیق مشارکت اجتماعی و مسئولیت‌پذیری دانش‌آموزان
۴، ۵، ۱۳، ۲۰، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۹، ۴۱، ۸۲، ۸۳، ۸۵، ۸۶، ۸۸، ۹۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲	ایده‌هایی درباره حضور معنادار معلم در کلاس، مدرسه و جامعه برای الگودهی، آرامش‌بخشی، آموزش غیرمستقیم و جهاد تبیین	نقش تربیتی و فرهنگی معلمان و مدیران
۴، ۵، ۱۲، ۱۳، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۳۵، ۳۶، ۱۰۶	ایده‌هایی در زمینه آموزش مبانی بقا، خودآگاهی، مدیریت استرس، امداد، سلامت جسم و روان به زبان ساده و کاربردی	آموزش مهارت‌های زندگی و خودمراقبتی
۱، ۲، ۴، ۱۴، ۲۶، ۳۰، ۳۳، ۳۵، ۳۷، ۸۵، ۹۰، ۱۰۵، ۱۰۷	ایده‌هایی که از ظرفیت شعر، داستان، نقاشی، نمایش و ابزار هنری برای انتقال مفاهیم پایداری و وطن‌دوستی استفاده می‌کنند	نوآوری‌های هنری و ادبی در آموزش بحران
۹، ۱۸، ۱۹، ۲۶، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۸۵، ۸۹، ۹۰، ۹۳، ۹۵، ۱۰۲، ۱۰۷، ۱۱۳	ایده‌هایی برای طراحی پوشش‌ها، مراسم مناسبتی، هفته‌های خاص، اسطوره‌سازی نمادین؛ سرودها، صبحگاه‌ها و نمایشگاه‌ها	برنامه‌های مناسبتی، آیینی و جمعی مدرسه‌ای

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

این فصل دارای بیشترین تنوع موضوعی در میان فصل‌هاست و تمرکز آن بر نقش چندلایه معلمان در بحران است؛ از تثبیت روانی و هویتی دانش‌آموزان گرفته تا هدایت رسانه‌ای، تلفیق تربیت با آموزش، و تولید فضاهای مدرسه‌محور برای روایت‌گری و تحلیل. ایده‌ها نشان می‌دهند که معلمان به عنوان کنشگران کلیدی، مسئولیت‌هایی چون روایت مقاومت، تربیت سیاسی، آموزش مهارت‌های مورد نیاز و مدیریت رسانه‌ای را برعهده دارند. همچنین نقش مدرسه به عنوان «پایگاه اجتماعی و تربیتی» بسیار پررنگ دیده می‌شود.

شماره	ایده، توصیه یا اقدام پیشنهادی
۱	آشنا کردن دانش‌آموزان در مورد جنگ با فیلم‌ها و انیمیشن‌ها و بیان تاریخ کشور عزیزمان در حد درک و فهم بچه‌ها و اینکه با استفاده از داستان می‌توان این درک را برای بچه‌ها به ارمغان آورد که اگر در مقابل ظلم ایستادگی نکنیم چه اتفاقی می‌افتد و ایستادگی امام حسین (ع) در مقابل ظلم را برای بچه‌ها مثال بزنیم.
۲	ایجاد حس وطن‌دوستی در دانش‌آموزان با کمک شاهنامه‌خوانی و زندگینامه شهدا و بیان وقایع عاشورا و توضیح جدال حق و باطل.
۳	ایده‌هایی بر اساس نقش‌های کلان معلم در شرایط جنگی یا بحرانی ۱. نقش تربیتی و روانی (معلم به‌مثابه سنگر آرامش) مثال: معلم با اجرای روزانه ۵ دقیقه تمرین تنفس یا مراقبه ساده، به دانش‌آموزان آرامش می‌دهد. وعده‌های خداوند در مورد نصرت مومنان را یادآور می‌شود. ۲. نقش آموزشی (معلم به‌مثابه مربی اندیشه‌ورز) مثال: در درس علوم، پروژه ساخت پوستر درباره منابع انرژی در بحران طراحی می‌شود. ۳. نقش فرهنگی-هویتی (معلم به‌مثابه راوی تمدن) مثال: دانش‌آموزان در کلاس هنر، پرچم پیروزی و مقاومت خود را طراحی می‌کنند. ۴. نقش اجتماعی (معلم به‌مثابه پیونددهنده مدرسه و جامعه) مثال: با ابتکار معلم، دانش‌آموزان بسته‌های هدیه امید برای کودکان مناطق جنگ‌زده آماده می‌کنند. ۵. نقش رسانه‌ای (معلم به‌مثابه فعال جهاد تبیین) مثال: معلم با ضبط یک ویدئوی کوتاه از گفت‌وگو با دانش‌آموزان درباره «نقش دشمنان و امید در بحران»، در کانال مدرسه منتشر می‌کند.
۴	ایده فعالیت‌های کلاس‌محور برای معلمان <ul style="list-style-type: none"> • حوزه روانی: ایده دفترچه امید. مثلاً: هر روز یک جمله امید از دانش‌آموزان • حوزه فرهنگی: ایده قصه‌گویی مقاومت. مثلاً: بازآفرینی زندگی شهید نوجوان • حوزه هنری: ایده طراحی پرچم وطن. مثلاً: با الهام از نشانه‌های ملی

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<ul style="list-style-type: none"> • حوزه اجتماعی: ایده بسته کمک‌رسانی. مثلاً: دانش‌آموزان برای کودکان جنگ‌زده • حوزه آموزشی: ایده تحلیل یک خبر دروغ. مثلاً: آموزش سواد رسانه‌ای در زنگ فارسی 	<p>۵</p> <p>معلمان و مدیران در وهله اول آرامش‌بخش دانش‌آموزان هستند و با ایجاد روحیه آرام می‌توانند با روایتگری به تبیین ابعاد مختلف جنگ بپردازند و آموزش‌های لازم را هم ارائه دهند. معلمان و مدیران بعنوان الگوی عملی دانش‌آموزان با حفظ خونسردی و ارتقای آگاهی و باور خود می‌توانند باورها و اعتقادات دینی و مذهبی دانش‌آموزان را ارتقا ببخشند.</p>
<p>۶</p> <p>ما معلمان و فرهنگیان با تمام وجود گوش به فرمان مقام معظم رهبری هستیم و از دانش‌آموزانی که با اولیا به مدرسه رجوع می‌کنند با روی باز و با محبت و با احترام با اولیا و دانش‌آموزان رفتار کرده و در خصوص فشارهای سخت روانی که بر اولیا و خانواده‌ها از مزدوران داخلی و خارجی به خانواده‌ها وارد می‌شود، سعی در دادن آرامش و توکل به خدا و دعا را توصیه نموده و اگر اولیای نگران است سعی می‌شود او را به آرامش دعوت نموده و یاد خدا را در هیچ لحظه‌ای بخصوص این ایام فراموش نکنند و در طول این چند روز با این صحبت‌ها بعضی اولیا تشکر نموده و با امید به خدا و با آرامش به خانه برگشتند.</p>	
<p>۷</p> <p>رواج کتابخوانی و مسابقات کتابخوانی (با موضوعات مرتبط) بصورت فراگیر در تمام مقاطع و بصورت ماهانه و اهدای جوایز به برندگان هر مدرسه.</p>	
<p>۸</p> <p>طرح «راوی کوچک» - تربیت تحلیل‌گر خبری</p> <p>هدف: تقویت سواد رسانه‌ای، مهارت تحلیل، کشف روایت‌های دروغین، و ایجاد اعتماد به عقل و تحلیل خود.</p> <p>هر هفته دو دانش‌آموز به انتخاب معلم، یک خبر داخلی و یک خبر جهانی را از رسانه‌های مختلف انتخاب و در کلاس ارائه می‌دهند. مربی به آنها کمک می‌کند تا منبع خبر، سوگیری احتمالی، واقعیت‌ها و پیام پنهان خبر را تحلیل کنند.</p>	
<p>۹</p> <p>راه‌اندازی «رادیو مقاومت» در مدرسه با یک بلندگو ساده در زنگ تفریح و برنامه‌های پرورشی. برنامه‌ها شامل پادکست‌های کوتاه تولیدی دانش‌آموزان، خوانش سرود و بیانیه‌های انگیزشی، روایت‌های کوتاه از شهدا، دانشمندان و قهرمانان گمنام کشور. زمان: روزهای خاص هفته (مثلاً دوشنبه‌ها و چهارشنبه‌ها).</p>	
<p>۱۰</p> <p>استفاده از ظرفیت مدارس برای تقویت روحیه شادابی و نشاط؛ امید و انگیزه؛ تقویت مفاهیم همکاری و همدلی و وطن‌دوستی در دانش‌آموزان و همچنین اولیای دانش‌آموزان</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<ul style="list-style-type: none"> • آموزش مهارت‌های زندگی: برگزاری کارگاه‌های مهارت‌های زندگی: ایجاد برنامه‌هایی برای آموزش مهارت‌های اجتماعی، حل مسئله، و مدیریت استرس به دانش‌آموزان تا بتوانند در شرایط بحرانی بهتر عمل کنند. • آموزش تفکر انتقادی: تقویت توانایی دانش‌آموزان در تحلیل و ارزیابی اطلاعات و منابع مختلف، به‌ویژه در زمان جنگ که اطلاعات ممکن است تحریف شود. 	۱۱
برگزاری جلسات گروهی، در فضای امن، برای بیان احساسات، ترس‌ها و تجربیات تلخ یا مثبت. آموزش تکنیک‌های کاهش اضطراب و استرس توسط معلمان و دانش‌آموزان (مانند تنفس عمیق، هنر درمانی، داستان‌گویی).	۱۲
ایده‌هایی برای فرصت‌های تربیتی ناشی از تجربه جنگ برای کودکان و نوجوانان: <ul style="list-style-type: none"> • تقویت روحیه همدلی و کمک به هم‌نوع: طراحی پروژه‌های مدرسه‌ای برای کمک به کودکان آسیب‌دیده از جنگ (مثلاً نوشتن نامه، تهیه بسته‌های محبت). • آموزش مقاومت از دل تجربه جنگ: تولید محتوای آموزشی با رویکرد "چرا باید مقاومت کنیم؟" با بهره‌گیری از روایت‌های واقعی کودکان درگیر جنگ. • تقویت تاب‌آوری روانی: برگزاری کارگاه‌های مهارت‌های زندگی، مدیریت استرس، و گفت‌وگوی گروهی درباره احساسات دانش‌آموزان نسبت به اخبار جنگ. • باشگاه دانش‌آموزی: ایجاد گروه‌هایی برای جمع‌آوری پیام‌های دانش‌آموزان، طراحی کمپین‌های مجازی یا نمایشگاه‌های هنری در مدارس و مکان‌های عمومی از آثار دانش‌آموزان. • رسانه‌سازی دانش‌آموزی: آموزش تولید پادکست، کلیپ یا نشریه توسط دانش‌آموزان برای بازتاب نگاه کودکان اما عمیق به جنگ و پیامدهای آن. • فعالیت‌های همدلی منطقه‌ای: برگزاری برنامه‌هایی بین مدارس مناطق امن و مناطق آسیب‌دیده برای تقویت همدلی. 	۱۳
استفاده از متون حماسی مناسب درک و فهم و علایق دانش‌آموزان مثل شاهنامه‌خوانی برای انتقال مفهوم میهن‌دوستی و مبارزه با ظلم. این مورد می‌تواند به صورت مسابقه در بین دانش‌آموزان انجام شود و فیلم حاصل از اجرا در گروه‌های شاد بارگذاری گردد. یا دانش‌آموزان روی پارچه صحنه یک رزم از شاهنامه را نقاشی کنند مثل پرده‌های نقالی و آن را به رقابت بگذارند.	۱۴
تدوین و تبیین طرح تقویت روحیه خودباوری و عزت نفس دانش‌آموزان با الگوپذیری از سخنان گهربار ائمه معصومین و امامان معصوم (ع) برای مبارزه با تنش‌ها و اثرات روانی و فکری جنگ نرم و سخت...	۱۵
عنوان ایده: طرح درسی "تربیت در سایه حماسه" (جنگ، دشمن‌شناسی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی)	۱۶

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>شرح ایده: طراحی یک واحد یادگیری میان‌رشته‌ای با مشارکت معلمان دروس مختلف مانند مطالعات اجتماعی، ادبیات، تفکر و سبک زندگی، هنر و علوم، با هدف آموزش مفاهیم دشمن‌شناسی، پیامدهای جنگ، وطن‌دوستی، همدلی و مهارت‌های مدیریت بحران به دانش‌آموزان. فعالیت‌ها می‌تواند شامل گفت‌وگوهای کلاسی، تولید محتوا توسط دانش‌آموزان، آموزش کمک‌های اولیه، بررسی آثار مرتبط و اجرای پروژه‌های پژوهشی باشد.</p> <p>نقش مدیران مدارس: حمایت ساختاری از برنامه، اختصاص زمان مناسب، هماهنگی بین‌دروسی، تشویق مشارکت خانواده‌ها و برگزاری نمایشگاه‌های دانش‌آموزی.</p> <p>فرصت‌ها: تقویت هویت حماسی و مسئولانه، پرورش تفکر انتقادی، کاهش اضطراب دانش‌آموزان نسبت به اخبار بحران.</p> <p>چالش‌ها: نیاز به توانمندسازی معلمان، انتخاب محتوا و شیوه اجرا متناسب با سن دانش‌آموزان، تأمین منابع آموزشی مناسب.</p>	<p>۱۷</p> <p>تلفیق هوشمندانه مفاهیم تربیتی با محتوای درسی در دروس مختلف (ادبیات، تاریخ، علوم اجتماعی، حتی ریاضی یا علوم)، مفاهیم مربوط به: همدلی، حل مسئله، تاب‌آوری، نوع‌دوستی را به صورت غیرمستقیم و داستان‌محور وارد کنید. مثال: در درس ادبیات، بررسی داستان‌هایی با مضمون ایستادگی و مقاومت. در تاریخ، تحلیل از علل جنگ و دشمنی دشمنان و ...</p>
<p>۱۸</p> <p>تشکیل گروه‌های دانش‌آموزی مسئولیت اجتماعی در مدرسه مانند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • گروه «یاران ایران» برای فعالیت‌های داوطلبانه دانش‌آموزان در این ایام • گروه «روایت امید» برای تولید محتوای مثبت (ویدیو، پادکست، پوستر) 	<p>۱۹</p> <p>طراحی مناسب‌های خاص در سال تحصیلی پیش روی مدارس برای تقویت جنبه‌های تربیت مثل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «روز هم‌دردی با کودکان دیگر سرزمین‌های درگیر جنگ» • «هفته مهربانی» با چالش‌های روزانه مثل «امروز با کسی مهربان‌تر باش»
<p>۲۰</p> <p>معلمان دور دوم ابتدایی و متوسطه اول درس علوم با مطالعه و مناسب‌سازی سطح علم فیزیک به ترغیب و تشویق دانش‌آموزان بپردازند در زمینه علم انرژی هسته‌ای. با این ترغیب، نسل بعدی دانشمندان و حامیانی تربیت می‌شوند.</p>	<p>۲۱</p> <p>شرایط جنگ بهترین فرصت تربیتی است تا دانش‌آموزان را بیشتر با چهره‌های شناخته شده جنگ و شهدا و اقدامات آنها آشنا کنیم و ضمن برگزاری کلاس‌های معرفی شهدای شاخص، اقداماتی چون اسلحه‌شناسی و دفاع شخصی و... نیز در کارگاه‌ها انجام شود.</p>
<p>۲۲</p> <p>ایده من این است که به همه معلمان همه دروس و همه پایه‌ها این فرصت داده شود که بعد از شروع سال تحصیلی و با مطرح کردن این سوال که در مورد تابستان خود صحبت کنید، موضوع جنگ را مطرح</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>کرده و بعد از شنیدن همه حرف‌ها و نظرات دانش‌آموزان در این خصوص و همچنین لابلای صحبت‌های آنها در حد ممکن به تبیین در این خصوص و به ویژه به تقویت روحیه وطن‌پرستی پرداخته شود. و همچنین بدون اشاره به اینکه این صحبت‌های دانش‌آموزان به صورت دقیق مورد بررسی قرار می‌گیرد، از لابلای صحبت‌های آنها، بهترین موضوعات و خاطرات که جنبه‌های اعتقادی، وطن‌پرستی و قدرشناسی نسبت به رزمندگان در آنها برجسته و جنبه آگاهی و تبیین دارد در پایان انتخاب شده و به مدیریت یا معاونت پرورشی اطلاع‌رسانی شود و با جمع‌آوری همه موضوعات و نغزات برتر در نهایت در مراسم یا جشنواره خاص مورد تقدیر قرار گرفته و به اطلاع سایرین نیز رسانده شود.</p>	
<p>۲۳ مدیران و معلمان از طریق آموزش و پرورش متعهد شوند که با آگاه‌سازی به موقع و شناخت دشمن و بیداری همیشگی بتوانند دانش‌آموزان و اولیا را به سمت بصیرت و بیداری هدایت کنند. نهادینه کردن آرمان‌های کشور از جمله وطن‌دوستی، رهبر، پرچم، دین به گونه‌ای که دانش‌آموزان و اولیا آنها بدانند که این امنیتی که در زندگی، کار و تحلیل و شغل دارند مرهون چه کسانی است، پس برای حفظ و صیانت از آنها همیشه و همه جا کوشا باشند.</p>	
<p>۲۴ آموزش رسانه و افزایش حس وطن‌دوستی دو نیاز امروز ۱. آموزش رسانه چیست و چگونه آن را از کودکی به بچه‌ها آموزش بدهیم. به شرطی که حافظه‌محور نباشد و واقعاً عملی آموزش داده شود. ۲. از راهی که می‌شود عرق وطن‌پرستی و ایجاد انگیزه را در مورد وطن بالا ببرید.</p>	
<p>۲۵ ایده دفترچه «من در بحران چه می‌کنم؟» طرحی برای ثبت روزانه احساسات، اقدامات مثبت و تجربه‌های شخصی در شرایط جنگ، به منظور آموزش خودآگاهی، تاب‌آوری و مسئولیت‌پذیری.</p>	
<p>۲۶ پویش «روایت امید» دانش‌آموزان با تولید دل‌نوشته، نقاشی، ویدئوهای کوتاه و پادکست‌هایی با موضوع «امید در روزهای سخت» می‌توانند در ساخت گفتمان مقاومت مدنی و روحیه‌بخش سهیم باشند.</p>	
<p>۲۷ آگاه‌سازی و تقویت دانش‌آموزان در خصوص مهارت جرأت‌ورزی و مهارت همدلی در خصوص مسائل جنگ و حوادث به‌وجود آمده.</p>	
<p>۲۸ انسان موجودیست منعطف که قادر است خود را با شرایط و پیامدهای غیرقابل‌پیش‌بینی تطبیق داده و وفق دهد، اما به هر صورت نیازمند آموزش‌هاییست در جهت مدیریت بحران به صورتی منطقی و آگاهانه. چه بهتر که ما به عنوان معلمان گاهی به زنگ ورزش بچه‌ها اکتفا نکرده و حتماً ایجاد محیط‌هایی با توجه به امکانات هر مدرسه، دانش‌آموزان را در فضاهایی شبیه‌سازی شده با شرایط بحرانی مثل زلزله، سیل، جنگ و قحطی آماده کنیم و اکتفا به زنگ زلزله و مطالب صرفاً نوشتاری و</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>غیرعملی نکنیم. همدلی و همیاری و همدردی و آموزش کمک‌های اولیه به صورت عملی در واحدهای درسی گنجانده شود. ساعات بحث آزاد و آموزش از طریق فیلم در کلاس، شناخت نسبت به مدیریت بحران از طریق نمایش و بازی بسیار مؤثرتر از دروس تئوری در کلاس هستند.</p>	
<p>۲۹ با توجه به شرایط کنونی ارتباطات و ایجاد تنوع ادیان در ایران و تفاوتی که در باورهای دینی مردم حتی شیعیان وجود دارد، در ابتدا باید در هر ایرانی، عرق و هویت ملی و وطن‌پرستی را نهادینه کرد زیرا در ایران جدای هر زبان، دین، اعتقادات، همه ما یک چیز مشترک به نام وطن داریم... می‌توان با تولید فیلم‌های جذاب برای همه گروه‌های سنی (کودک، نوجوان) و پخش آن در مدارس با توجه به اینکه کلاس‌های درس اکثراً هوشمند هستند به عنوان یک درس در هر پایه و روشنگری دانش‌آموزان و تقویت روحیه وطن‌پرستی استفاده کرد و از اهمیت ارتباطات و فضای مجازی در این جنگ و حفظ اطلاعات کشور مطابق سن دانش‌آموزان روشنگری‌ها را انجام داد. در اینجا باید انسان‌هایی مانند سرداران و دانشمندان فرهیخته مملکت چنان معرفی شوند که الگو و اسوه‌ای برای همه دانش‌آموزان باشند. مدارس باید جایی برای آماده کردن نسل جوان برای آینده ایران باشد نه صرفاً ریاضی و فارسی و قرآن و یک سری شعار بی‌فایده... به امید روزی که بتوان از مدارس به عنوان جایگاهی برای تربیت فرزند توانمند و هوشیار و وطن‌پرست ایرانی تربیت کرد...</p>	
<p>۳۰ اقدام به معرفی شهیدان و دستاوردهای دانشمندان شهید و مسابقه مقاله‌نویسی راجع به این عزیزان.</p>	
<p>۳۱</p> <ul style="list-style-type: none"> • آموزش روش‌های حفظ آرامش و دورماندن از خطر • طراحی کتاب درخصوص شرایط جنگ و تدریس در مدارس • آموزش نقش مفید در امداد رسانی و اطلاع‌رسانی و کمک به سالمندان و... 	
<p>۳۲ معرفی شهدای هسته‌ای جنگ اخیر و ارتباط دادن راه و روش دانشمندان با ساحت علمی و فناوری</p>	
<p>۳۳</p> <p>عنوان: «کلاس درسِ پایداری»</p> <p>ایده: گنجانیدن رویکرد تربیت سیاسی، مقاومت و تحلیل اجتماعی در ساعات فوق‌برنامه جزئیات:</p> <ul style="list-style-type: none"> - برگزاری کارگاه‌های «روایت مقاومت» یا «قهرمانان شهید» - ایجاد بانک محتوای تصویری برای نمایش نقش دانش‌آموزان در کمک‌رسانی به جنگ‌ها در تاریخ - دعوت از چهره‌های الهام‌بخش (مثلاً امدادگر، خبرنگار و...) برای گفت‌وگوی مدرسه‌ای <p>فرصت تربیتی: تقویت بینش تاریخی و مسئولیت اجتماعی</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>همه افراد از هر قشری هستند این پیروزی شرافتمندانه را قاب بگیرند یعنی همه روی یک برد بنویسند ملتی که پشت هم و هم‌دل باشد پیروز می‌شود و این پیروزی حق ایران بود و خواهد بود تا به یادگار بماند.</p>	۳۴
<p>نقش معلمان در تقویت هویت ملی دانش‌آموزان در شرایط بحرانی جنگ در واپسین لحظات تاریخ هر ملت، گاه بادی سهمگین می‌وزد و اینک، ایران سربلند از آزمون دشواری عبور می‌کند. جنگی نابرابر و همه‌ای بی‌وقفه بر جان و روان ایرانیان. در چنین روزگاری، مدرسه دیگر تنها مکانی برای آموزش دروس نیست، بلکه آوردگاهی است برای ساختن سنگرهای هویت و امید.</p> <p>۱. ایجاد فضای همدلانه و امن در کلاس و گروه‌های درسی</p> <p>معلم، پناه دانش‌آموزان خسته از اخبار جنگ است. با مهربانی، همدلی و گوش دادن فعال، می‌تواند فضای گفت‌وگو و تبادل احساسات را فراهم سازد تا کودکان و نوجوانان احساس امنیت و تعلق بیشتری به میهن خود پیدا کنند.</p> <p>۲. بازخوانی روایت‌های معنوی، حماسی و ملی</p> <p>در کلاس‌های درس و گروه‌های درسی به نقل داستان‌های رشادت پیشینیان، حماسه‌های ایرانی، و بازآفرینی روزهای وحدت و فداکاری، روح غرور ملی را در دانش‌آموزان زنده کنیم. معلمان می‌توانند بخش‌هایی از شاهنامه، سرگذشت شهدای معاصر و شخصیت‌های الهام‌بخش را در برنامه آموزشی بگنجانند.</p> <p>۳. آموزش سواد رسانه‌ای و تحلیل رویدادها</p> <p>در هنگامه شایعه و اخبار متناقض، معلم وظیفه دارد تفکر انتقادی را در دانش‌آموزان تقویت کند؛ ایشان را به جستن حقیقت، پرهیز از شتاب در قضاوت و تحلیل منابع خبری دعوت نماید تا قربانی تفرقه‌افکنی رسانه‌های دشمن نشوند.</p> <p>۴. الگوسازی از همبستگی و کار جمعی</p> <p>تشویق دانش‌آموزان به مشارکت در کارهای گروهی، فعالیت‌های داوطلبانه و پروژه‌های مشترک، نه تنها وحدت و انسجام اجتماعی را تقویت می‌کند، بلکه آن‌ها را به آینده‌ای روشن‌تر امیدوار می‌سازد.</p> <p>۵. پیوند مفاهیم درس‌ها با هویت ایرانی</p> <p>معلم تاریخ می‌تواند مفاهیم کتاب را با رخداد‌های روز کشور گره بزند؛ به دانش‌آموزان نشان دهد که ریشه‌های آنان در خاک این سرزمین کهن چگونه نمایان و سترگ است و هرکدام چون حلقه‌ای به زنجیره هویت ملی می‌پیوندند.</p> <p>۶. تشویق به ابراز احساسات و نگارش خاطرات</p> <p>از دانش‌آموزان خواسته شود احساسات، ترس‌ها، امیدها و رؤیاهای خویش را بنویسند؛ نگارش خاطرات خود از این روزهای تاریخی، نه تنها تسکین‌دهنده روان آنان است، بلکه گنجینه‌ای ارزشمند برای آینده</p>	۳۵

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>ایران خواهد بود.</p> <p>۷. احترام به تنوع و اتحاد در سایه تفاوت‌ها</p> <p>تأکید بر این نکته که ایرانی بودن فراتر از زبان، قوم یا مذهب است. معلم با ترویج روح همزیستی و احترام به تفاوت‌ها، بذر وحدت را در دل دانش‌آموزان می‌کارد.</p> <p>در مجموع، معلم امروز سربازی‌ست بی‌سنگر، پاسدار هویت ملی در جبهه دانایی. رسالت او، فراتر از تدریس، ساختن دژ مستحکم هویت و انسجام در وجود آینده‌سازان ایران است؛ تا در تندباد تحولات، ریشه در خاک وطن بدوانند و شاخه‌های امیدشان، به آسمان عزت و شکوه برخیزد.</p>	
<p>آموزش کمک‌های اولیه و روانشناسی در حفظ خونسردی برای دانش‌آموزان و اولیا هنگام بروز جنگ در سال تحصیلی توسط افراد مجرب.</p>	۳۶
<p>پیشنهاد می‌کنم افراد قصه‌گو برای روایت قصه‌هایی از میهن‌دوستی در مدارس و بین دانش‌آموزان حاضر شوند و با تعریف این قصه‌ها، روحیه میهن‌دوستی را در بین دانش‌آموزان تقویت کنند. این افراد می‌توانند از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان دعوت شوند.</p>	۳۷
<p>فرصت‌های تربیتی در زمان جنگ</p> <p>۱. آموزش مهارت‌های زندگی: شرایط جنگ می‌تواند فرصتی برای آموزش مهارت‌های بقا، حل مسئله و تاب‌آوری باشد.</p> <p>۲. تقویت همبستگی اجتماعی: ایجاد حس همکاری و همدلی در بین دانش‌آموزان.</p> <p>۳. آموزش ارزش‌های انسانی: تأکید بر مقاومت، دفاع از مظلوم و ارزش‌های انسانی.</p> <p>۴. یادگیری تطبیقی: توسعه روش‌های آموزشی خلاقانه در شرایط محدود.</p> <p>راهکارهای عملی برای معلمان</p> <p>۱. ایجاد محیط امن روانی: استفاده از روش‌های روان‌شناسی برای کاهش استرس و اضطراب دانش‌آموزان.</p> <p>۲. برنامه‌ریزی آموزشی منعطف: طراحی برنامه‌هایی که با شرایط متغیر جنگ سازگار باشد.</p> <p>۳. استفاده از منابع موجود: بهره‌برداری از محیط اطراف به عنوان منبع یادگیری.</p> <p>۴. تربیت هویتی: آموزش مسئولیت‌پذیری اجتماعی و نقش‌آفرینی دانش‌آموزان.</p> <p>۵. مستندسازی تجربیات: تشویق دانش‌آموزان به ثبت تجربیات خود به عنوان بخشی از فرآیند یادگیری.</p> <p>نتیجه‌گیری: اگرچه جنگ شرایطی چالش‌برانگیز برای نظام آموزشی ایجاد می‌کند، اما معلمان آگاه و خلاق می‌توانند از این شرایط برای ایجاد فرصت‌های تربیتی منحصر به فرد استفاده کنند.</p>	۳۸

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

۳۹	استفاده از ظرفیت سوشال مدیا و آموزش سواد رسانه‌ای به همکاران و دانش‌آموزان جهت ارزیابی اخبار واقعی از فیک و همراه‌کننده. آموزش تاب‌آوری در شرایط بحرانی و مدیریت هیجان به همکاران، اولیا و دانش‌آموزان با بهره‌گیری از ظرفیت مشارکت‌های گروهی و فضای مجازی و قرار دادن مدرسه به عنوان پایگاه دریافت خدمات حمایتی در این حوزه. تدارک برنامه‌های آموزشی مبتنی بر طراحی موقعیت‌های بحرانی و آموزش گروهی به همکاران و دانش‌آموزان جهت تصمیم‌سازی و مدیریت شرایط بحرانی. تدارک برنامه‌های آموزشی مبتنی بر شبیه‌سازی و نقش‌آفرینی در موقعیت‌های شبیه‌سازی شده مثل جنگ، زلزله و موارد مشابه.
۴۰	آموزش تنظیم هیجان از طریق بازی‌های گروهی، تنفس آگاهانه، و جلسات تخلیه روانی در کلاس و تعریف نقش‌های کوچک ولی واقعی برای آن‌ها در کمک‌رسانی یا ابراز احساسات (مثلاً سفیران مقاومت در مدرسه)
۴۱	اجرای پرده‌خوانی دفاع مقدس و نقالی همراه با حرکات نظام جمع و بازی و خیز دانش‌آموزان برای تبیین چرایی مقاومت و وقوع جنگ و کاهش اضطراب و روحیه نشاط.
۴۲	دبیران درس کاروفناوری در زمان پایداری یا در زمان جنگ، نقش هدایت دانش‌آموزان را در مدرسی که تدریس می‌کنند حتی در زمان تعطیلات بدون وقفه در فضای مجازی به عهده گیرند. مثلاً: از طریق سامانه شاد بهترین فضای سایبری برای این امر مهم مفروض است.
۴۳	در این برهه و حجم اطلاعات جنگی بیگانه که اکثر خانواده‌های دانش‌آموزان که جوان و ناپخته هستند، کانال‌های ماهواره‌ای و کانال‌های معاند در فضای مجازی تیک‌تاک، توییتر، اینستاگرام، تلگرام و واتساپ را می‌بینند و پیگیری می‌کنند با القای ناامیدی و تهییج آن‌ها برای گرفتن حق آزادی یعنی هرج و مرج و بی‌بندوباری و ارائه راهکارهای شیطانی به آن‌ها با لحنی دوستانه و همدلانه، وظیفه ما شکستن این خط و جذب این نیروهای جوان بدون تنش و با دادن دلگرمی و زدودن افکار منفی القا شده آن‌ها را در پایگاه‌های بسیج و مساجد و مدارس و دانشگاه‌ها مشغول نماییم و از این پتانسیل انسانی در جهت پیشبرد مقاصد اعتلای وطن اسلامیمان انجام دهیم. برای کودکان انیمیشن‌های مهیج و قهرمان‌پروری تولید و ارائه کنیم و نوجوانان را با دادن مسئولیت‌های اجرایی اعم از دختران و پسران فارغ از نحوه عملکردشان و بی‌توجه به نوع حجابشان مشغول گردانیم. خیلی از این دانش‌آموزان در زبان انگلیسی و دیگر زبان‌ها توانمند هستند و برای آموزش کوچکترها و مبتدیان می‌شود در مراکز آموزشی مساجد به طور رایگان استفاده نمود و علاوه بر ایجاد روحیه مفید بودن، اعتمادشان را به حکومت و دولت ایجاد و تقویت نمود.

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۴۴ پویش «قهرمانان مهربانی» در مدرسه معرفی و تشویق دانش‌آموزانی که در این دوران، رفتارهای انسانی مثل کمک به همکلاسی، مهربانی با حیوانات، دلداری دادن یا نوشتن نامه برای کودکان آسیب‌دیده نشان می‌دهند.</p>	<p>۴۴</p>
<p>۴۵ فعالیت هنری «نقاشی پیروزی» بچه‌ها با نقاشی و داستان، آرزوی خود برای جهانی بهتر را بیان کنند. آثار آن‌ها در راهرو یا فضای مجازی مدرسه منتشر شود.</p>	<p>۴۵</p>
<p>۴۶ زنگ خبرنگار کوچک ایجاد یک تیم از بچه‌ها برای ساخت روزنامه‌دیواری یا پادکست مدرسه‌ای با محوریت خبرهای خوب، داستان‌های امیدبخش و روایت تلاش مردم برای پیروزی و زندگی.</p>	<p>۴۶</p>
<p>۴۷ - تلفیق موضوعات انسانی مثل نوع‌دوستی، ایستادگی و شجاعت با محتوای درسی. - آموزش روش‌های گفت‌وگوی غیرخشونت‌آمیز در کلاس‌ها. - ایجاد «ساعت گفت‌وگوی آزاد» برای شنیدن دغدغه‌های دانش‌آموزان و آرام‌سازی فضای فکری آنان."</p>	<p>۴۷</p>
<p>۴۸ من به عنوان یک معلم باید دانش‌آموز را با فرهنگ چگونه زندگی کردن در بحران آموزش بدهم. به او آموزش دهم که تمام مراحل زندگی‌اش درگیر بحران است، به‌خصوص دو نکته: کشور خانه من است پس باید برای ماندگاری آن از خودخواهی دست بردارم و نکته دوم بحران همیشه می‌طلبد که مودت و انسان‌دوستی از زبان به عمل و در گروه پیوند بخورد. پس متن کتب جامعه‌شناسی باید فصل عملکرد در شرایط بحران آموزش داده شود.</p>	<p>۴۸</p>
<p>۴۹ ایده: «زنگ گفتگو و همدلی» در کلاس شرح: «زنگ گفتگو و همدلی» یک زمان مشخص در ابتدای هر جلسه کلاسی است که به دانش‌آموزان فرصت می‌دهد تا درباره احساسات، نگرانی‌ها، تجربیات و افکار خود صحبت کنند. این فضا به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا احساسات خود را شناسایی و بیان کنند، استرس و اضطراب خود را کاهش دهند و با همکلاسی‌های خود همدلی بیشتری داشته باشند. نحوه اجرا: ۱. شروع با یک سوال ساده: معلم می‌تواند با یک سوال ساده شروع کند، مانند: «امروز چه احساسی دارید؟» «چه چیزی باعث شده امروز خوشحال باشید؟»، «آیا چیزی هست که شما را نگران کرده باشد؟» ۲. نوبت دادن به دانش‌آموزان: معلم باید به دانش‌آموزان به نوبت فرصت دهد تا صحبت کنند. ۳. گوش دادن فعال: معلم باید با دقت و همدلی به حرف‌های دانش‌آموزان گوش دهد.</p>	<p>۴۹</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۴. عدم قضاوت و نصیحت: معلم نباید دانش‌آموزان را قضاوت کند.</p> <p>۵. تشویق به همدلی: معلم می‌تواند دانش‌آموزان را تشویق کند تا به حرف‌های یکدیگر گوش دهند و با هم همدلی کنند.</p> <p>۶. مدیریت زمان: معلم باید زمان را مدیریت کند تا همه دانش‌آموزان فرصت صحبت کردن داشته باشند.</p>	
<p>۵۰ استفاده از «ظرفیت هنر» در کلاس</p> <p>شرح: استفاده از نقاشی، موسیقی، نمایش، داستان‌نویسی و سایر فعالیت‌های هنری برای کمک به دانش‌آموزان در بیان احساسات و کاهش استرس.</p> <p>هدف: فراهم کردن یک کانال غیرکلامی برای بیان احساسات، تقویت خلاقیت و ایجاد حس آرامش و لذت.</p> <p>نحوه اجرا: معلم می‌تواند با توجه به امکانات و شرایط کلاس، فعالیت‌های هنری مختلفی را طراحی و اجرا کند. برای مثال، می‌توان از دانش‌آموزان خواست نقاشی‌ای درباره پیروزی بکشند، داستانی درباره امید بنویسند یا نمایشی درباره همدلی اجرا کنند.</p>	
<p>۵۱ برگزاری «کارگاه‌های تاب‌آوری» برای دانش‌آموزان:</p> <p>شرح: برگزاری کارگاه‌های آموزشی با هدف آموزش مهارت‌های تاب‌آوری (مدیریت استرس، حل مسئله، تفکر مثبت، خودآگاهی و ارتباط مؤثر) به دانش‌آموزان.</p> <p>هدف: افزایش توانایی دانش‌آموزان در مقابله با شرایط سخت و بحرانی، حفظ سلامت روان و سازگاری با تغییرات.</p> <p>نحوه اجرا: معلم می‌تواند با استفاده از منابع آموزشی موجود یا با دعوت از متخصصان روانشناسی، کارگاه‌های تاب‌آوری را در مدرسه برگزار کند. در این کارگاه‌ها، از روش‌های فعال یادگیری (بازی، ایفای نقش، بحث گروهی) استفاده شود.</p>	
<p>۵۲ من به عنوان مدیر مدرسه می‌توانم برای خانواده‌ها و دانش‌آموزان اردوهای درون‌مدرسه‌ای برگزار کنم که در آن جلسات روشنگری و تاب‌آوری و نحوه برخورد با چالش‌ها را به صورت کارگاهی و سخنرانی ترتیب دهم.</p>	
<p>۵۳ معرفی سرداران امروز که به رشادت‌ها و طراحی موشک‌ها در قالب طراحی انواع بازی‌ها.</p>	
<p>۵۴ راه‌اندازی گروه‌های داوطلبانه: تشکیل گروه‌های داوطلبانه دانش‌آموزان برای خدمات اجتماعی، مانند کمک به خانواده‌های نیازمند که در شرایط جنگ مشکلاتی از جمله خرابی ساختمان‌هایشان یا از دست دادن عزیزانشان یا مجروح شدن عزیزانشان را دارند.</p> <p>مدیران مدارس می‌توانند با کمک دانش‌آموزان برنامه‌ریزی انجام دهند و هم به صورت حضوری و هم به</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>صورت مجازی در گروه‌های مختلف، به جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی مشغول شوند.</p> <p>مثال: دانش‌آموزان می‌توانند در یک پروژه برای کمک به آسیب‌دیدگان جنگ شرکت کنند که شامل جمع‌آوری مواد غذایی، پوشاک و ارائه مشاوره روان‌شناختی به کودکان آسیب‌دیده باشد.</p> <p>اهداف:</p> <p>تقویت مهارت‌های اجتماعی و همکاری:</p> <p>هدف ایجاد فضاهایی است که دانش‌آموزان بتوانند مهارت‌های ارتباطی و همکاری را تمرین کنند. از طریق کار در گروه‌های داوطلبانه، آن‌ها یاد می‌گیرند چگونه به عنوان یک تیم کار کنند، وظایف را تقسیم کنند و با یکدیگر به تعامل بپردازند.</p>	
<p>مهارت‌آموزی در بین دانش‌آموزان توسط مدیران و معلمان گسترش پیدا کند تا دانش‌آموزان مهارت چگونگی مواجه شدن با شرایط را بیاموزند.</p>	۵۵
<p>برگزاری «کلاس مهارت‌های زیستن در بحران» در قالب زنگ پرورشی یا انشا</p> <p>شرح ایده و اقدام عملیاتی:</p> <p>در این برنامه، معلمان و مربیان پرورشی به صورت هفتگی یا دو هفته یک‌بار، یک جلسه کلاسی را به آموزش «مهارت‌های زیستن در بحران» اختصاص می‌دهند.</p> <p>این جلسات می‌تواند در قالب بحث گروهی، داستان‌خوانی، بازی، تماشای فیلم کوتاه، یا اجرای نقش (RolePlay) برگزار شود و به تناسب سن دانش‌آموزان تنظیم گردد.</p> <p>موضوعات پیشنهادی جلسات:</p> <ul style="list-style-type: none"> - چگونه در شرایط سخت، آرامش خود را حفظ کنیم؟ - نقش ایمان و امید در روزهای سخت - روایت‌هایی از زندگی کودکان در جنگ (با نگاه تربیتی و مثبت) - چگونه به دیگران در بحران کمک کنیم؟ - تشخیص اخبار درست از نادرست (سواد رسانه‌ای) - چگونه با ترس و نگرانی کنار بیاییم؟ 	۵۶
<ol style="list-style-type: none"> ۱. معلم‌هایی که علوم اجتماعی تدریس می‌کنند، مسائل سیاسی را هم مطالعه کنند (وظیفه علوم اجتماعی) ۲. هنجار و مسئولیت‌پذیری آموزش دادن ۳. کارکرد جامعه‌شناسی آموزش و پرورش و تربیت نیروی انسانی را برایشان مجدد بازگو کنیم. ۴. مجدد سواد رسانه و سواد سیاسی را در آموزش دبیران جدی پیش بگیریم. ۵. در جمع و حلقه‌های تبیین برای آگاهی‌رسانی حتماً تلاش کنیم. 	۵۷

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۶. به حرف‌های مگو و سوالات مطرح شده در گفت‌وگو پاسخ دهیم. نقش اصلی را معلمان و رسانه می‌تواند اجرا کند.</p>	
<p>۵۸ مدیران و معلمان باید با این عبارت آشنا باشند: «مدرسه واقف به بحران». هر بحرانی که در امر آموزش و کلاس اختلال ایجاد کند، باید با مدیریت صحیح برطرف گردد. این یک عنوان کلیدی است. مدیر و معلم وقتی به یک درک مشترک در مورد وجود بحران برسند، حتماً می‌توانند اولیا را هم با خود همراه کنند و مثلث یادگیری را شکل دهند. حال با توجه به شرایط و بحران پیش آمده بهترین تصمیم را می‌گیرند. مثلاً: در مورد وقوع جنگ، حفظ آرامش، گفتن کلمات آرامش‌بخش، مباحثه آزاد برای اینکه بچه‌ها حرف‌های خود را بزنند و درون خود نگه ندارند. و تمرین مطالعه کردن، اولیا به جای تمام وقت گشتن در فضای مجازی فرصتی به مطالعه در نظر بگیرند. همه خانواده دور هم کتاب بخوانند، هر کدام کتاب خود را، و بچه‌ها به مطالعه ترغیب شوند. و این امر بسیار بسیار مهم است.</p>	
<p>۵۹ ایده: طراحی روش‌های جدید آموزش مبتنی بر شرایط بحرانی اقدام: آموزش خلاقانه در فضای مجازی یا آموزش در فضای باز.</p>	
<p>۶۰</p> <ul style="list-style-type: none"> • در کتاب‌های درسی امسال، حتماً شجاعت مردم و تلاش نیروهای مسلح قید شود. • لباس‌های فرم پسران و دختران نمادی از پرچم را داشته باشد. • معلمین هم گوشه مقنعه آنها نماد پرچم عزیزمان نقش ببندد. 	
<p>۶۱ معلمان می‌توانند نمونه درس بحران‌محور طراحی کنند که تلفیقی از مباحث درسی و مسائل پیرامون جنگ باشد و ارزش‌هایی مثل تاب‌آوری، همیاری و احترام به خانواده را در دل خود جای بدهد. به عنوان مثال، در این پیشنهاد یکی از مباحث کتاب ریاضی چهارم دبستان با مفهوم همدلی و همکاری تلفیق شده است: عنوان درس: «پناهگاه عددها» موضوع ریاضی: جمع و تفریق چندرقمی با استفاده از جدول ارزش مکانی مفهوم اخلاقی: تقویت حس همکاری، حل مسئله در بحران و احترام به نقش بزرگان خانواده. سناریوی آموزشی: در یک موقعیت فرضی، خانواده‌ای در پناهگاه زندگی می‌کنند. آن‌ها برای مدیریت منابع غذایی و آب، باید روزانه محاسبات دقیقی انجام دهند. مادر بزرگ خانواده مسئول ثبت مقادیر است، اما چشم‌هایش ضعیف شده، پس بچه‌ها کمکش می‌کنند. فعالیت: «تیم حسابگر» شرح فعالیت: دانش‌آموزان در گروه‌های ۳ نفره، نقش اعضای خانواده را بازی می‌کنند و با کارت‌های</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

	<p>عددی منابع (مثلاً ۱۲۰ لیتر آب، ۳۵ بسته نان) تمرین جمع و تفریق می‌کنند تا بدانند برای چند روز منابع کافی است.</p> <p>هدف: تمرین کمک به سالمندان و کار گروهی برای حل بحران.</p>
۶۲	<p>تشکیل هسته‌های همیار آموزشی محلی:</p> <p>معلمان در مناطق مختلف می‌توانند گروه‌هایی منظم و خودگردان تشکیل دهند تا مسئولیت آموزش، حمایت روانی، و پشتیبانی اجتماعی را تقسیم و هماهنگ کنند و با آموزش دیدن معلمان در زمینه روان‌شناسی بحران و تکنیک‌های مقابله با اضطراب، شبکه‌هایی برای گفت‌وگو با دانش‌آموزان و خانواده‌ها ایجاد شود که احساس تعلق و امنیت را تقویت کند.</p>
۶۳	<p>مدیران و معلمان با بیان تاریخ انقلاب، ثبت روزهای ناب، پیوند رمزهای انقلاب، مثل درست کردن درخت انقلاب، از سال ۵۷ تا امروز در گوشه سالن مدرسه ترسیم درخت انقلاب بهترین حس خوبه. مثل خرمشهر را خدا آزاد کرد افکار پخت شهید چمران شهید باکری، حسن علی دلواری، میرزا کوچک خان جنگلی ماکت‌سازی و ساخت شجره‌نامه برای سالن مدرسه به کمک دانش‌آموزان.</p>
۶۴	<p>از ظرفیت مدارس برای آموزش جلوگیری از جاسوسی و نقش مخرب نفوذی‌ها، به واسطه آموزش دانش‌آموزان و اولیا آنان توسط کارشناسان این حوزه، استفاده حداکثری گردد.</p>
۶۵	<p>ایده: آموزش کمک‌های اولیه امدادگری به تک تک اولیا و دانش‌آموزان</p> <p>اقدام: مدیران می‌توانند هنگام ثبت‌نام دانش‌آموزان را به شرط دیدن دوره کمک‌های اولیه امدادگری مطرح کنند در صورت استقبال کلاس‌های رایگان را با همکاری سازمان هلال احمر و یا اورژانس برگزار نمایند و در پایان هر دانش‌آموز و هر اولیا یک امدادگر پرورش می‌یابد تا در صورت وقوع جنگ کمک‌حال خود و خانواده باشند.</p>
۶۶	<p>تقویت احساس همبستگی و مسئولیت‌پذیری: وقوع جنگ، فرصت کاملی است تا کودکان و نوجوانان مفهوم همبستگی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی را در عمل بیاموزند و در فعالیت‌های جمعی برای کمک به نیازمندان مشارکت داشته باشند.</p> <p>- آموزش مهارت‌های مقابله و تاب‌آوری: شرایط بحرانی می‌تواند آموزش مهارت‌های مقابله با استرس، اضطراب و شرایط سخت را فراهم آورد، که این مهارت‌ها در زندگی آینده بسیار کارآمد هستند.</p> <p>- تاکید بر ارزش‌های انسانی: در این شرایط، تمرکز بر ارزش‌هایی مانند همدلی، احسان، صبر و بخشش، فرصت مناسبی است تا شخصیت دانش‌آموزان رشد کند و آن‌ها با نگاه انسانی‌تر به جهان بنگرند.</p>
۶۷	<p>آموزش تاریخی و فرهنگی: جنگ، فرصت برای آموزش تاریخ، عبرت‌ها، و فرهنگ مقاومت و استقلال است، که موجب افزایش آگاهی ملی و فرهنگی دانش‌آموزان می‌شود.</p> <p>- فراهم کردن فرصت‌های خلاقانه برای ابراز احساسات: جنگ می‌تواند محرکی باشد برای دانش‌آموزان</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>جهت تولید آثار هنری، ادبی، یا پروژه‌های خلاقانه درباره وضعیت فعلی و آرمان‌های انقلاب. تهدیدهای جنگ برای تربیت دانش‌آموزان:</p> <ul style="list-style-type: none">- ترس، اضطراب و آسیب‌های روانی: مواجهه با شرایط جنگی، می‌تواند منجر به اضطراب و آسیب‌های روانی شود که نیازمند حمایت‌های تخصصی و آموزشی است.- اختلال در فرآیند آموزش: جنگ ممکن است آموزش و یادگیری را مختل کند یا باعث انقطاع تحصیلی گردد.	
<p>۶۸ ایده: «سفیران مقاومت؛ دانش‌آموزان در خط مقدم امید»</p> <p>توضیحات: دانش‌آموزان را به عنوان «سفیران مقاومت» در نظر بگیریم که می‌توانند در ترویج فرهنگ مقاومت، همدلی، و همبستگی در جامعه نقش مهمی ایفا کنند. هدف این است که دانش‌آموزان را به فعالانی تبدیل کنیم که برای حل مشکلات جامعه خود تلاش می‌کنند.</p> <p>نقش‌آفرینی دانش‌آموزان: دانش‌آموزان را تشویق کنیم تا در مدرسه و جامعه خود، رفتارهای امیدبخش، شجاعانه و همدلانه را ترویج کنند.</p> <p>مقابله با شایعات و اخبار نادرست: دانش‌آموزان را آموزش دهیم تا اطلاعات را با دقت بررسی کنند و به شایعات و اخبار نادرست توجه نکنند. مثلاً، ایجاد یک گروه «خبرنگاران دانش‌آموز» که اخبار مدرسه و جامعه را به طور دقیق و بی‌طرفانه منتشر می‌کنند.</p> <p>حمایت از آسیب‌دیدگان جنگ: دانش‌آموزان را تشویق کنیم تا به آسیب‌دیدگان جنگ کمک کنند. مثلاً، جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی، نوشتن نامه‌های دلگرم‌کننده، و بازدید از بیمارستان‌ها و مراکز نگهداری از کودکان بی‌سرپرست.</p> <p>روش اجرا:</p> <p>تشکیل گروه‌های دانش‌آموزی: گروه‌هایی از دانش‌آموزان را تشکیل دهیم که به فعالیت‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی می‌پردازند.</p> <p>برگزاری کارگاه‌های آموزشی: کارگاه‌هایی در مورد مهارت‌های ارتباطی، حل مسئله، تفکر انتقادی، و سواد رسانه‌ای برگزار کنیم.</p> <p>حمایت از طرح‌های دانش‌آموزی: از طرح‌های دانش‌آموزان که در راستای ترویج مقاومت و کمک به جامعه هستند حمایت کنیم.</p> <p>مثال: در یک مدرسه، دانش‌آموزان یک گروه «سفیران مقاومت» تشکیل می‌دهند. آن‌ها با برگزاری کارگاه‌های آموزشی، مسابقات، و برنامه‌های فرهنگی، رفتارهای کنشگرانه و همدلانه را در مدرسه و جامعه خود ترویج می‌کنند. همچنین، آن‌ها یک کمپین جمع‌آوری کمک برای کودکان آسیب‌دیده از جنگ راه‌اندازی می‌کنند و با جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی، به این کودکان کمک می‌کنند.</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

۶۹	<p>- تسهیل گفت‌وگو و تفکر فلسفی: تشکیل حلقه‌های بحث درباره جنگ، استقلال، قدرت، عدالت و آینده.</p> <p>- بازنگری در برنامه درسی: افزودن محتوایی در مورد مفاهیم مانند مقاومت و پیروزی، استقلال، دفاع از مظلوم و کرامت انسانی.</p> <p>- استفاده از هنر به عنوان زبان تربیت: تقویت آموزش هنر به‌ویژه هنرهای تجسمی و نمایشی برای بیان احساسات کودکان در برابر ظلم و جنایت.</p>
۷۰	<p>ایده: انیمیشن‌سازی از سطح ابتدایی</p> <p>اقدامات: در صورت آموزش انیمیشن‌سازی برای دانش‌آموزان به صورت حرفه‌ای می‌توان به اهداف زیر رسید:</p> <p>- دانش‌آموزان اوقات فراغت خود را به جای پرسه زدن در شبکه‌های اجتماعی مشغول درست کردن یک محتوای مفید می‌شوند</p> <p>- درآمد قابل توجهی نصیب خود و خانواده می‌شود</p> <p>- از همه مهم‌تر می‌توانیم حرف‌های خودمان را از موضوعات مربوط به جنگ، تجاوزات دشمنان و پیروزی میهن عزیزمان را به گوش جهانیان برسانیم</p>
۷۱	<p>«پویش مجازی نور امید» (ترکیبی از آموزش دینی، هنر و مهارت‌های دیجیتال در بستر مجازی) مفهوم کلی: معلمان از دانش‌آموزان دعوت می‌کنند تا با تولید محتوای دیجیتال مبتنی بر آیات قرآن و روایات اسلامی درباره «امید و مقاومت»، همزمان سه مهارت را تقویت کنند: مفاهیم دینی، سواد دیجیتال، تاب‌آوری روانی</p> <p>شیوه اجرا:</p> <p>۱. مرحله آموزش: معلم در ۲ جلسه ۳۰ دقیقه‌ای: آیات مربوط به صبر و امید را تدریس می‌کند. تکنیک‌های ساخت محتوای دیجیتال ساده (پاورپوینت، کلیپ موبایلی، اینفوگرافیک) را آموزش می‌دهد</p> <p>۲. مسابقه تولید محتوا (مجازی): دانش‌آموزان آثار خود را در سه قالب ارائه می‌دهند: کلیپ ۶۰ ثانیه‌ای (دوبله آیات با تصاویر نمادین)، پوستر دیجیتال (ترکیب حدیث و عکس‌های مفهومی)، انیمیشن ساده (با ابزارهای رایگان مانند Canva)</p> <p>۳. گالری مجازی آثار: بهترین آثار در کانال مدرسه در شاد و جشنواره مجازی مدارس منطقه نمایش داده می‌شود</p> <p>نوآوری‌ها: تلفیق مفاهیم قرآنی با زبان نوجوان‌پسند دیجیتال، استفاده از ظرفیت‌های غیردرسی (هنر، فناوری) برای اهداف تربیتی، قابلیت اجرای ۱۰۰٪ مجازی</p>
۷۲	<p>«پویش یک آیه، یک قدم» (ترکیب ورزش مجازی و مفاهیم قرآنی)</p> <p>ایده کلی: دانش‌آموزان هر روز یک آیه درباره استقامت (مثل «واستعینوا بالصبر والصلوه») را یاد</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>می‌گیرند و به ازای هر دقیقه ورزش در خانه (نرمش، طناب زدن) یک قدم مجازی در نقشه ایران پیش می‌روند تا به شهرهای نمادین مقاومت (مثل خرمشهر) برسند.</p> <p>شیوه اجرا:</p> <ul style="list-style-type: none"> - معلم هر هفته ۳ آیه مرتبط با صبر و مقاومت را در گروه کلاس ارسال می‌کند - دانش‌آموزان روزانه ۱۰ دقیقه ورزش خانگی انجام می‌دهند - عکس/فیلم کوتاه از ورزش خود را با ذکر آیه ارسال می‌کنند - در اپلیکیشن‌های گام‌شمار مثل (Pedometer) قدم‌های خود را ثبت می‌کنند <p>خروجی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نقشه مجازی پیشرفت کلاس که قدم‌های جمعی دانش‌آموزان را نشان می‌دهد - مسابقه هفتگی بین کلاس‌ها برای رسیدن به شهرهای نمادین - تهیه کلیپ جمع‌بندی از ورزش‌های دانش‌آموزان با صدای آیات <p>نکات برجسته: تلفیق سلامت جسمی و معنوی، قابلیت اجرای ۱۰۰٪ مجازی، ایجاد روحیه گروهی در فضای مجازی، هزینه اجرای نزدیک به صفر</p>	
<p>ایده عملیاتی: «طرح همیاران آموزشی-عاطفی» برای معلمان</p> <p>مفهوم کلی: معلمان، دانش‌آموزان ممتاز هر کلاس را به عنوان «همیار آموزشی-عاطفی» آموزش می‌دهند تا به همکلاسی‌های آسیب‌دیده (از نظر درسی یا روانی) در شرایط جنگ کمک کنند.</p> <p>مراحل اجرا:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. انتخاب همیاران: <ul style="list-style-type: none"> - هر معلم ۲-۳ دانش‌آموز داوطلب با شرایط: معدل بالا، مهارت ارتباطی خوب، مسئولیت‌پذیر و با هماهنگی اولیا و مشاور مدرسه ۲. آموزش همیاران: ۴ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای توسط معلمان و مشاور مدرسه - محتوای آموزشی: روش‌های تدریس ساده (برای کمک درسی)، مهارت‌های گوش دادن فعال، شناسایی علائم استرس در همسالان، نحوه گزارش مشکلات به معلمان ۳. فعالیت‌های عملی: <ul style="list-style-type: none"> - تشکیل گروه‌های ۳-۴ نفره با سرپرستی همیاران - برنامه‌های مشخص: جلسات رفع اشکال هفتگی، پیگیری تکالیف دانش‌آموزان غایب، گفت‌وگوهای دوستانه در زنگ تفریح، تهیه گزارش ماهانه از پیشرفت گروه <p>مزایا:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. کاهش فشار کاری معلمان ۲. تقویت روحیه همکاری بین دانش‌آموزان 	<p>۷۳</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۳. شناسایی به موقع مشکلات عاطفی ۴. پیشگیری از افت تحصیلی</p>	<p>۷۴</p> <p>در راستای حمایت از دانش‌آموزان و ایجاد فضای مثبت در مدرسه، چند ایده کاربردی برای معلمان و مدیران پیشنهاد می‌شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> • طراحی فعالیت‌های گروهی امیدآفرین، مانند نوشتن نامه به آینده یا ساخت دیوار امید، برای تقویت روحیه و انگیزه. • آموزش تکنیک‌های ساده تاب‌آوری و مدیریت استرس، مثل تمرینات تنفس یا مدیتیشن کوتاه، جهت افزایش آرامش و تمرکز دانش‌آموزان. • دعوت از مشاوران یا فارغ‌التحصیلان موفق برای صحبت درباره عبور از بحران‌ها و ایجاد انگیزه، تا الگوهای الهام‌بخش در دسترس دانش‌آموزان قرار گیرد. <p>امیدوارم این پیشنهادها بتواند قدمی مثبت برای رشد و انگیزه‌بخشی به دانش‌آموزان باشد.</p>
<p>۷۵</p> <p>دو مشکل شاخص دانش‌آموزان حاضر، عدم خودباوری و عدم امید به آینده است اکنون که ما قدرت رویارویی با کشورهای در لبه تکنولوژی را پیدا کردیم و مشخصات بعضی از موشک‌هایمان آشکار شده، موقع برپایی اردوی راهیان پیشرفت و استفاده از ظرفیت بچه‌ها در تولید محتوا است.</p> <p>به خاطر دارم که در سالی که در دبیرستان سمپاد بودم، تقریباً هیچکس نمی‌پذیرفت که به اردوی راهیان پیشرفت برود و غالباً پیشرفت‌ها را ساخته ذهن و پوشالی می‌دانستند ولی امروز آن‌ها امتحان پس داده‌اند</p>	<p>۷۶</p> <p>در مدارس باید به صورت نمادین و ماکت، قسمتی را برای دیدن تاریخ و زمان و نحوه جنگ و شهدای جنگ به خصوص دانش‌آموزان شهید مشخص و تعیین کنند و طی زمان‌های مشخص در مورد رشادت آن‌ها به طور مداوم و شیرین صحبت کرد تا در خون‌ها برای همیشه جریان داشته باشد. البته نیازمند به راوی به‌روز و خوش‌اخلاق و برخورد تأثیر را چندین هزار برابر خواهد کرد.</p>
<p>۷۷</p> <p>معلمان و مدیران محترم مدارس می‌توانند با بسترسازی مناسب در کلاس درس و محیط‌های آموزشی همچنین تشویق حضور دانش‌آموزان در راهپیمایی‌ها و مساجد به تربیت عقیدتی دانش‌آموزان در شرایط کنونی کمک شایانی نمایند.</p>	<p>۷۸</p> <p>استفاده از روش‌های نمایشی برای نشان دادن نحوه عملکرد در زمان جنگ.</p>
<p>۷۹</p> <p>معلمان با ایجاد گروه در شبکه شاد و گذاشتن انواع قصه‌ها و مسابقات نوعی فراغت ایجاد می‌کنند تا دانش‌آموزان به هیجان‌ات روزمره دچار نشوند. همراهی و همدلی معلم در کنار دانش‌آموزان باعث قوت</p>	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>قلب می‌شود و دانش‌آموزان خودشان را تنها احساس نمی‌کنند. در زمان جنگ، کنار دانش‌آموز بودن و ارتباط با آن‌ها جهت آرامش روانی.</p>	<p>۸۰</p> <p>پروژه کوله‌پشتی آمادگی برای شرایط جنگ - یک ایده ساده و کاربردی فرض کنید در شرایط سخت، هر دانش‌آموز یک کوله‌پشتی کوچک داشته باشد که هم به درد درس خواندن بخورد، هم در مواقع ضروری کمک‌کننده باشد. این همان ایده اصلی پروژه ماست. چه چیزهایی داخلش می‌گذاریم؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - یک راهنمای تصویری ساده با آموزش‌های اولیه مثل کمک‌های پزشکی - خلاصه‌ای از مهم‌ترین درس‌ها روی کارت‌های جیبی - یک دفترچه خاطرات مثبت از بچه‌های مدرسه - چند وسیله ضروری مثل سوت و ماسک <p>چطور این کار را انجام دهیم؟</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. اول از همه، از خانواده‌ها کمک می‌خواهیم تا کیف‌های ساده بدوزند. ۲. معلمان و دانش‌آموزان با هم محتواها را آماده می‌کنند. ۳. هر دانش‌آموز دو بسته می‌گیرد: یکی برای مدرسه، یکی برای خانه. <p>چرا این پروژه جواب می‌دهد؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - بچه‌ها احساس امنیت بیشتری می‌کنند. - خانواده‌ها هم درگیر می‌شوند و نگرانی‌شان کمتر می‌شود. - هزینه زیادی ندارد و هر مدرسه‌ای می‌تواند انجامش دهد. <p>یک نکته مهم:</p> <p>محتوای بسته‌ها باید دوست‌داشتنی باشد، نه ترسناک. مثلاً راهنماها را با نقاشی‌های بامزه طراحی کنیم.</p>
<p>۸۱</p> <p>با عنایت به اهمیت خودمراقبتی و حیطة سلامت مانند سایر آموزش‌ها، سبک زندگی سالم و فعالیت فیزیکی و تغذیه سالم و بهداشت روان برای اولیا و معلمان در شرایط جنگ نباید فراموش شود.</p>	<p>۸۲</p> <p>تربیت دانش‌آموزان در تراز انقلاب، تقویت روحیه انقلابی و معنوی، حس وطن‌دوستی و خودباوری از بدو ورود به مدرسه که مدیران مدارس و معلمان اگر از ابتدای سال تحصیلی اگر خودشان را متعهد به پرورش دانش‌آموزان در کنار آموزش برای آینده کشور بدانند ما موفق خواهیم بود.</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>ایده و فعالیت‌هایی برای معلمان و مدیران که چگونه وطن‌دوستی و پرستش وطن در اولویت آرزوهای کلان دانش‌آموزان قرار دهند. و چگونه بتوانند احساسات خود را در مواجهه با شرایط جنگی مدیریت کنند و تلاش کنند که هر دانش‌آموز یک مدافع حرم از کشور باشد و هر فرد خود را وارث علم، دانش و فناوری کشور بدانند و خود را از دوران ابتدایی آماده پذیرش مسئولیت‌های بزرگ برای قوی کردن کشور بدانند.</p>	<p>۸۳</p>
<p>ایجاد یک بستر آموزشی در شاد برای صحبت کردن با دانش‌آموزان و کم کردن و به حد صفر رساندن اضطراب ناشی از جنگ و آموزش مجازی و غنیمت شمردن این فرصت‌ها که جنگ چیست و راه‌های مقابله با جنگ چیست و چرا باید از کشور دفاع کنیم و حتی در صورت جنگ هیچ وقت خاکمان را نباید ترک کنیم و مقابل دشمن بایستیم.</p>	<p>۸۴</p>
<p>عنوان ایده: «کلاس درس مقاومت نرم» در برنامه صبحگاهی مدارس، بخشی با عنوان «روایت امروز» به دانش‌آموزان داده شود تا اخبار واقعی، امیدبخش و درست را در مدرسه به اشتراک بگذارند. معلمان نیز با تحلیل اخلاقی و رسانه‌ای همین اخبار، به شکل غیرمستقیم به آموزش سواد رسانه‌ای و تقویت تحلیل و بینش دانش‌آموزان بپردازند. مدیر مدرسه می‌تواند هر هفته یک «پویش کلاسی» با شعارهای امیدآفرین برگزار کند.</p>	<p>۸۵</p>
<p>من یک فرهنگی هستم. همه وظیفه داریم در این مرحله‌ی زمانی که دشمن به همه شکل کشورمان را مورد هجوم قرار داده، همه‌ی اقشار ملت از جمله کارمندان دولت و فرهنگیان مبلغی از حقوق خود را برای کمک به این بحران بپردازند. به عنوان مثال هر شخصی حداقل یک میلیون تومان از فیش حقوقی‌اش کمک کند تا ما هم سهمی در آبادانی و رفاه کشورمان داشته باشیم.</p>	<p>۸۶</p>
<ul style="list-style-type: none"> • بهره‌مندی از مشاوران خبره برای آموزش معلمان در زمینه روان‌شناسی بحران. • برگزاری کلاس‌های «گفت‌وگو محور» درباره مسائل انسانی، جنگ و ... • تشکیل گروه‌های دانش‌آموزی برای مشارکت اجتماعی و رسانه‌ای سالم. 	<p>۸۷</p>
<p>طرح تربیتی-تجربی «یک روز در سرزمین ظلم» هدف: تجربه عملی ظلم ساختاری، دروغ رسانه‌ای و نابرابری، به‌نحوی که ذهن و دل دانش‌آموز درگیر شود و راه مقاومت را با گوشت‌وپوست درک کند. سناریو اجرا: مدرسه برای یک روز تبدیل می‌شود به نسخه‌ی شبیه‌سازی‌شده‌ای از «سرزمین ظلم»: یک فضا مدیریت می‌شود که در آن، گروهی از دانش‌آموزان «مظلوم» و گروهی «ظالم» باشند. مظلومین: قوانین سخت‌گیرانه دارند - اجازه حرف زدن ندارند</p>	<p>۸۸</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<ul style="list-style-type: none"> - نوبتشان در برنامه حذف می‌شود - اجازه پاسخ به پرسش کلاس را ندارند - کسی به نظراتشان توجه نمی‌کند - ظالم‌ها: رفتار تبعیض‌آمیز نشان می‌دهند - تصمیم‌ها را فقط آن‌ها می‌گیرند - منابع (کاغذ، ابزار، خوراکی) در اختیارشان است - هر اعتراضی را به‌عنوان تهدید امنیتی تلقی می‌کنند - ناظر کل: معلم با لباس رسمی سازمانی (مثلاً یونیفرم رسانه دروغ‌گو) - خودش ظلم را مشروع جلوه می‌دهد - «مظلوم‌ها» را به داشتن «افکار خرابکارانه» متهم می‌کند - هر شکایت را سرکوب می‌کند و می‌گوید: «قاعده جهانی همین‌ها!» 	
<p>مدیران می‌توانند سال تحصیلی جدید را به بستری جهت آمادگی ذهنی دانش‌آموزان از ثمرات انقلاب اسلامی تبدیل کنند و با جلسات پرسش و پاسخ، نمایش فیلم از پیشرفت‌های علمی و نظامی کشور، دعوت از نخبگان شهر و کشور و بهره‌مندی از صحبت ایشان سطح آگاهی دانش‌آموزان را بالا ببرند. می‌توانند درس دشمن‌شناسی را در صبحگاه مدارس جای دهند و با بررسی ابعاد آن روشنگری نمایند. معلمان عزیز می‌توانند ابتدای هر کلاس درسی را اختصاص دهند به معرفی قهرمانان ملی و دینی کشور و دشمنان اسلام را از صدر اسلام تا کنون به بچه‌های کلاس معرفی نمایند. معلم می‌تواند با تعیین اهداف کلی و جزئی و میزان توانمندی بچه‌های مملکت اسلامی در جهت داشتن ایرانی امن و آباد، زمینه رشد فکری و انگیزشی ایشان را فراهم آورده و سال تحصیلی حماسی را رقم بزند. باید زندگینامه شهید مورد بررسی دقیق قرار گیرد و دانش‌آموزان با نخبگان شهید، پاسداران شهید و دانشمندان شهید و زندگینامه ایشان آشنا شوند.</p>	۸۹
<p>اجرای طرح «روایت مقاومت در کلاس درس» برای تربیت فعال دانش‌آموزان</p> <p>شرح اقدام عملیاتی:</p> <p>در این طرح، دانش‌آموزان با هدایت معلم، به گردآوری و بازگویی روایت‌هایی از ایثار، مقاومت و زندگی در دوران جنگ ایران و عراق می‌پردازند. تمرکز اصلی طرح بر بهره‌مندی از تجربیات جنگ برای تقویت مفاهیم تربیتی مانند صبر، تعاون، مسئولیت‌پذیری و ایمان در میان نوجوانان است.</p> <p>مراحل اجرا:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. در هر کلاس، یک گروه دانش‌آموزی تحت عنوان «روایت‌یاران مقاومت» تشکیل می‌شود. ۲. این گروه با راهنمایی معلم، روایت‌هایی از خانواده‌ها، کتاب‌های دفاع مقدس، یا منابع معتبر صوتی و تصویری گردآوری می‌کند. 	۹۰

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۳. هر هفته یا دو هفته یک بار، یکی از اعضای گروه، یک روایت کوتاه (۳ تا ۵ دقیقه‌ای) را با تمرکز بر یک ارزش تربیتی (مثلاً امید، استقامت یا فداکاری) برای همکلاسی‌ها ارائه می‌دهد.</p> <p>۴. معلم در پایان ارائه، با طرح یک سؤال یا فعالیت کوچک، مفهوم آن روایت را به زندگی روزمره دانش‌آموزان پیوند می‌زند.</p> <p>ایجاد برنامه «دفتر خاطرات پایداری» در مدارس با مشارکت دانش‌آموزان</p> <p>شرح اقدام:</p> <p>در این طرح، هر دانش‌آموز یک دفترچه اختصاصی تحت عنوان دفتر خاطرات پایداری دریافت می‌کند که در آن، به صورت هفتگی، احساسی‌ترین یا آموزنده‌ترین نکته‌ای که درباره ایثار، مقاومت یا تجربه زیسته مردم در دوران جنگ (بر اساس شنیده‌ها، خواننده‌ها یا فعالیت‌های کلاسی) دریافت کرده است، یادداشت می‌کند.</p> <p>جزئیات اجرا: در هفته دفاع مقدس یا در قالب درس‌های آمادگی دفاعی/مطالعات اجتماعی، معلم مقدمه‌ای کوتاه درباره مفهوم «پایداری در برابر سختی‌ها» ارائه می‌دهد. سپس دانش‌آموزان به شکل فردی یا گروهی روایت‌هایی از خانواده، کتابخانه مدرسه یا برنامه‌های رسانه‌ای گردآوری کرده و برداشت شخصی خود را در دفترچه می‌نویسند. این فعالیت در پایان هر ماه با یک نشست کلاسی جمع‌بندی می‌شود تا دانش‌آموزان بتوانند با هم تبادل تجربه کنند. در پایان ترم یا سال تحصیلی، دانش‌آموزان می‌توانند بهترین صفحه از دفتر خود را انتخاب کنند.</p>	<p>۹۱ ایده و اقدام: راه‌اندازی «طرح پیام‌آوران امید» با محوریت مهارت‌آموزی در بحران شرح اقدام: در این طرح، گروهی از دانش‌آموزان تحت عنوان «پیام‌آوران امید» آموزش می‌بینند که چگونه در موقعیت‌های بحرانی (مانند شرایط جنگ، زلزله، ناامنی اجتماعی یا حتی فشار روانی ناشی از فضای مجازی) با زبان ساده و همسال محور، پیام‌های انگیزشی، اخلاقی و هویت‌ساز را به دیگر دانش‌آموزان منتقل کنند.</p> <p>جزئیات اجرا: ۱. شناسایی و آموزش مقدماتی: با کمک مشاور و مربی پرورشی، چند دانش‌آموز داوطلب از هر پایه انتخاب می‌شوند تا مهارت‌هایی همچون همدلی، گفت‌وگو، داستان‌پردازی و شنیدن فعال را بیاموزند.</p> <p>۲. طراحی محتوای کوتاه امیدبخش: دانش‌آموزان با استفاده از روایت‌های پایداری، آیات و احادیث ساده، یا تجربه‌های شخصی مثبت، پیام‌هایی ۲-۳ دقیقه‌ای آماده می‌کنند.</p> <p>۳. زمان‌بندی اجرا: این پیام‌ها می‌توانند در ابتدای صبحگاه، آغاز برخی کلاس‌ها، یا در فضای مجازی مدرسه منتشر شود.</p>
<p>۹۲</p> <ul style="list-style-type: none"> • از طریق آموزش و بررسی کتب مختلف، دانش‌آموزان را آگاه کنیم که با آمادگی و اطلاعات بیشتری در جامعه نقش‌آفرینی کنند. • استفاده از محتواهای واقعی (اخبار، روایت‌ها، زندگی‌نامه‌ها) برای تقویت سواد رسانه‌ای. 	

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۹۳ معرفی دانشمندان شهید هسته‌ای</p> <p>معلم یا مدیر مدرسه هفته‌ای را به عنوان معرفی دانشمندان هسته‌ای در مدارس تعیین کنند که با برپایی نمایشگاه و پوسترها و تمثال شهدای هسته‌ای و اجرای نمایش، دانش‌آموزان به روش‌های ساده‌تر با اهداف و دستاوردهای این دانشمندان آشنا شوند.</p>	۹۳
<p>۹۴ باید دانش‌آموزان را توجیه کنیم که بهترین پناهگاه برای شما آغوش خانواده‌تان است. با حفظ آرامش خودتان به خانواده فرصت و اطمینان بیشتری برای محافظت از خودتان می‌دهید. پیام‌های حاوی انرژی مثبت یا انیمیشن‌های انرژی مثبت در گروه‌های کلاسی منتشر کنیم.</p>	۹۴
<p>۹۵ با توجه به شرایط جهت ایجاد نشاط نبرد و حس حال سلحشوری می‌شود با سپاه هماهنگ کرد و یک اسلحه از سر درب ورودی مدارس نصب شود و دانش‌آموزان از زیر آن عبور کنند و شور و هیجان فتح اسرائیل در مدرسه ایجاد شود. اگر نشد، می‌توان از ماکت آن استفاده کرد و در راهروها از سقف آویزان کرد.</p> <p>سپاه در مدارس حاضر شود و چند تیر مشقی صدا دار توسط دانش‌آموزان شلیک شود.</p> <p>معلم‌ها و کادر و دانش‌آموزان با لباس رزمی پیکسلی و پلنگی در کلاس‌ها بروند و معلم با ماکت تفنگ چوبی سر کلاس برود و درس بدهد.</p> <p>در مدارس مارش و سرود نظامی پخش شود.</p> <p>نصب سنگر در مدارس و صحبت مدیر در صبحگاه از محل سنگر</p> <p>توزیع کلاه نظامی و پلنگی بین دانش‌آموزان</p> <p>نصب چفیه</p> <p>شعارهای حماسی در صف‌ها داده شود</p> <p>تصاویر دانش‌آموزان شهدای اخیر در کلاس نصب شوند.</p>	۹۵
<p>۹۶ با توجه به شرایط غافلگیرانه‌ی جنگ، من به عنوان معلم وظیفه دارم که در گروه کلاسی، مطالب آموزشی و آگاه‌سازی، مشاوره و مطالب امیدبخش را در گروه ارائه دهم. در این ایام گروه را باز بگذارم تا دانش‌آموزان با همدیگر گفتگو کنند و با در اختیار گذاشتن خط ملی نماد ۱۵۷۰ خدمات مشاوره‌ای دریافت کنند و به هم‌نوعان خود هم ارائه دهند. بازی‌های دفاعی را به آنها آموزش دهیم و هویت ملی دانش‌آموزان را برانگیزانیم. مثل درست کردن کاردستی موشک با مواد بازیافتی (بطری، کاغذ، مقوا)، آتش زدن پرچم اسرائیل، کشیدن کاریکاتور.</p>	۹۶

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

۹۷	به نظر می‌رسد بستر آنلاین در شرایط جنگی بستر مناسبی برای آموزش نباشد چرا که مشکلات دسترسی به آن بسیار زیاد خواهد بود. لذا فکر می‌کنم که معلم‌ها و مدارس باید از الان به سمت ضبط فیلم‌های آموزشی بروند و مدارس را به صورت معکوس در سال تحصیلی ادامه دهند و به جای تدریس آنلاین از تدریس آفلاین استفاده کنند.
۹۸	طرح «روایت مقاومت» - بهره‌مندی از فرصت‌های تربیتی جنگ شرح ایده: راه‌اندازی یک برنامه مدرسه‌ای با عنوان «روایت مقاومت» که در آن دانش‌آموزان با مطالعه و روایت‌گری درباره زندگی شهدا، آزادگان و رزمندگان، ارزش‌هایی مانند ایثار، فداکاری، وطن‌دوستی و ایمان را فرا می‌گیرند. طرح (مدرسه در میدان) مواجهه با چالش‌های تعلیم و تربیت در عصر فضای مجازی آموزش فضای رسانه‌ای به زبان ساده و کاربردی برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها، همراه با پروژه‌های میدانی جهت تولید محتوای ارزش‌مدار توسط خود دانش‌آموزان.
۹۹	تماس و ارتباط معلم با دانش‌آموزان خود طبق شیوه‌نامه‌ای که لازم است در اختیار مدارس قرار گیرد در قالب تماس فردبه‌فرد یا تشکیل یک کلاس مجازی ویژه به جهت باخبر شدن از وضعیت دانش‌آموزان و ایجاد آرامش. معلم در وضعیت کنونی می‌تواند از این طریق در بهبود روحیه دانش‌آموزان کشور نقش ایفا کند.
۱۰۰	در عین حال که آموزش‌ها بیشتر در حیطه کتب درسی در شرایط کنونی جنگ است، این آموزش‌ها و خودمراقبتی‌ها می‌تواند در حیطه سلامت نیز باشد. با توجه به اینکه بنده در حیطه سلامت و بهداشت با دانش‌آموزان هستم و مربی بهداشت مدارس، سبک زندگی سالم شامل فعالیت فیزیکی، تغذیه سالم و بهداشت روان در زمان و شرایط جنگ هم نباید تعطیل شود چرا که بیماری‌های مزمن همیشه در کمین ما هستند.
۱۰۱	معرفی کتاب‌ها و رمان‌های مناسب این ایام مثل برخی کتاب‌های دفاع مقدس برای دانش‌آموزان توسط مربیان پرورشی
۱۰۲	راه‌اندازی پویا و توصیه به ذکر، نذر و قربانی برای سلامتی رهبری و نیروهای نظامی توسط کادر مدرسه برای خانواده‌های و دانش‌آموزان
۱۰۳	توصیه به بازی‌ها و فعالیت‌هایی مبتنی بر نقشه و جغرافیای ایران برای افزایش شناخت جغرافیایی، آشنایی با نقاط مختلف ایران و افزایش روحیه میهن‌دوستی.

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>۱۰۴ معلم به‌عنوان نقش مورداعتماد جامعه می‌تواند در آرامش‌بخشی و امید دادن به جامعه نقش ایفا کند. با مشخص کردن خط‌مشی‌های مناسب این ایام، معلم می‌تواند در قالب انتشار ویدئوهای با عموم جامعه و یا به طور مشخص با خانواده‌های دانش‌آموزان خود حرف بزند و از بسترهای در دسترس مدارس به خانواده‌ها و دانش‌آموزان منعکس شود.</p>
<p>۱۰۵ در تمام مدت جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، به عنوان یک معلم شاعر تلاش کردم با سرودن اشعار حماسی و آیینی، روشنگری و جهاد تبیین در دفاع از وطن و ترویج و تقویت روحیه همکاران خودم سهیم باشم. مبدا خدای ناکرده ناخواسته در زمین مخالفین یا معاندین و متجاوزین به حریم الهی وطنم بازی کنند.</p>
<p>۱۰۶ ایده‌هایی برای مواجهه با کودکان دارای نیازهای ویژه: ۱. به عنوان مربی آموزشی کودکان معلول ذهنی زیر ۱۴ سال، در وهله اول تلاشم عدم وقفه در آموزش‌های کلاسی کودکان بود، چراکه در این طیف از کودکان با نیازهای خاص، یادگیری با سرعت بسیار کم و به دشواری صورت می‌گیرد و وقفه باعث از یاد رفتن اکثر آموزش‌ها می‌شود. بنابراین با تشکیل یک گروه در پیام‌رسان، به صورت مستمر آموزش‌های کلاسی را به صورت کلیپ، نوشتار و کاربرگ‌های مختلف ارائه کردم و از والدین خواستار همکاری شدم و بازخورد تمرین‌ها را بررسی و راهکارهای مناسب برای یادگیری بهتر را در اختیار آن‌ها قرار دادم. ۲. به صورت مستمر با کودکان گفتگو می‌کردم و اگر امکان حضور در مرکز را داشتند، از آن‌ها دعوت می‌کردم یا گهگاهی به خانه کودکان مراجعه و بسته‌های آموزشی در اختیارشان قرار می‌دادم. در این میان، روانشناسی کودکان و نحوه مواجهه با شرایط کنونی و یادگیری خدمات خودیاری و خودمراقبتی در اولویت آموزش‌های من بود. ۳. به عنوان یک ایرانی و یک معلم و روانشناس دغدغه‌مند، برخورد والدین و مدیریت صحیح این موقعیت با کمترین آسیب روحی و روانی برایم مهم بود. لذا با عضویت و فعالیت در گروه داوطلبان تحت نظر بهزیستی و حضور در اورژانس اجتماعی، به والدین مشاوره حضوری و تلفنی ارائه می‌کردم. ۴. به عنوان مربی با تحصیلات ارشد روانشناسی، در این برهه حساس، آرام‌نگه‌داشتن فضای خانه کودکان را برای حفظ سلامت روان و یادگیری بهتر آن‌ها ضروری می‌دانستم. با تشکیل گروه‌های مجازی و ارائه تکنیک‌های روانشناسی مانند بازی درمانی و قصه درمانی، در جهت حفظ آرامش و امنیت کودکان تلاش کردم.</p>
<p>۱۰۷ اجرای پویش نقاشی در گروه شاد به نام «نقاش وطنم شو»: دانش‌آموزان نقاشی‌های خود را با موضوعات مرتبط ارسال می‌کردند و معلم نقاشی‌ها را با ابزار هوش مصنوعی به تصاویر واقعی تبدیل و برایشان ارسال می‌کرد و به همراه نقاشی‌ها در کانال مدرسه قرار می‌داد.</p>
<p>۱۰۸ با توجه به اینکه رشته تخصصی من جغرافیا است، در ایام جنگ در پیام‌رسان شاد ضمن حفظ روحیه دانش‌آموزان و شفاف‌سازی اهداف دشمن از منظر دانش جغرافیا، سعی کردم نقش و اهمیت ژئوپلیتیک را با توجه به اتفاقات اخیر برای دانش‌آموزان تبیین کنم. عوامل ملی اقتدار کشور ایران را با توجه به</p>

فصل اول: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی معلمان، مربیان و مدیران مدارس

<p>مفاهیم جمعیت، ساختار سیاسی کشور و قدرت نظامی شرح دادم که کاملاً مرتبط با مطالب کتاب جغرافیای پایه یازدهم است. پس از پایان جنگ، دانش‌آموزان از نقش مطالعه کتاب جغرافیا و روشنگری آن در اتفاقات اخیر بسیار راضی بودند. قدرت تحلیلی دانش‌آموزان با توجه به پیوند جغرافیا و اتفاقات روز کشور بسیار تحسین‌برانگیز بود. ملی‌گرایی که ارکان اصلی قدرت ملی است، در اتفاقات اخیر به شدت پررنگ شد.</p>	
<p>آگاه‌سازی معلم برای همکاران دیگر: سعی کردم از روزهای نخست تجاوز رژیم جعلی به وطن، نکات و هشدارهای دستگاه‌های امنیتی را در بستر شاد با همکارانم در میان بگذارم. در کنار این موارد، کلیپ‌های حماسی از موفقیت‌هایمان و شکست‌های دشمن را در گروه همکاران قرار می‌دادم. مدیر مدرسه بسیاری از پیام‌های من را در گروه اطلاع‌رسانی مدرسه که دانش‌آموزان و والدینشان عضو بودند، به اشتراک می‌گذاشت.</p>	۱۰۹
<p>آگاهی‌بخشی معلم برای دانش‌آموزان، اولیا و دیگر اعضای جامعه: - کلیپ و پیام‌های آگاهی‌بخش به دانش‌آموزان در گروه کلاسی قرار می‌دادم تا باعث آرامش و قدرت فکری و درونی آن‌ها شود. - با والدینی که نیاز به آرامش و امید داشتند، تماس تلفنی می‌گرفتم تا اضطراب آن‌ها را کاهش دهم. - با همسایگان آسیب‌پذیر ملاقات می‌کردم و گفت‌وگوهای امیدبخش و غرورآفرین انجام می‌دادم.</p>	۱۱۰
<p>نقش‌آفرینی داوطلبانه معلم در محله: به مسجد، آشنشانی و هلال احمر محله رفتم و آمادگی خودم را برای شرایط احتمالی اعلام کردم. در محله نیز به عنوان یک معلم، روحیه خوب به بچه‌ها و دانش‌آموزان می‌دادم و توصیه‌های لازم به همسایه‌ها ارائه می‌کردم.</p>	۱۱۱
<p>یکی از تاکیدات رهبر معظم انقلاب، جهاد تبیین است. بنده تا جایی که مقدور بود، با توجه به تعطیلی مدارس و عدم دسترسی حضوری به دانش‌آموزان، فعالیت خود را در بستر شاد و در گروه‌های درسی و پرورشی افزایش دادم. از جمله: - ارسال پیام‌های آموزشی و تربیتی در مواجهه با شرایط کنونی - آشنا کردن دانش‌آموزان با اقداماتی که در این مواقع باید انجام دهند - راه‌های پیشگیری از خطرات - برگزاری پویش‌های گروهی.</p>	۱۱۲
<p>با همکاری اولیا و همکاران بزرگوار، مبلغ ۱۳ میلیون تومان جمع‌آوری شد و گوسفندی را در مدرسه جهت سلامتی و تعجیل در ظهور امام زمان (عج)، سلامتی رهبر عزیز و پیروزی جبهه اسلامی علیه صهیونیست‌ها عقیقه کردیم.</p>	۱۱۳

فصل دوم:

ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای

نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

دانش‌آموزان، به‌عنوان جمعیت وسیع و آینده‌ساز کشور، نه صرفاً مخاطبانی منفعل، بلکه ظرفیت‌هایی پویا و مؤثر در زیست جمعی و کشور هستند. در شرایط جنگی، مشارکت فعال آنان می‌تواند نه‌تنها به تقویت روحیه و ایستادگی جامعه کمک کند، بلکه بذر مسئولیت‌پذیری، هویت ملی، و کنش‌گری آگاهانه را در نسل نو برویاند. هرچند سن و توان دانش‌آموزان محدودیت‌هایی دارد، اما همین محدودیت‌ها، در کنار خلاقیت، انرژی و پاکی ذهن آن‌ها، بستری تربیتی ویژه‌ای را فراهم می‌آورد.

نقش‌آفرینی دانش‌آموزان می‌تواند در سطوح مختلف فکری، فرهنگی، هنری و اجتماعی تعریف شود؛ از فعالیت‌های نمادین و معنابخش مانند پویش‌های دانش‌آموزی، تولید محتوای فرهنگی، و مشارکت در کارهای داوطلبانه گرفته تا گفت‌وگو و تفکر درباره مسائل ملی در کلاس و خانواده. آنان می‌توانند سفیران پیام مقاومت باشند، صدای امید و هویت در میان همسالان‌شان را تقویت کنند و در قالب گروه‌های کوچک، باشگاه‌های دانش‌آموزی و فضاهای مجازی، به بازتاب روایت‌های امیدبخش بپردازند.

این موقعیت بحرانی، فرصتی استثنایی برای آموزش زیستن در جهان واقعی و تربیت دانش‌آموزانی دغدغه‌مند و کنشگر است. به‌جای حذف یا انفعال، باید بستری امن، هدایت‌شده و هدفمند برای حضور فعال دانش‌آموزان فراهم کرد. این نقش‌آفرینی، اگر با هدایت مربیان و همراهی خانواده باشد، می‌تواند به یکی از تأثیرگذارترین مسیرهای تربیت اجتماعی، ملی و انسانی بینجامد.

در ادامه، جدول نمایه موضوعی برای دسترسی هدفمند به ایده‌ها و متن کامل ۵۴ ایده بر اساس نظرات فعالان شرکت‌کننده در فراخوان، ناظر به نقش دانش‌آموز بیان شده است.

جدول ۲: نمایه موضوعی ایده‌ها - نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

عنوان موضوعی	توضیح موضوعی	شماره ایده‌ها
سواد رسانه‌ای و جنگ روایت‌ها	آموزش تفکر انتقادی، تحلیل اخبار، تولید محتوای مقاومتی، مقابله با شایعه و شناخت عملیات روانی دشمن	۱، ۳، ۸، ۱۱، ۱۶، ۱۹، ۲۹، ۳۰، ۴۳، ۴۷
روایت‌گری و مستندسازی دانش‌آموزی	روایت شفاهی، تولید پادکست، دل‌نوشته، عکس، نقاشی، خاطره‌نویسی، دفتر روایت مقاومت	۲، ۳، ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۸، ۴۱، ۴۳، ۴۹، ۵۰، ۵۱
پویش‌های هنری، نمادین و فرهنگی	نقاشی، نامه‌نویسی، اجرای سرود خیابانی، تئاتر، مسابقات قصه‌گویی و شاهنامه‌خوانی	۲، ۳، ۴، ۵، ۹، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۲۶، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۴۶، ۴۸، ۵۱، ۵۲

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

۳، ۵، ۷، ۲۲، ۳۱، ۳۵، ۴۱، ۴۴، ۵۰، ۴۸	دعا، شهیدشناسی، تکریم مدافعان، مباحث هویتی ملی-دینی، معرفی الگوهای ایمانی	تربیت دینی و هویتی با محوریت مقاومت
۳، ۱۲، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۸، ۳۸	تاب‌آوری، مدیریت احساسات، تصمیم‌گیری، کار تیمی، مسئولیت‌پذیری و حل مسئله در شرایط جنگ	آموزش مهارت‌های زندگی در بحران
۳، ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۳۳، ۳۴، ۳۶، ۴۵، ۵۰	همیاری، کار داوطلبانه، حمایت از همسالان، حضور مؤثر در محله، پویای‌های اجتماعی و خیریه	کنشگری اجتماعی و مسئولیت‌پذیری
۶، ۱۳، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۴۱، ۴۹، ۵۰	مصاحبه با دهه شصتی‌ها، ثبت خاطرات، ارتباط با کودکان جنگ‌زده سایر کشورها، نامه به مدافعان	ارتباطات بین‌نسلی و ملی
۱۱، ۱۶، ۱۸، ۲۹، ۳۹، ۴۰	طراحی ابزارهای رسانه‌ای، سایبری و دیجیتال برای مقاومت، آموزش کدنویسی، تولید محتوا پیشرفته	سواد رسانه و توانمندی فناوریانه
۲۸، ۳۸، ۳۹، ۴۰	ایده‌پردازی علمی، اختراعات، طراحی محصول برای زمان جنگ، استارت‌آپ‌های دانش‌آموزی	خلاقیت علمی و نوآوری در جنگ
۱۵، ۱۷، ۲۶، ۲۸، ۴۹	بیان حس زندگی، ثبت نشانه‌های امید، روایت از «ادامه زندگی» در بحران	تجربه‌نگاری و بازسازی امید
۳، ۷، ۱۱، ۴۰، ۴۱، ۴۵	باشگاه‌ها، هیئت‌های فرهنگی، اتاق فکر، کرسی‌های آزاداندیشی، نقش فعال در مراسم‌ها	تمرین رهبری و فعالیت‌های تشکیلاتی دانش‌آموزی
۸، ۱۹، ۲۴، ۳۲، ۳۸، ۴۴	آموزش رزمی، شبیه‌سازی، نقش دانش‌آموز به‌عنوان مدافع وطن، بازی‌های مأموریتی	تمرین آمادگی دفاعی و نقش‌آفرینی نظامی-امنیتی

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

در این فصل، بیشترین تمرکز ایده‌ها بر کنشگری دانش‌آموزان از طریق برگزاری پویش‌ها و نقش‌آفرینی فعال دانش‌آموزان در فضای آموزشی و اجتماعی دیده می‌شود. همچنین ایده‌ها نشان می‌دهند که دانش‌آموزان به عنوان عاملان معنادار در کمک به همسالان، مشارکت در پویش‌های ملی، و تولید محتوای خلاق در فضای مجازی، ظرفیت بالایی دارند. آموزش‌های عملی در حوزه‌های رسانه‌ای، امداد و مهارت‌های زندگی نیز از محورهای مهم ایده‌ها است.

شماره	ایده، توصیه یا اقدام پیشنهادی
۱	نقش روشننگری برای دانش‌آموزان در تمام مدت جنگ ۱۲ روزه، اتفاقات مهم و تحلیل‌های سیاسی کشورهای معاند و کشور عزیزمان ایران را در گروه‌های دانش‌آموزی مدرسه گذاشتم و از بچه‌ها خواستم نظراتشان را بگویند و پیشاپیش از القائات و ایجاد شبهه در ذهن دانش‌آموزان توسط رسانه‌های معاند جلوگیری و بعضاً رفع شبهه و روشننگری می‌نمودم. مهمترین تاثیر این کار، تحلیل‌ها و مباحثه‌های روشنگرانه بین بچه‌ها بود که از هر یک به‌عنوان یک سفیر در خانواده برای روشننگری استفاده کردم.
۲	تقویت روحیه مقاومت و هویت ملی: در شرایط بحرانی می‌توان از طریق آموزش هدفمند، روحیه ایستادگی، همبستگی و مسئولیت‌پذیری را در دانش‌آموزان تقویت کرد. ایده: برگزاری یک پروژه رسانه‌ای با عنوان ((صدای پیروزی از کلاس ما))، در این پروژه دانش‌آموزان به کمک معلم خود می‌توانند: - مصاحبه‌هایی با خانواده‌های آسیب‌دیده از جنگ انجام دهند. - مستند کوتاهی درباره تاثیرات جنگ بر کودکان تولید کنند. - در قالب نقاشی، پوستر، شعر یا مقاله دیدگاه خود را درباره جنگ و مقاومت بیان کنند.
۳	ایده‌هایی برای کنشگری دانش‌آموزان مدرسه ابتدایی ۱. نقش روانی و انگیزشی: امیدآفرینی برای خود و دیگران مثال: دانش‌آموزان در قالب گروه «فرشته‌های امید»، هر روز یک پیام مثبت روی تخته کلاس می‌نویسند. ۲. نقش فرهنگی و هنری: روایت‌گر مقاومت و پیروزی مثال: دانش‌آموزان پایه چهارم نمایش عروسکی با عنوان «کودکان پیروز» در زنگ هنر اجرا می‌کنند. ۳. نقش اجتماعی و داوطلبانه: همیاری و مسئولیت‌پذیری مثال: دانش‌آموزان کلاس پنجم با کمک مربی پرورشی، برای دوستان جدید، «بسته خوش‌آمد» آماده می‌کنند.

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>۴. نقش آموزشی: ادامه یادگیری و آموزش همسالان مثال: گروه «یار مهربان» شامل ۳ دانش‌آموز قوی‌تر کلاس است که روزی ۱۰ دقیقه به دیگران کمک می‌کنند.</p> <p>۵. نقش رسانه‌ای و جهاد تبیین مثال: گروهی از دانش‌آموزان کلاس ششم، ماهنامه مدرسه‌ای دیجیتال با نام «پنجره امید» منتشر می‌کنند.</p> <p>۶. نقش هویتی-دینی: الگوسازی و مسئولیت‌پذیری ارزشی مثال: یک دانش‌آموز با صدای زیبا هر روز در مراسم صبحگاه، دعای «اللهم عجل لولیک الفرج» را اجرا می‌کند.</p> <p>۷. نقش جهادی در فضای مجازی مثال: دانش‌آموزی با راه‌اندازی کانال «پیام بچه‌های مقاومت» کلیپ‌های کوتاه از فعالیت‌های مدرسه منتشر می‌کند.</p>	
<p>ایده: روایت‌گری شفاهی دانش‌آموزان از تجربه‌های جنگ، بحران و امید دانش‌آموزان می‌توانند با راه‌اندازی «کارگاه روایت‌گری شفاهی» در مدارس یا خانه، به مصاحبه با خانواده‌ها، معلمان یا افراد دارای تجربه در موقعیت‌های بحرانی (مثل جنگ، سیل، زلزله، کرونا و...) بپردازند و این روایت‌ها را با گوشی همراه ضبط کرده و بصورت صوتی یا ویدئویی تدوین کنند. در این فعالیت، نوجوان می‌آموزد چگونه با طرح سوال‌های عمیق و انسانی (مانند: "در آن روزها چه احساسی داشتید؟" یا "چه چیزی باعث شد ناامید نشوید؟") مفاهیم مقاومت، خودباوری، فداکاری و امید را از دل روایت‌ها بیرون بکشد. خروجی کار می‌تواند بعنوان پادکست، کلیپ یا محتوای نوشتاری در کانال مدرسه یا شبکه‌های امن منتشر شود و به ابزاری برای تقویت هویت ملی، پیوند بین‌نسلی و مهارت‌های ارتباطی دانش‌آموزان تبدیل گردد.</p>	
<p>ایده مخصوص دخترهاست لاک به رنگ سه پرچم به سه انگشت آخرشان بزنند و هر بار نگاهش می‌کنند یادشان بیفتد که وطنمان در حال حاضر در چه شرایطی است و چه کار می‌شود کرد؟ مثلاً می‌شود اینجوری گفت که هر بار دعا کنند یا هر بار انرژی بفرستند. این ایده یک ذره قرتییه! خیلی زود همه‌گیر می‌شود! و خیلی جای کار دارد... و بله تربیتی است. چرا تربیتی است؟</p>	۴

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

	چون یک نماد زیوری را داریم به نماد انقلابی تبدیل می‌کنیم. و قرار است خیلی حواس‌ها را معطوف کند به نظرم.
۵	من یک معلم هستم که البته مادر هم هستم. من هم برای فرزندان خودم هم برای دانش‌آموزان چیزی که در این فرصت‌ها و شرایط جنگی توصیه می‌کنم این است که با دیدن دستاوردهای ایران به ایرانی بودن خودشان افتخار کنند که ایران آنقدر پیشرفت کرده است که موشک‌ها و پهبادها و تمام ادوات جنگی پیشرفته داریم. و البته با تکریم و بزرگداشت شهدایی که در ساختن این اقتدار دستی داشتند مثل شهید تهرانی مقدم و شهید حاجی‌زاده و همه شهیدان بزرگوار کشورم سعی می‌کنم بچه‌ها الگوی مناسب خودشان را انتخاب کنند. همچنین از بچه‌ها بخواهیم در این شرایط نقاشی کنند و احساس‌شان را از چیزهایی مثل عدالت، شجاعت، اقتدار، وطن‌دوستی، دفاع از میهن نقاشی کنند و آرزوهایشان را بنویسند.
۶	گفتگوی مجازی و ابراز حس توسط بچه‌ها و ایجاد جو همدلی و نترسیدن از دشمن.
۷	طرح «برپا تا افتخار» هر صبح یکی از دانش‌آموزان در آغاز مراسم صبحگاهی، یک «روایت امیدبخش» بگوید؛ از پیشرفت علمی، یک نوجوان موفق ایرانی، یا خاطره‌ای از پایداری. معلم یا مربی، قبل از آن، برای تهیه و تنظیم این روایت‌ها، جلسه آماده‌سازی برگزار می‌کند.
۸	بعد از عملیات بمباران سایت‌های هسته‌ای ایران، از دانش‌آموزانم خواستم به عنوان مشاور نظامی نظرات خود را به فرماندهی کل قوا در یک فرآیندی مکتوب کنند. این کار در گروه هیئت مدرسه در پیام‌رسان بله انجام شد. حاصل ۱۷ اقدام بازدارنده شد که به رای گذاشته شد و نتیجه در گروه هیئت مجازی اعلام گردید. اهداف: - تشخیص دادن به دانش‌آموزان متوسطه - هدفمند کردن غیرت انقلابی آنان
۹	تولید پیام‌های تبلیغاتی (پوستر، کلیپ) توسط دانش‌آموزان برای ترویج روحیه مقاومت و مقابله با نفرت و استبداد دشمن.
۱۰	عنوان ایده: «پویش شاهدان امید» شرح ایده: تشکیل گروه‌های دانش‌آموزی برای مستندسازی، روایت‌نویسی و نقاشی درباره حس، تجربه یا آرزوهای خود در زمان جنگ. هدف این پویش، تبدیل اضطراب به خلاقیت، و تمرین مسئولیت‌پذیری از زاویه دید کودکان و نوجوانان است.

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>تنظیم و تدوین و اجرای یک کار تشکیلاتی توأم با زندگی گروهی موقتی، بازی‌های هدفمند و فعالیت‌های مهارت‌افزایی و بصیرتی. مانند ایجاد یک هیئت فرهنگی_مذهبی با هیئت اجرایی دانش‌آموزی.</p>	<p>۱۱</p>
<p>ایده: راه‌اندازی باشگاه‌های دانش‌آموزی با تمرکز بر «روایت‌گری»، «همدلی» و «کمک‌رسانی از دور». جزئیات:</p> <ul style="list-style-type: none"> • آموزش سواد رسانه‌ای برای تحلیل اخبار جنگ • فعالیت‌های داوطلبانه مانند تهیه بسته‌های فرهنگی برای کودکان مناطق جنگ‌دیده • مسابقه نقاشی، انشا و فیلم کوتاه با موضوع «جنگ» <p>فرصت تربیتی: رشد بینش جهانی، تربیت نگاه عدالت‌محور، تمرین همدلی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • نقش آموزگار همسال: دانش‌آموزان می‌توانند به عنوان همسالان خود در مورد مدیریت استرس، اضطراب و ترس ناشی از جنگ، نقش آموزگار داشته باشند. آموزش مهارت‌های مقابله با اضطراب و ترس از طریق همسالان، می‌تواند تأثیرگذاری بیشتری نسبت به آموزش‌های رسمی داشته باشد. • فعالیت‌های هنری و خلاقانه: نقاشی، شعر، داستان‌نویسی و سرود می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا احساسات خود را ابراز کنند و با تجربیات خود کنار بیایند. برگزاری نمایشگاه‌ها یا اجراهای هنری توسط دانش‌آموزان در مکان‌های عمومی امن می‌تواند به ارتقای روحیه عمومی و همبستگی کمک کند. • کمک به همسالان آسیب‌دیده: برخی دانش‌آموزان ممکن است به دلیل جنگ، آسیب‌های روحی یا جسمی ببینند. دانش‌آموزان می‌توانند با کمک به همسالان خود، به بهبود وضعیت روحی و روانی آن‌ها کمک کنند. • کمپین‌های آگاهی‌رسانی: دانش‌آموزان می‌توانند با طراحی کمپین‌های آگاهی‌رسانی در مورد جنگ، به تغییر نگرش‌های عمومی کمک کنند. 	<p>۱۲</p>
<p>نوشتن نامه و کشیدن نقاشی توسط دانش‌آموزان محور مقاومت برای دانش‌آموزان ایرانی به منظور همدلی با ایشان در شرایط فعلی.</p>	<p>۱۳</p>
<p>پویا نوشتن نامه، کشیدن نقاشی و ضبط ویدئو توسط دانش‌آموزان برای قدردانی از نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی، آتش‌نشانی و هلال‌احمر.</p>	<p>۱۴</p>

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<ul style="list-style-type: none">• من به عنوان یک معلم ابتدایی پویش «نشانه زندگی» راه‌اندازی می‌کنم. از بچه‌ها می‌خواهم در اطرافشان بگردند و نشانه‌ای از زندگی پیدا کنند مثل گلدان پشت پنجره، گفتگوی دو همسایه، بازی کودکان و... عکس بگیرند یا نقاشی کنند و نمایشگاهی با عنوان «نشانه زندگی» در مدرسه با همان نقاشی‌ها و عکس‌ها برای محله‌مان برگزار می‌کنیم و شعارشان اینست که در روزهای سخت زندگی ادامه دارد و به هر دانش‌آموز فرصت می‌دهیم که بگوید علت اینکه آن عکس یا نقاشی چرا برایش نشانه زندگی و امید است توضیح دهد. هدف این نمایشگاه تقویت امید در دانش‌آموزانم می‌باشد چون در جنگ اولین چیزی که آسیب می‌بیند امید است.• پویش مهربانی راه‌اندازی می‌کنیم. با دانش‌آموزان خود گل کاغذی یا نقاشی زیبا با موضوع «در این راه همراهتان هستیم» درست می‌کنیم و به دیدار آتش‌نشانی محله‌مان، کلانتری و بسیج می‌رویم و به آن‌ها تقدیم می‌کنیم. البته تمام موارد ایمنی و امنیتی را رعایت می‌کنیم و حتماً از پلیس در این مسیر کمک خواهیم گرفت. حتی بچه‌ها می‌توانند با بعضی از آن‌ها مصاحبه کنند و گزارشی بنویسند.• انجام فعالیتی با عنوان «پستچی دوستی» هر دانش‌آموزی برای دوست هم‌کلاسی خود یک نقاشی بکشد و به او امید و آرامش دهد یا هر کاری فکر می‌کند می‌تواند در دوستش امید و آرزو و آرامش ایجاد کند. هدف این فعالیت ایجاد همدلی در بچه‌ها و رفتارهای انسان‌دوستانه است و البته در همین راستا می‌توانیم درباره احساسات بچه‌ها هم گفتگو کنیم.	۱۵
<p>سواد رسانه‌ای دانش‌آموزی</p> <ul style="list-style-type: none">- هدف: مقابله با شبهات تاریخی و تبلیغات دشمن در فضای مجازی.- جزئیات اجرایی:- دانش‌آموزان با راهنمایی معلمان، محتوای آموزشی درباره جنگ و انقلاب تولید کنند (اینفوگرافیک، موشن گرافیک) و اخبار چالش‌برانگیز را با کمک معلم تحلیل کرده و گرفتار گرداب شایعات فضای مجازی نشوند.	۱۶
<p>من در این زمان از گروه مجازی در بستر شاد استفاده کردم و پویش یک نقاشی برای ایران انجام دادم که بسیار برای دانش‌آموزان خوشایند بود و از نظر احساسی مثل خون تازه‌ای بود بر رگ‌های آن‌ها. بچه‌ها نقاشی‌های بسیار زیبایی کشیدند و آثار به صورت نمایشگاه مجازی به تصویر درآمد. همچنین ویس کتابخوانی برگزار کردیم و تقویت میهن‌دوستی و اتحاد چون در این شرایط جنگی ارتباط داشتن با معلم و دوست‌هایشان بسیار خوشایند بود برای دانش‌آموزان.</p>	۱۷

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

۱۸	<ul style="list-style-type: none">• طراحی پروژه‌های "قهرمانان جنگ": دانش‌آموزان با ساخت پوستر، انیمیشن یا داستان کوتاه، پیام مقاومت و همدلی را ترویج می‌دهند.• تشکیل گروه‌های همیاری و گفت‌وگوی همدلانه در کلاس‌ها برای کاهش اضطراب جنگ و تقویت روحیه تعاون.• آموزش مدیریت احساسات و تاب‌آوری در قالب بازی‌های گروهی و نمایش‌های مدرسه‌ای.
۱۹	در بحبوحه جنگ اخیر، بازی‌ای با عنوان «مأموریت در حیاط» برای ۷ دانش‌آموز اجرا کردم. این بازی دو بخش داشت: ابتدا با مأموریت‌های مخفی در کتاب‌های درسی، دانش‌آموزان در نقش مأموران جنگ مفاهیمی مانند امید، همکاری و کمک در بحران را تجربه کردند. سپس با پرتاب موشک‌های کاغذی بین خانه‌ها، شبیه‌سازی کودکانه‌ای از جنگ ساختم. بچه‌ها موشک‌ها را ارتقا دادند، متحد شدند، اخبار دروغ یا واقعی در کانال کلاسی منتشر کردند و تحلیل کردند. مفاهیمی مانند اتحاد، شایعه، تفکر انتقادی، کار تیمی و سواد رسانه‌ای در دل بازی تقویت شد. این تجربه‌ای ساده، خلاق و مؤثر در آموزش مهارت‌های زیستن در بحران، بدون ایجاد ترس یا تنش بود.
۲۰	در بحبوحه جنگ، برای آموزش مدیریت بحران و تصمیم‌گیری گروهی در شرایط جنگی، «اتاق بحران مدرسه» را راه‌اندازی کردم. در این اتاق، سناریوهای فرضی از طریق پیام‌های صوتی یا عکس به دانش‌آموزان داده می‌شد. آن‌ها در گروه‌های کوچک تشکیل جلسه می‌دادند و تصمیماتی مانند چگونگی مقابله با حملات، کمبود منابع یا بحران‌های دیگر را اتخاذ می‌کردند. این فعالیت‌ها باعث تقویت مهارت‌های تصمیم‌گیری، مسئولیت‌پذیری و مشارکت در دانش‌آموزان شد و به آن‌ها اعتماد به نفس و توانمندی‌های اجتماعی را در شرایط بحرانی آموخت.
۲۱	برگزاری دوره‌های مواجهه با چالش‌ها در مدارس به صورت کلاس‌های اوقات فراغت در مدارس، البته با هماهنگی مدیران مدارس و دعوت از متخصصین حوزه شناسایی خطرات و نحوه مقابله با چالش‌ها در زمان حال با توجه به مشکلات روز جامعه با بحث‌های مرتبط و جذاب.
۲۲	با پذیرفتن جنگ در حد فهم و عقل خود و آنچه که تصور دارد، آن‌ها را تشویق کنیم در قالب کلیپ و نقاشی یا متن ذهنیات خود را آشکارا سازند. باید روحیه جهادی و شهادت و دفاعی و جنگاوری را در آن‌ها ایجاد کنیم. و از آن‌ها بخواهیم که این وضعیت کشور خود را درک کند و شجاعانه با تمام قضایا برخورد کند.
۲۳	تبیین لزوم همدلی و حس همکاری و وحدت در بین دانش‌آموزان و آموزش مهارت همکاری و آرامش بخشیدن به یکدیگر با کارهای هرچند کوچک اما مؤثر. مثلاً راه‌اندازی پویش «زندگی با عشق به وطن جاریست» و «حس خوب همدلی برای وطن».

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>که در این فرایند دانش‌آموزان یاد می‌گیرند علاوه بر اینکه راوی صحنه‌هایی باشند که در هنگام جنگ دیگران برای حال خوب وطن فداکاری می‌کنند، مثلاً تصویری از یک میوه‌فروش که قیمت‌ها را بدون سود می‌فروخت یا معلم فیزیکی که کلاس رایگان برای دانش‌آموزان در شرایط جنگ برگزار کرده بود. دانش‌آموزان در اطراف خود هم راوی این صحنه‌ها هستند هم باعث آرامش خود و دیگران می‌شوند، از حس ناامیدی جلوگیری می‌کنند و هم اینکه خودشان در بسیاری موارد خالق این صحنه‌های همدلی بودند.</p> <p>اینگونه حس مفید بودن برای وطن دارند، روی موارد مثبت بیشتر تمرکز می‌کنند، از استرس ناشی از جنگ کم می‌شود.</p>	
<p>دانش‌آموزان را با انواع فریب و حيله دشمنان آشنا کنیم، روش‌های محافظت از خود و خانواده‌شان را در مقابل حملات دشمنان آموزش دهیم، با انواع دفاع رزمی و نظامی و حفظ حجاب و دفاع از مقدسات اسلامی آشنا سازیم و هر کس را به عنوان یک سرباز کشور در مدرسه و خانه جایگاه بدهیم و برنامه بدهیم.</p>	۲۴
<p>عنوان ایده: پویش «نامه‌ای به کودک جنگ‌زده» شرح ایده و اقدام عملیاتی: دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی (به‌ویژه دبستان و راهنمایی) به‌صورت فردی یا گروهی، نامه‌هایی خطاب به کودکان جنگ‌زده (در کشورهای فلسطین، لبنان، یمن و...) می‌نویسند. این نامه‌ها با محتوای همدلی، امید، دعا، پیام‌های پیروزی و مقاومت نوشته می‌شود. هدف، تربیت همدلی، تقویت هویت انسانی و اسلامی، شناخت مسئله مقاومت و کاهش ترس از فضای جنگ برای دانش‌آموزان است.</p>	۲۵
<p>من پیشنهاد می‌کنم که با تزئین دوچرخه‌ام با پرچم ایران بعد از ظهر در کوچه به همراه دوستانم دوچرخه‌سواری کنم و سرود ملی کشورم و یا سرود ای ایران را بخوانیم و شادی کنیم تا آرامش را به یکدیگر هدیه بدهیم.</p>	۲۶
<p>پای صحبت کودکان جنگ (دهه شصتی‌ها): هر دانش‌آموز به عنوان یک خبرنگار با بزرگترها (دهه شصتی‌ها، که در زمان جنگ تحمیلی ایران و عراق کودک بودند) مصاحبه کند: ۱. در آن سال‌ها چند سال داشتید؟ ۲. شما در آن سن چه کمکی برای پیروزی ایران انجام می‌دادید یا دوست داشتید که انجام دهید؟ ۳. یک خاطره شیرین از آن سال‌ها تعریف کنید.</p>	۲۷

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

۲۸

ایده: «جنگ، مدرسه زندگی؛ درس‌هایی از دل بحران»

توضیحات: با نگاهی واقع‌بینانه و در عین حال امیدوارانه، جنگ را نه فقط به عنوان یک فاجعه، بلکه به عنوان یک «مدرسه زندگی» در نظر بگیریم. هدف این است که با استفاده از تجربیات و چالش‌های ناشی از جنگ، مهارت‌ها و ارزش‌های ضروری برای زندگی فردی و اجتماعی دانش‌آموزان را تقویت و کنشگر کنیم. درس‌هایی از دل بحران:

- مسئولیت‌پذیری: دانش‌آموزان را تشویق کنیم تا در قبال خانواده، مدرسه، و جامعه خود احساس مسئولیت کنند. مثلاً، در کمک به خانواده در انجام کارهای خانه، مراقبت از خواهر و برادرهای کوچک‌تر، کمک به همسایگان نیازمند، و در حفظ نظافت و امنیت مدرسه مشارکت کنند.
 - همدلی و نوع‌دوستی: دانش‌آموزان را با داستان‌ها و تجربیات افرادی که در جنگ آسیب دیده‌اند آشنا کنیم و آن‌ها را تشویق کنیم تا به کمک به آن‌ها فکر کنند. مثلاً، جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای آسیب‌دیدگان، نوشتن نامه‌های دلگرم‌کننده برای سربازان، و بازدید از بیمارستان‌ها و مراکز نگهداری از کودکان بی‌سرپرست.
 - تاب‌آوری و امیدواری: دانش‌آموزان را با روش‌های مقابله با استرس و اضطراب آشنا کنیم و آن‌ها را تشویق کنیم تا در شرایط سخت، امید خود را از دست ندهند. مثلاً، انجام فعالیت‌های ورزشی، هنری، و فرهنگی، مطالعه کتاب‌های الهام‌بخش، و تمرین تفکر مثبت.
 - تفکر انتقادی: دانش‌آموزان را تشویق کنیم تا اطلاعات را با دقت بررسی کنند و به شایعات و اخبار نادرست توجه نکنند. مثلاً، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در مورد سواد رسانه‌ای، تحلیل اخبار و گزارش‌های مختلف، و بحث و تبادل نظر در مورد مسائل روز.
- روش اجرا:

- ادغام با برنامه درسی: مفاهیم و مهارت‌های فوق را در قالب فعالیت‌های کلاسی، پروژه‌ها، و تکالیف درسی ادغام کنیم.
- دعوت از مهمانان: از افرادی که در جنگ نقش داشته‌اند (مانند سربازان، پزشکان، امدادگران، روزنامه‌نگاران) دعوت کنیم تا تجربیات خود را با دانش‌آموزان به اشتراک بگذارند.
- بازدیدهای میدانی: دانش‌آموزان را به بازدید از مکان‌های مرتبط با جنگ (مانند موزه‌ها، یادبودها، بیمارستان‌ها) ببریم.
- برگزاری مسابقات: مسابقاتی با موضوعات مرتبط با جنگ (مانند نقاشی، شعر، داستان‌نویسی، عکاسی) برگزار کنیم.

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>چند ایده برای دانش‌آموزان مستعد و علاقه‌مند متوسطه دوم</p> <ul style="list-style-type: none">- ساخت ربات‌های هوشمند که محتوای مشکوک در گروه‌های دانش‌آموزی را رصد می‌کنند- آموزش کدنویسی به دانش‌آموزان برای ساخت ابزارهای دفاع سایبری ساده- مسابقه با موضوع: «چگونه می‌توانید یک ترند مسموم را به محتوای مفید تبدیل کنید؟»- سناریوهای واقعی مثل: «اگر مدیر شبکه اجتماعی بودید، چگونه با شایعه‌ی فلان مقابله می‌کردید؟»- جوایز تجربه‌محور مثل: «یک روز به عنوان دستیار مدیر یک رسانه انقلابی کار کنید»- تمرین‌های عملیاتی مثلاً: «در ۲۴ ساعت یک کمپین برای خنثی‌سازی یک شایعه راه بیندازید»- ایجاد واحد درسی «سواد دیجیتال انقلابی» با سرفصل‌هایی مثل: چگونه پیام‌های دشمن را دیکد کنیم؟ تکنیک‌های روانشناسی رسانه برای تشخیص شایعه و ...- آموزش حرفه‌ای تولید محتوای جذاب به دانش‌آموزان (مثل آموزش ادیت حرفه‌ای، سناریونویسی، موشن‌گرافی)- رقابت ماهانه با موضوعات چالشی مثلاً: «اگر شبکه اجتماعی در دهه ۶۰ بود، پست‌های رزمندگان چه بود؟»- جنگ شبانه‌ای مثل: «هر شب ساعت ۱۰، یک کلیپ ضدتهاجم فرهنگی از یک مدرسه به کمک دانش‌آموزان منتشر شود»	۲۹
<ul style="list-style-type: none">• کارگاه‌های هنر و نمایش: برگزاری کارگاه‌ها، فراخوان یا جشنواره که در آن‌ها دانش‌آموزان با استفاده از نقاشی، موسیقی یا تئاتر و ... احساسات و نقش خود را بیان کنند. این کار هم می‌تواند به کاهش استرس و اضطراب ناشی از جنگ بپردازد و از طرفی این هنر اجتماعی باعث تشویق دانش‌آموزان هنرمند به موضوعات جنگ و مقاومت بپردازند و این آثار را در نمایشگاه‌های عمومی به نمایش بگذارند.• پروژه‌های مستندنگاری دیجیتال: تشویق دانش‌آموزان به ایجاد مستندهایی با استفاده از ویدئو و عکس درباره تجربیات خود از جنگ و تأثیرات آن بر زندگی‌شان. این مستندها می‌توانند در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شوند.این ایده‌ها می‌تواند به صورت عملی در مدارس و جوامع پیاده‌سازی بشن و به دانش‌آموزان کمک کنن تا در شرایط جنگی بهتر عمل کنند.• برنامه‌های یادگیری مبتنی بر بازی‌های نقش‌آفرینی: طراحی بازی‌های نقش‌آفرینی که در آن‌ها دانش‌آموزان باید تصمیمات اخلاقی بگیرند و با چالش‌های مختلفی روبرو شوند که به مسائل جنگ مربوط می‌شود.	۳۰

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

۳۱	برگزاری یادواره شهیدا به صورت صفر تا صد دانش‌آموزی، یعنی راوی و مجری و... همه دانش‌آموز هستند، و درباره شهید موردنظر، تحقیق و مطالعه و ارائه می‌کنند و خودشان هم مراسم را برگزار می‌کنند.
۳۲	پویش و چالش موشکی هر دانش‌آموز یک موشک به قلب رژیم صهیونیستی با این عنوان: من به عنوان یک دانش‌آموز، موشک (...)* را به قلب رژیم صهیونیستی می‌زنم به خاطر (...) *یا اسم خودش رو بگه یا اسم یکی از موشک‌هایی که هست جمله رو کامل کنه مثلاً: به خاطر خون کودکان مظلوم کشورم، به خاطر ۲۰ دانش‌آموز بی‌گناه که شهید شدند یا ...
۳۳	دادن نقش به دانش‌آموزان مستعد برای برقراری تماس و ارتباط با دانش‌آموزان دیگر و اطرافیان خود به‌منظور باخبر شدن از احوال ایشان.
۳۴	نقش‌آفرینی دانش‌آموزان در حمایت از همسالان مناطق جنگی ایجاد پویش‌های نامه‌نگاری یا تولید محتوای هنری (نقاشی، کلیپ، پادکست) برای دلگرمی دادن به دانش‌آموزان مناطق درگیر جنگ. این اقدام همبستگی ملی را تقویت می‌کند و به دانش‌آموزان می‌آموزد که چگونه می‌توانند در شرایط سخت، حامی یکدیگر باشند.
۳۵	پویش نامه نوشتن و نقاشی کشیدن دانش‌آموزان برای فرماندهی کل قوا به‌منظور ابراز علاقه به ایشان
۳۶	پویش پای‌کار باهدف کنشگری محلی دانش‌آموزان. در این پویش، جمله‌های انگیزه‌بخش بر روی کاغذ نوشته و در میان همسایگان پخش می‌شود.
۳۷	اجرای سرودهای خیابانی دانش‌آموزی در ساعات پرتردد مکان‌های عمومی شهرها با موضوعات حماسی و ملی برای ایجاد روحیه در مردم و رهگذران
۳۸	ایده: مسابقه «اختراع برای زندگی بهتر در زمان جنگ» یک راهکار خلاقانه برای تبدیل تهدیدهای جنگ به فرصت‌های یادگیری است. این طرح با فعال‌سازی ذهن دانش‌آموزان در حل مسائل واقعی، هم تاب‌آوری را تقویت می‌کند و هم مهارت‌های علمی-اجتماعی را پرورش می‌دهد. در ادامه، جزئیات اجرایی و اهداف تربیتی آن را بررسی می‌کنیم. اهداف طرح: تبدیل اضطراب به عمل سازنده، تقویت تفکر طراحی و حل مسئله، ایجاد حس کارآمدی شخصی در دانش‌آموزان، آموزش همکاری تیمی در شرایط دشوار

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>چند نمونه ایده دانش‌آموزی:</p> <ul style="list-style-type: none">• ساخت آب‌شیرین‌کن ساده با بطری‌های پلاستیکی• سیستم جمع‌آوری آب باران برای مدارس• طراحی پنجره‌های نورگیر برای فضاهای زیرزمینی• ژنراتور دستی برق با دوچرخه ثابت (فیزیک، انرژی‌های پاک، نوآوری)• شبکه ارتباط محلی با پیام‌رسان آفلاین• طراحی پناهگاه‌های مقاومی سبک و مقاوم (مثل طرح‌های ژاپنی)• کیت کمک	
<p>در حوزه استارت‌آپ‌های دانش‌آموزی با پلن ایده‌های طراحی ساخت ابزارآلات در حوزه دفاعی چون طیف دانش‌آموزان کمی روی‌پردازی می‌کنند و ایده‌های جذاب ابتدا از رویاها می‌آید، اطمینان دارم که ایده‌های جذابی می‌توان از این طیف زیاد دانش‌آموز استخراج کرد و با همکاری بخش‌های دانش‌بنیان به نتایجی رسید.</p>	۳۹
<p>راه‌اندازی اتاق فکر ایده‌پردازی دانش‌آموزی در شرایط جنگ. اداره‌کل‌ها باید دانش‌آموزان زبده خلاق و ایده‌پرداز را ماهانه در یک اتاق فکر جمع کرده و ایده‌های دانش‌آموزان در این حوزه نقد و بررسی شود و بهترین‌ها را روی چیزی شبیه بوم کسب‌وکار تعریف کنند و برندسازی برای تولید برنامه‌ریزی شود و باید ادارات کل یک بودجه برای این موضوع تعیین کنند.</p>	۴۰
<p>امروزه نظام تعلیم و تربیت کشور با چالش‌هایی نظیر کاهش انگیزه دانش‌آموزان، ضعف در تربیت اجتماعی، و فاصله گرفتن از هویت ملی و دینی روبه‌روست. در این میان، بهره‌گیری از فرصت‌های تربیتی جنگ تحمیلی (دفاع مقدس) می‌تواند راهکاری مؤثر برای بازسازی هویت، ایجاد انگیزه، و پرورش نسل مسئول باشد.</p> <p>ایده: راه‌اندازی «باشگاه نسل ایثار» در مدارس</p> <p>باشگاه نسل ایثار، بستری است برای آشنایی دانش‌آموزان با مفاهیم ایثار، فداکاری، مقاومت و هویت ملی از طریق فعالیت‌های عملی و خلاقانه.</p> <p>اقدام عملیاتی پیشنهادی برای دانش‌آموزان</p> <ul style="list-style-type: none">- داستان‌گویی و مستندسازی خاطرات شهدا و رزمندگان توسط دانش‌آموزان- برگزاری جلسات روایت‌گری با دعوت از رزمندگان یا خانواده‌های شهدا- تکلیف پروژه‌ای برای نگارش خاطرات یا ساخت کلیپ توسط دانش‌آموزان <p>برای مثال: دانش‌آموزی با ضبط مصاحبه با پدر بزرگ خود که در جبهه بوده، مستندی ۵ دقیقه‌ای تهیه می‌کند و در برنامه صبحگاهی مدرسه پخش می‌شود.</p>	۴۱

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

۴۲	<p>پروژه ملی «صدای ایران» - تولید کتاب صوتی افسانه‌های ایران زمین توسط دانش‌آموزان</p> <p>شرح ایده (نقش دانش‌آموزان):</p> <ul style="list-style-type: none">- هدف: احیای میراث فرهنگی از طریق مشارکت فعال دانش‌آموزان در روایتگری افسانه‌های محلی و کهن ایرانی- شیوه اجرا:- هر دانش‌آموز یک افسانه بومی یا داستان تاریخی (مانند شاهنامه، کلیله و دمنه) را با صدای خود ضبط می‌کند- همراه با موسیقی محلی و جلوه‌های صوتی بومی (با کمک معلمان هنر)- ایجاد رقابت استانی برای انتخاب بهترین روایت‌ها <p>۲. نقش معلمان و مدیران:</p> <ul style="list-style-type: none">- راهبری پروژه:- تشکیل کمیته‌های دانش‌آموزی «پاسداران فرهنگ»- آموزش فن بیان و روایتگری در ساعت پرورشی- هماهنگی با اساتید زبان‌شناسی برای گویش‌های محلی <p>۳. نقش وزارت آموزش و پرورش:</p> <ul style="list-style-type: none">- ساختار کلان:- طراحی سامانه ملی برای جمع‌آوری آثار صوتی- تخصیص اعتبار برای استودیوهای مدرسه‌ای ساده- ادغام پروژه در برنامه درس فارسی و مطالعات اجتماعی
۴۳	<p>عنوان ایده: «روایت‌گر کوچک وطن»</p> <p>شرح: در این جنگ ذهن‌ها و روایت‌ها، می‌توان به دانش‌آموزان نقش «راوی» داد. بچه‌ها در قالب «دفتر روایت مقاومت» هر روز یک جمله، یک تصویر یا یک داستان از آنچه دیده یا حس کرده‌اند در قالب نقاشی، دل‌نوشته، یا پادکست کوتاه ثبت کنند. این کار هم تقویت سواد رسانه‌ای است و هم فرصتی برای تخلیه هیجانی و تمرین قدرت بیان.</p>
۴۴	<p>برای آمادگی دفاعی، همه‌ی دانش‌آموزان از جمله پایه پنجم ابتدایی به بعد با آموزش نظامی و کاربرد اسلحه آموزش ببینند برای آمادگی همیشگی با دشمن.</p>
۴۵	<p>برگزاری کرسی آزاد اندیشی در پارک‌های بانوان برای نوجوانان دختر توسط خود نوجوان با موضوع ماهیت جنگ، چرایی، احساسات حاصل از موقعیت جنگ و چگونگی کنترل، آزادی، و....</p>

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>آماده‌سازی بسته‌ای انگیزشی حاوی هدیه، کتاب، جملات انگیزشی در شرایط جنگ و اهداء درب منزل توسط دانش‌آموزان به همکلاسی‌های خود.</p>	<p>داستان‌نویسی و هنر تشویق دانش‌آموزان به نوشتن داستان‌ها یا خلق آثار هنری درباره تجربیات خود در زمان جنگ. این فعالیت‌ها می‌توانند به آن‌ها کمک کنند تا احساسات خود را بیان کنند و از طریق هنر به درمان عاطفی بپردازند.</p>
<p>دانش‌آموزان نقش کلیدی در آینده‌ی این سرزمین دارند و نقش معلمان و مدیران مدارس در بیان این مساله و ارائه‌ی راهکار نقش حیاتی دارد. جنگ امروز جنگ روایت‌هاست و کلاس میدان آن و دانش‌آموزان سربازان این جنگ هستند و باید بدانیم چه باید بگوییم، چه موقع بگوییم و چرا باید بایستیم. فرصت‌ها و تهدیدها و مساله جنگ برای دانش‌آموزان باید روشن باشد و مدارس نقش سنگر را بازی نمایند اما کار با این نسل خیلی سخت است. نسلی که با تلفن همراه به کل دنیا متصل است و این نشان می‌دهد آموزش باید با خلاقیت با جذب فرزندان این مرز و بوم همراه باشد. دیگر وقت آن است که مدارس به میدان‌های عملیاتی تبدیل شوند نه کلاس‌های خسته کننده و کسالت‌آور. دانش‌آموز امروزی می‌تواند یک تانک در هم بشکند و دوباره مثل تکه‌های پازل به آن جان بدهد و حتی در آموزش این مساله به صورت مهارت‌محور عمل کند. دانش‌آموز امروز، دانش‌آموز کتاب و دفتر صرف نیست.</p>	<p>هر دانش‌آموز یک پرچم لباس دانش‌آموزان مزین به پرچم ایران شود و هر روز صبح با احترام به پرچم ایران و تقویت خودباوری و میثاق با آرمان‌ها وارد کلاس شوند.</p>
<p>پویش ثبت خاطرات دوازده روز جنگ ایران و اسرائیل برای دانش‌آموزان بسیار اهمیت دارد زیرا با نوشتن آن خاطرات، درس‌های این روزهای سخت ثبت می‌شود و علاوه بر ترویج و ارتقای نگارش، این خاطرات خود سندی برای آیندگان خواهد شد.</p>	<p>۵۰ ۱. «دفترچه مأموریت من برای وطن» شرح ایده: هر دانش‌آموز یک دفترچه مخصوص دارد که در آن به‌عنوان «مأمور وطن»، فعالیت‌هایی خاص انجام می‌دهد. این دفترچه شامل: - نوشتن احساساتش نسبت به وقایع - ثبت اعمال خوب روزانه در راستای خدمت به وطن - کشیدن نقاشی یا نوشتن شعر درباره ایثار، دشمن یا کودکان فلسطینی، یمنی و ...</p>

فصل دوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دانش‌آموزان

<p>- پاسخ به سؤالات تفکر محور مانند: «اگر من جای یک کودک در غزه بودم...» هدف: رشد حس مسئولیت اجتماعی و خودآگاهی از نقش فردی در حوادث جهانی.</p> <p>۲. «نامه‌ای به مدافع وطن» شرح فعالیت: دانش‌آموزان نامه‌هایی به رزمندگان، مدافعان وطن، یا خانواده‌های آنان بنویسند و از احساسات، آرزوها و حمایت‌های خود بگویند. فرصت تربیتی: تقویت حس مسئولیت اجتماعی، همدلی، وطن‌دوستی. مثال: یک دانش‌آموز پایه ششم، نامه‌ای با عنوان «تو باعث افتخار منی» می‌نویسد و آن را در مراسم صبحگاهی قرائت می‌کند.</p>	۵۱
<p>اجرای مسابقه قصه‌گویی بین دانش‌آموزان و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند قصه‌های حماسی و افسانه‌های ایرانی را به نثر بیان کنند و هم به صورت کلیپ و هم زنده اجرا کنند.</p>	۵۲
<p>پویش شاهنامه‌خوانی توسط دانش‌آموزان: برای ایجاد روحیه حماسی و شجاعت در دانش‌آموزان و مردم به‌وسیله شبکه شاد، صداوسیما و... از دانش‌آموزان خواسته شود بخش‌های حماسی شاهنامه را بخوانند و ویدئوی آن را ارسال کنند. (مانند داستان گردآفرید و داستان کیخسرو افراسیاب)</p>	۵۳
<p>پویش نصب پرچم: تشویق دانش‌آموزان به نصب پرچم ایران بر سر در مدرسه‌ها و خانه‌ها.</p>	۵۴
<p>با نوشتن خاطرات این روزها و جمع‌آوری اطلاعات و بیان حس و حال این روزها، حس غرور و موفقیت را در دانش‌آموزان پرورش دهیم.</p>	

فصل سوم:

**ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای
نقش‌آفرینی والدین**

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

خانواده نخستین و ماندگارترین نهاد تربیتی است و والدین، به‌ویژه در روزهای بحران، نخستین پناهگاه روانی و فکری کودکان و نوجوانان به‌شمار می‌آیند. در شرایط جنگی، آنچه بیش از هر چیز به فرزندان آرامش و امید می‌بخشد، نه حجم اطلاعات یا آموزش‌های رسمی، بلکه حضور امن، گفت‌وگوی سنجیده و الگوی رفتاری والدین است. آن‌ها با رفتار، لحن، روایت‌ها و حتی سکوت‌شان، نقشی بی‌بدیل در شکل‌دهی به برداشت ذهنی و هیجانی فرزندان از واقعیت‌ها دارند.

والدین می‌توانند با فضاسازی در خانه، تقویت معنویت، قصه‌گویی، اجرای بازی‌های خانوادگی، ایجاد روتین‌های روزانه و حضور فعال در برنامه‌های مدرسه و مسجد، پناهگاه روانی فرزندان خود در طوفان بحران باشند. مهارت‌هایی همچون گفت‌وگوی مؤثر، بازتاب واقعیت با زبان کودک، مقابله با اضطراب، و الگوسازی امید و مسئولیت‌پذیری، نیاز ضروری این روزهاست. آموزش این مهارت‌ها، چه از طریق کارگاه‌های محلی و چه از طریق محتوای مجازی، باید در صدر برنامه‌های حمایتی از خانواده‌ها قرار گیرد.

نقش والدین، فقط آرام‌سازی نیست، بلکه فعال‌سازی ظرفیت‌های درونی کودک و نوجوان برای تاب‌آوری، درک موقعیت، و ایفای نقش مناسب در شرایط دشوار است. آنان با مشارکت در پویش‌های فرهنگی، روایت خاطرات مقاومت، همکاری با معلمان و مسئولان مدرسه، و حتی همفکری با والدین دیگر، می‌توانند به کنش‌گرانی آگاه و الهام‌بخش بدل شوند. تربیت فرزندان مقاوم، امیدوار و هویت‌مند، با رفتار امروز والدین شکل می‌گیرد؛ رفتاری که باید ترکیبی از تدبیر، مهر، و ایمان باشد.

پراکندگی ایده‌ها در این فصل نشان می‌دهد که بیشترین تأکید بر نقش حمایتی، آرام‌ساز، و مشارکتی والدین در شرایط جنگی و بحرانی بوده است. والدین به عنوان حلقه ارتباطی مهم بین خانه و مدرسه نیز در این فصل تصویر شده‌اند؛ جایی که نقش ایشان در انتقال امید، حفظ آرامش، همکاری در آموزش و تربیت فرزندان و نیز تقویت ایمان و توکل نمایان است. توجه به آرامش روان و معنویت در خانواده نیز بخشی از ایده‌هاست.

در ادامه، جدول نمایه موضوعی برای دسترسی هدفمند به ایده‌ها و متن کامل ۳۱ ایده بر اساس نظرات فعالان شرکت‌کننده در فراخوان، ناظر به نقش والدین بیان شده است.

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

جدول ۳: نمایه موضوعی ایده‌ها - نقش‌آفرینی والدین

شماره ایده‌ها	توضیح موضوعی	عنوان موضوعی
۱، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۶، ۲۲، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۳۰	آموزش والدین برای گفت‌وگوی سنجیده با فرزندان، کاهش ترس، آرام‌سازی روانی، قصه‌گویی، بازی درمانی و تکنیک‌های ساده ذهنی	مدیریت هیجانات و اضطراب کودک
۳، ۴، ۵، ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۸	نقش والدین در تقویت ایمان، معنویت، وطن‌دوستی، بازگویی خاطرات مقاومت، پایبندی به ارزش‌ها و الگو شدن در خانواده	الگوسازی رفتاری و تربیت معنوی
۱۳، ۱۴، ۱۹، ۲۱، ۲۹، ۳۰	فضاسازی حمایتی، بازی‌های خانوادگی، روتین‌های روزانه، خونسردی والدین، دور کردن ذهن کودک از اخبار تلخ	ایجاد فضای امن، نشاط‌بخش و پایدار در خانه
۱، ۹، ۱۰، ۱۵، ۲۲، ۲۶، ۲۷	توانمندسازی در شناخت جنگ، تربیت رسانه‌ای، گفت‌وگوی فلسفی، تحلیل روایت‌ها و مشارکت در باشگاه‌های والدین	آموزش والدین برای تربیت مقاومتی و هوشمندانه
۲، ۵، ۱۱، ۳۱	مشارکت والدین در برنامه‌های مدرسه، ارتباط منظم با معلمان، اطلاع از وضعیت درسی و روانی فرزندان	همکاری با مدرسه و مشارکت در آموزش رسمی
۶، ۷، ۲۵	آموزش روش‌های مقابله، آگاهی از دشمنان، نقاط امن، عدم ترس، افزایش آمادگی فکری در کودکان	آگاهی‌سازی فرزندان نسبت به شرایط جنگی
۲۳، ۲۴	آموزش مصرف بهینه، خودمراقبتی، پیشگیری از بیماری و توجه به سبک زندگی سالم والدین در بحران	سبک زندگی مقاوم در شرایط بحران

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

در ادامه ایده‌های مطرح‌شده توسط شرکت‌کنندگان در فراخوان برای نقش والدین قابل مشاهده است. لازم به ذکر است ایده‌های بخش‌های دیگر به‌خصوص برخی ایده‌های مربوط به نقش معلم و همچنین ایده‌های مربوط به نقش دانش‌آموز نیز می‌تواند برای والدین و نهادهای متولی این بخش قابل بهره‌برداری باشد.

شماره	ایده، توصیه یا اقدام پیشنهادی
۱	<p>طرح «همبازی امید: زنجیره قصه‌های زنده مادران» (تمرکز بر نقش مادران در تابستان جنگ با مکانیسمی خودجوش، بدون هزینه و مبتنی بر پیام‌رسان‌های داخلی)</p> <p>منطق اجرایی و تربیتی: در شرایط بحران، دو نیاز حیاتی کودکان عبارتند از: کاهش اضطراب ناشی از اخبار جنگ و تقویت حس عاملیت. پژوهش‌های روانشناسی تربیتی نشان می‌دهد مشارکت فعال کودک در خلق روایت‌های مثبت، می‌تواند به کاهش اضطراب و تقویت تاب‌آوری کمک کند. این طرح با تبدیل فضای مجازی - که اکنون آکنده از محتوای جنگ است - به کارگاه تولید امید، سه سازوکار کلیدی را فعال می‌کند: ۱. واکنش زنجیره‌ای ۲. یادگیری اجتماعی ۳. بازتعریف نقش مادر.</p> <p>۱. مادران و فرزندان با موبایل، ویدئوی ۹۰ ثانیه‌ای ضبط می‌کنند: کودک یک ایده کنش‌محور امیدبخش بیان می‌کند. مادر بلافاصله قصه‌ای خلاقانه بر اساس آن ایده می‌سازد. ۲. هر ویدئو به ۳ مخاطب آشنا در پیام‌رسان‌های داخلی ارسال می‌شود. ۳. گیرندگان موظفند در ۴۸ ساعت ویدئوی مشابه با فرزند خود تولید و زنجیره را گسترش دهند. ۴. ویدئوها با هشتگ #زنجیره_امید در کانال‌های محلی منتشر شده و شبکه‌ای خودجوش از محتوای امیدبخش ایجاد می‌کنند.</p>
۲	<p>تعامل و همکاری اولیا با معلمان و دانش‌آموزان بیش از پیش افزایش پیدا کند. اولیا می‌توانند نقش زیادی در حفظ خونسردی و ارتقای آگاهی و یادگیری فرزندان‌شان داشته باشند. همچنین در ایجاد ساخت پناهگاه‌ها در مدارس و محیط‌های آموزشی داشته باشند که این امر در حفظ جان و افزایش امید به زندگی مفید می‌باشد.</p>
۳	<p>ما (به‌عنوان اولیا) باید ایمان خود را به خداوند قوی‌تر کنیم و این را به بچه‌ها آموزش دهیم که خدا همیشه با ماست و نباید بترسیم. تا خدا نخواهد برگگی از درخت نمی‌افتد.</p>
۴	<p>حضور و مشارکت پر انرژی والدین در انجام فعالیت‌هایی مرتبط با این ایام، انگیزه و شوق دانش‌آموزان را بیشتر خواهد کرد. همینطور گفتن قصه‌هایی در زمینه معرفی سرداران رشید ایران و شهدای هسته‌ای برای آشنایی و ایجاد انگیزه ادامه مسیر آنها بسیار موثر خواهد بود.</p>
۵	<p>علاوه بر مدیر، معلمان و جامعه محلی، والدین باید در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های مدرسه نقشی پررنگ و مستمر ایفا کنند. نه صرفاً شهریه بپردازند. فرزندان آنها با ارزش‌ترین چیزهایشان هستند. پس</p>

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

<p>باید آنها را در مدرسه و منزل همراه باشند. خود از اهداف شوم دشمنان انسانیت و نظام وارداتی آ.پ و آسیب‌های آن (سلطه‌پذیری و دنیاطلب کردن متریبان منهای اعتقاد و معنویت)، مطلع شوند و آنگاه به فرزندان خود منتقل کنند.</p> <p>آنها باید کمک به اجرای برنامه متمرکز وزارت، برای بوم خود برنامه ارائه داده و با کمک سایر ارکان سهیم در مدرسه، در اجرایی‌سازی علمی و پژوهشگرانه این برنامه‌ها، حضور فعال داشته باشند. بازخورد بگیرند و پویا باشند.</p>	۶
<p>دانش‌آموزان عزیز را باید آماده کنیم توضیح در مورد دشمنان خارجی بدهیم آگاه باشند و به هرکسی اعتماد نکنند در صورت نیاز در مواقع اضطراری که مدرسه هستند دست پای خود را گم نکنند نترسند در جاهای خاص که یاد دادیم پناه بگیرند از قبل با خانواده خود قرار بگذارند که یک جای مطمئن جمع بشوند. به هیچ کس اطلاعات مدرسه و منزل خود را ندهند شجاع باشند نترسند به همدیگر کمک کنند. در راه مدرسه اگر گزارش خواستند به هیچ فردی گزارش ندهند مطمئن باشند سرنگونی دشمنان حتمی است. امیدوار مصمم به خدا با علم توانایی کردانی پیروز خواهیم شد.</p>	۷
<p>دانش‌آموزان باید بدانند در شرایط فعلی و جنگی چه کار کنند و آرامش خود را حفظ کنند و اطلاعات درباره جنگ به دست بیاورند چون آگاهی باعث می‌شود کمتر بترسند.</p>	۸
<p>یادگیری همراه با بازی برای دوری از ترس و استرس و اضطراب جنگ، به این صورت که ابتدا فیلم از انواع موشک و پهپاد نمایش داده شود به همراه صدای آنها و اینکه بهترین مکان برای در امان ماندن از این پرتاب‌ها کجاست. بعد از نمایش فیلم، بچه‌ها با بازی صدای موشک‌ها و پهپاد را در می‌آورند و دوستانشان باید حدس بزنند که این چه چیزی است و الان ما کجا باید پناه بگیریم. به این صورت حتی اگر به صورت واقعی صدای موشک یا پهپاد را بشنوند می‌توانند هم عملکرد بهتری داشته باشند و هم به ترس خود غلبه کنند.</p>	۹
<p>اقدامات پیشنهادی برای والدین و خانواده‌ها کارگاه «والدین در روزهای بحران» آموزش مهارت‌های گفت‌وگوی مؤثر با فرزندان درباره جنگ، بدون ایجاد وحشت یا بی‌تفاوتی. تأکید بر کنترل اضطراب خانوادگی، الگوسازی اخلاقی و معنوی برای فرزندان.</p>	۱۰

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

آموزش غیرمستقیم از طریق داستان‌های امیدبخش و روایت‌های مقاومت انسانی پادکست‌های هفتگی با روان‌شناس کودک درباره تأثیر روانی بحران‌های جهانی تهدید مهار شده: اضطراب کودکان، پرخاشگری تقلیدی، بی‌حسی نسبت به خشونت	
ایجاد فضای امن و حمایتگر: والدین باید فضایی امن و حمایتگر برای فرزندان خود ایجاد کنند تا بتوانند احساسات خود را به راحتی ابراز کنند. آموزش مهارت‌های مقابله با استرس: والدین می‌توانند به فرزندان خود مهارت‌های مقابله با استرس، مانند تنفس عمیق و مدیتیشن را آموزش دهند. ارتباط مستمر با مدرسه: والدین باید با مدرسه در ارتباط مستمر باشند تا از وضعیت تحصیلی و روانی فرزندان خود آگاه باشند. بحث و گفتگو در مورد جنگ: بحث و گفتگو با فرزندان در مورد جنگ به شیوه‌ای مناسب با سن و درک آن‌ها بسیار مهم است.	۱۱
آشنا ساختن فرزندان با انواع حيله و نیرنگ دشمن و روش‌های مقابله با آن، حفظ حجاب و پایبندی به مقدسات و عقاید اسلامی را به عنوان خط قرمز خود و خانواده بدانیم، همچنان که در حفظ حریم خانه و خانواده می‌کوشیم در حفظ حریم کشور تلاش کرده و دفاع کنیم.	۱۲
معرفی بازی‌های خانوادگی برای دانش‌آموزان باهدف حفظ روحیه و نشاط خانوادگی، کاهش اضطراب، افزایش ارتباط عاطفی بین اعضای خانواده.	۱۳
به اولیا سفارش اکید می‌کنم در مورد مسائل سیاسی و جزئیات فکری‌شان جلوی بچه‌ها بحث نکنند. به جای آن وقتی بچه‌ها در جمع خانواده حاضر هستند با آن‌ها بازی‌های دسته‌جمعی انجام دهند از جمله لب‌خوانی، پانتومیم، بازی دور (رایانه‌ای)، مطالعه کتاب و ترغیب به قصه‌خوانی و تعریف خاطرات قدیمی. هزار و یک کار برای انجام وجود دارد غیر از حرف سیاسی و جنگی غیرسنجیده زدن.	۱۴
آموزش والدین به عنوان عنصر اصلی در ساختار هویت ملی، درخصوص پایبندی به نظام و ارزش‌های اعتقادی، علی‌الخصوص خودباوری در سطح ملی، استفاده بهینه از قوای تفکر و تعقل درخصوص شبکه‌های معاند ضد نظام، مدیریت بحران در زمان جنگ و آشوب‌های دشمن و تزریق تعصب و هویت ملی به فرزندان.	۱۵
آموزش شیوه‌های تربیتی ویژه در شرایط بحرانی و اجرای برنامه‌های هدفمند برای کاهش استرس و افزایش مقاومت روانی.	۱۶

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

۱۷	پویش خواندن ادعیه و تشکیل مجلس توسل خانوادگی: خواندن قرآن، دعای فرج، دعا‌های توصیه شده و توسل به اهل‌بیت.
۱۸	به نظر من در شرایط جنگ و پسا‌جنگ باید روحیه وطن‌پرستی و میهن‌دوستی را در ضمیر کودکان و نوجوانانمان پرورش دهیم، آن هم با صحبت و همفکری و توصیف درست و منطقی از وضعیت.
۱۹	والدین عزیز می‌توانند در این شرایط دانش‌آموزان یا فرزندان خود را با بازی‌های قدیمی آشنا کنند، مثل خانه‌سازی با پستی (ساخت سنگرو استفاده از ملاقه و... به عنوان سلاح) و یا بازی هفت سنگ، که به سرعت می‌تواند تخلیه انرژی را در فرزندان افزایش دهد و می‌تواند فکر آنها را از وضعیت به وجود آمده دور کند، والدین نقش بسیار مهمی در کنترل استرس در دانش‌آموزان یا فرزندان‌شان را دارند، ابتدا باید خودشان آرام باشند تا بتوانند آرامش را در خانه برقرار کنند.
۲۰	والدین ارجمند با تعریف کردن خاطرات خود از جنگ و ایستادگی و استقامت دل‌آور مردان سرزمین‌مان و اینکه خاک پر مهر کشورمان مانند قلب ماست و باید از قلب و خانه‌مان محافظت کنیم را به فرزندان‌شان که آینده‌سازان کشورمان هستند و باید از این مرز و بوم محافظت کنند تا هیچ بیگانه‌ای دست روی خاک سرزمینمان نگذارد یاد بدهند و هر ساعت و هر روز از شرایطی که اکنون در آن قرار گرفته‌ایم و دانشمندان و بزرگمردان و پاسبانان و جوانان ما چگونه از ایران عزیزمان دفاع می‌کنند بگویند تا آویزه‌ی گوش فرزندان باشند و غیرت آن‌ها را برانگیزند و نگذارند تبلیغات پوچ و بی‌اساس دشمنان ذهن آن‌ها را شست‌وشو دهد. این فرزندان ما هستند که باید آموزش ببینند نه پیران! ایران من هرگز نمی‌گذارم حتی مشت‌ی از خاک تو نصیب اهریمن شود.
۲۱	حفظ خونسردی و انجام بازی در مکانی امن جهت عدم شنود صداهای انفجار و جذاب کردن محیط خانواده می‌تواند جبران کند تا دانش‌آموز در خانه با هیجانات پدر و مادر مواجه نشود. خودکنترلی از ایده‌های جذاب گذر از بحران است
۲۲	عنوان ایده: «خانه‌ی امن، پناهگاه روانی» شرح ایده: برگزاری کارگاه‌ها و تولید محتوای آموزشی برای والدین درباره شیوه‌ی گفت‌وگوی درست با فرزندان در بحران‌ها، تشخیص اضطراب پنهان، و مدیریت آن با ابزارهای ساده‌ی خانگی (مثل قصه‌گویی، بازی‌درمانی، گفتگو در زمان خواب).
۲۳	آموزش استفاده بهینه از مواد غذایی و تهیه به اندازه نیاز و عدم انبار کردن مواد غذایی برای روزهای آتی

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

۲۴	خودمراقبتی و سبک زندگی سالم برای اولیا با آموزش‌های لازم برای اولیا در شرایط جنگ و پیشگیری از بیماری‌های مزمن.
۲۵	آگاه‌سازی کودکان از جنگ و ایجاد فضای خالی از استرس حتی در شرایط قرار گرفتن هم با آرامش برخورد کردن و اطمینان دادن به کودکان که ما سربازانی داریم که به خاطر ما و خاک و کشورمان حتی شب‌ها هم بیدار و دفاع می‌کنند و حالت کلی آگاه‌سازی به جای ترس و وحشت انداختن در دل کودکان بهترین کار می‌تواند باشد.
۲۶	توانمندسازی والدین برای تربیت فرزندان مقاوم ۱. کارگاه‌های تعاملی «روایت و تربیت» - آموزش والدین برای بیان واقعیت‌های سخت با زبانی آرام‌بخش و امیدآفرین - تمرین مهارت «گفت‌وگوی فلسفی با کودکان» درباره مرگ، خشونت، وطن، و همدلی - مثال: چطور با کودک ۸ ساله درباره اخبار جنگ صحبت کنیم بدون ایجاد اضطراب؟ ۲. بسته تربیتی «خانه‌ای امن در طوفان» - محتوایی شامل فایل‌های صوتی، بروشور یا کلیپ کوتاه برای والدین با موضوعاتی چون: - بازی‌های خانگی برای تقویت حس امنیت کودک - تکنیک‌های ساده آرام‌سازی ذهن (مخصوص نوجوانان درگیر اخبار فضای مجازی) - داستان‌هایی از مهربانی در بحران‌ها ۳. باشگاه والدین کنشگر - تشکیل گروه‌های مجازی یا حضوری برای همفکری والدین با یکدیگر - دعوت از معلم‌ها، مشاوران یا حتی دانش‌آموزان.
۲۷	عنوان ایده: «آغوش امن، روایت امن» شرح: در شرایط جنگ رسانه‌ای، والدین باید «راویان مطمئن» فرزندان‌شان باشند. پیشنهاد می‌شود والدین در کنار فرزندان، هر شب ۱۰ دقیقه درباره اخبار جنگی شنیده‌شده گفت‌وگو کنند، نگرانی‌های کودک را بشنوند، و آن را با زبان ساده و آرام بازگو کنند. همچنین برای هر خبر تلخ، یک نمونه امیدبخش هم تعریف کنند تا کودک تعادل ذهنی‌اش حفظ شود.
۲۸	آموزش دادن به خانواده‌ها با شیوه‌های مقابله با دشمنان از جمله آموزش نظامی به همه‌ی اقشار جامعه تا بتوانند در روزهای جنگ آماده باشند و با دشمن مقابله کنند.
۲۹	برگزاری دوره‌های مادر و دختر در پارک با هدف گفتگو و کاهش اضطراب و انتقال نشاط.

فصل سوم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی والدین

ایجاد روتین‌های روزانه: ایجاد روتین‌های روزانه برای کودکان، شامل زمان‌های مشخص برای بازی، مطالعه و استراحت. این روتین‌ها به کودکان احساس ثبات و امنیت می‌دهند.	۳۰
ارتباط والدین و دانش‌آموزها با هم و در مرحله‌ی بعدی با نهادهای محلی مثل مدرسه و مسجد نباید قطع شود. پس هر برنامه‌ای که مانند طرح بهنام محمدی یا آرمان بتواند در بستری غیررسمی یا نیمه‌رسمی و مردمی این ارتباط را حفظ کند، نه تنها به آرامش و بهداشت روانی کمک می‌کند بلکه شبکه‌ای را ایجاد می‌کند که بستری برای هر نوع فعالیت دیگر متناسب با شرایط جنگی، کرونایی و غیره از این دست خواهد بود.	۳۱

فصل چهارم:

ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای

نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

وزارت آموزش و پرورش، به‌عنوان بزرگ‌ترین نهاد تربیتی کشور با مأموریت راهبردی در شکل‌دهی به نسل آینده، در شرایط جنگی و بحران ملی، نقشی محوری در هدایت روانی، فکری و فرهنگی جامعه ایفا می‌کند. مدیریت ۱۷ میلیون دانش‌آموز و صدها هزار نیروی فرهنگی، تنها یک مسئولیت اجرایی نیست؛ بلکه مأموریتی تمدنی است که باید با نگاه جهادی، تدبیر چندلایه، و رویکرد آینده‌نگرانه انجام گیرد. تصمیمات این وزارتخانه می‌تواند هم در کاهش آسیب‌های احتمالی مؤثر باشد و هم بسترساز پرورش روحیه ایستادگی، امید و مشارکت ملی در نسل نو گردد.

در این شرایط، آموزش و پرورش باید فراتر از روال‌های اداری معمول، با فعال‌سازی ظرفیت‌های انسانی و فرهنگی خود، نقش‌آفرینی خلاقانه و مبتکرانه‌ای داشته باشد. بازطراحی برنامه‌های درسی با محوریت هویت، مقاومت و سواد رسانه‌ای، ایجاد سازوکارهای حمایتی برای سلامت روانی دانش‌آموزان و معلمان، تدوین بسته‌های ویژه تربیتی برای مواجهه با جنگ، تولید محتوای متناسب با زبان نسل جدید، و ایجاد سازوکارهای تشویقی برای اقدامات کنش‌گرانه، تنها بخشی از این مسئولیت تاریخی است. همچنین هماهنگی با سایر نهادها و فعال‌سازی ساختارهایی مانند انجمن اولیا و مربیان، شوراهای دانش‌آموزی و مراکز مشاوره، از الزامات راهبردی این دوره است.

فرصت امروز، می‌تواند آغازی باشد برای بازتعریف نقش وزارت آموزش و پرورش به‌عنوان نهاد «تربیت در بحران»؛ نهادی که نه فقط به آموزش رسمی، بلکه به شکل‌دادن نسلی دارای هویت، مسئولیت‌پذیر، آگاه و مقاوم در برابر تهدیدات نیز اهتمام دارد. این دوره، آزمونی برای ترجمه‌ی اهداف سند تحول بنیادین به عرصه‌ی عمل در میدان واقعی جامعه است.

در ادامه، جدول نمایه موضوعی برای دسترسی هدفمند به ایده‌ها و متن کامل ۷۵ ایده بر اساس نظرات فعالان شرکت‌کننده در فراخوان، ناظر به نقش وزارت آموزش و پرورش بیان شده است.

جدول ۴: نمایه موضوعی ایده‌ها - نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

شماره ایده‌ها	توضیح موضوعی	عنوان موضوعی
۱، ۶۱، ۶۲، ۶۸، ۴۱	طراحی مدل‌های آموزش حضوری-مجازی، آموزش پیامکی، تلویزیونی و ساختارهای جایگزین در شرایط جنگی	آموزش ترکیبی و برنامه‌ریزی در شرایط بحران
۵، ۷، ۱۳، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۳، ۳۱، ۳۵، ۳۷، ۴۲، ۴۳، ۶۳، ۶۵، ۷۰	گنجانیدن مفاهیم جنگ، دفاع، مقاومت، رسانه و تربیت سیاسی در محتوای درسی رسمی	بازنگری در کتب درسی و محتوای رسمی

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۲، ۳، ۴، ۹، ۲۲، ۳۸، ۵۰، ۵۲، ۵۵، ۶۴، ۶۶	آموزش تحلیل رسانه‌ها، تفکر انتقادی، روایت‌سازی دانش‌آموزی، مقابله با شایعه و طراحی درس جنگ شناختی	سواد رسانه‌ای و جنگ شناختی
۶، ۱۲، ۱۶، ۲۴، ۴۶، ۵۸، ۶۰، ۶۵، ۷۰، ۷۱	تقویت وطن‌دوستی، هویت دینی-ملی، روحیه ایثار و بازشناسی شخصیت‌های ملی و شهدا	تربیت هویتی و تقویت غرور ملی
۸، ۱۴، ۲۵، ۲۷، ۲۹، ۳۲، ۳۹، ۴۰، ۴۹، ۵۱، ۵۷، ۵۹، ۶۶، ۷۲	آموزش امدادگری، خودمراقبتی، دفاع غیرعامل، مهارت‌های زندگی، کمک‌های اولیه، کارگاه‌های مقابله با استرس و تاب‌آوری	تربیت مهارتی و آموزش‌های بحران‌محور
۱۰، ۱۱، ۲۱، ۲۲، ۳۲، ۳۶، ۴۵، ۴۷، ۵۳، ۵۶، ۷۴، ۷۵	برگزاری دوره‌های ضمن خدمت، کارگاه‌های روان‌شناختی، سواد رسانه‌ای، روش‌های پاسخ‌گویی به سوالات جنگی	توانمندسازی معلمان و مدیران
۶، ۱۹، ۳۴، ۵۵، ۶۴، ۷۳	جشنواره‌های فرهنگی، فیلم‌سازی، نقاشی، بازی، روایت‌گری و تولیدات هنری با محور مقاومت و بحران	برنامه‌ها و جشنواره‌های پرورشی و هنری
۲۶، ۲۷، ۵۴، ۶۶، ۶۲	ایجاد ستاد جنگ، سند ملی تاب‌آوری، مدارس معین، شبکه همیار بحران، همکاری بین‌بخشی و تحول رویکرد	طراحی سازوکارهای ساختاری و کلان‌نگر
۲۵، ۲۹، ۳۳، ۳۴، ۴۸، ۶۷، ۷۵	مشاوره، آموزش معلمان برای تشخیص اضطراب، طراحی بسته‌های روانی-تربیتی، ارتباط والدین با فرزندان در بحران	پشتیبانی روانی دانش‌آموزان و خانواده‌ها
۳۰، ۴۴، ۶۵	استفاده از مدارس برای تولید مواد خوراکی، انرژی، آموزش پدافند، و مشارکت در اقتصاد مقاومتی	پدافند غیرعامل، تولید و خودکفایی در مدرسه
۴، ۱۹، ۵۲، ۵۵، ۶۴	روایت‌سازی، فیلم‌سازی، شبکه‌های دانش‌آموزی، مشارکت در رسانه ملی و شاد	پوییش‌ها و مشارکت رسانه‌ای دانش‌آموزان
۱۳، ۲۶، ۲۷، ۴۵، ۶۶، ۶۹	همکاری آموزش و پرورش با شهرداری، مساجد، کانون‌ها، هلال احمر، صداوسیما و دیگر نهادها	هماهنگی با نهادهای حمایتی و فرهنگی

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

پراکنندگی ایده‌های این فصل حاکی از آن است که تمرکز اصلی بر سیاست‌گذاری کلان، انسجام مدیریتی، و پشتیبانی نظام‌مند از میدان تعلیم و تربیت در شرایط بحرانی قرار دارد. ایده‌ها به لزوم آمادگی ساختاری، تبیین مأموریت‌های خاص مدارس، طراحی سناریوهای آموزشی در بحران، و اتخاذ راهبردهای اطلاع‌رسانی اثربخش اشاره دارند. نگاه کلان به نظام تعلیم و تربیت و نقش تسهیل‌گری و راهبری وزارتخانه، نقطه‌ثقل این فصل است. لازم به ذکر است آموزش و پرورش می‌تواند در راهبری برخی از ایده‌های ناظر به نقش معلمان و دانش‌آموزان که در بخش‌های قبل بیان شد نیز نقش تاثیرگذار داشته باشد.

شماره	ایده، توصیه یا اقدام پیشنهادی
۱	<p>ایده آموزش در زمان جنگ: تلفیق آموزش حضوری امن به‌علاوه آموزش سیار پیامکی و پشتیبانی رسانه ملی</p> <p>۱- لایه اول: آموزش حضوری امن (پایگاه‌های پناهگاهی)</p> <p>- مکان‌ها: استفاده از پناهگاه‌های ایمن‌سازی‌شده مدارس، فضای زیرزمینی کتابخانه‌های عمومی و یا ...</p> <p>روش اجرا: تمرکز بر دروس پایه و مهارت‌های اضطراری (کمک‌های اولیه و ...)</p> <p>۲- لایه دوم: آموزش سیار پیامکی</p> <p>- ارسال روزانه ۳ پیامک رایگان به دانش‌آموزان شامل:</p> <p>- یک مسئله درسی کوتاه (مثال: "حجم مخزن آب پناهگاه با ابعاد ۵×۴×۳ متر؟")</p> <p>- نکته مهارت زندگی (مثال: "در آوار، هر ۱۵ دقیقه با زدن شیء فلزی موقعیت خود را علامت دهید")</p> <p>- سوال انگیزشی (مثال: "امروز چه کمکی به همسایه کردی؟")</p> <p>۳- لایه سوم: پشتیبانی رسانه‌ای ملی (تلویزیون آموزشی بحران)</p> <p>- پخش روزانه ۲ ساعت برنامه "مدرسه ملی" از شبکه‌های استانی</p>
۲	<p>ایده: سپر دانایی</p> <p>تربیت نسل تحلیل‌گر، مقاوم و کنش‌گر در جنگ شناختی</p> <p>مسئله: دانش‌آموزان در معرض بمباران شایعه، تحریف و ناامیدی‌اند. ما باید آن‌ها را برای مقابله با جنگ نرم و روانی مسلح به فکر و تحلیل کنیم.</p> <p>پیشنهادها:</p> <p>دانش‌آموزان: باشگاه جهاد تبیین، تولید محتوای بصری (پادکست، پوستر، موشن‌گرافی)</p> <p>معلمان: تدریس سواد رسانه‌ای و شایعه‌شناسی در ساعات پرورشی</p> <p>والدین: آموزش کنترل مصرف رسانه‌ای و گفت‌وگوی خانوادگی امیدبخش</p> <p>وزارت: طراحی واحد درسی مکمل «جنگ شناختی»</p>

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>رسانه‌ها: برنامه‌های نوجوانانه با محور تحلیل و روایت نهادها: پویش «روایت مقاومت از زبان نوجوان» نتیجه: تقویت هویت مقاوم، امیدواری، و قدرت تحلیل در نوجوانان</p>	
<p>۳ ایده: روایت‌سازان کوچک پرورش دانش‌آموزانی که تصویر حقیقت را روایت می‌کنند مسئله: جنگ امروز، جنگ تصویر و روایت است. دشمن با جعل عکس، تدوین جهت‌دار و تصویرسازی دروغین، ذهن نوجوانان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ما باید دانش‌آموزان را به‌جای مصرف‌کننده‌ی منفعل، به روایت‌گر خلاق حقیقت تبدیل کنیم. پیشنهادها به تفکیک نقش‌ها: دانش‌آموزان: راه‌اندازی مسابقه‌ی مدرسه‌ای «هر دانش‌آموز، یک روایتگر» (پوستر، پادکست، ویدئو، موشن‌گرافی با محور مقاومت، حقیقت، امید) ساخت روایت‌های کوتاه از خانواده، محله، تجربه‌ها و دیدگاه‌های شخصی درباره تحولات روز معلمان: برگزاری کارگاه‌های آموزش «داستان‌گویی تصویری» تدریس پایه‌ای اصول طراحی گرافیک (با نرم‌افزارهایی مثل فتوشاپ، اینشات، کمنازیا) تشویق تولید پروژه‌های رسانه‌ای گروهی در کلاس والدین: کمک به فرزندان در روایت‌سازی خانوادگی؛ ضبط خاطرات، گفت‌وگو با پدربزرگ‌ها، روایت‌های شفاهی مقاومت. نظارت و تشویق بر استفاده سالم و هدفمند از رسانه. وزارت آموزش و پرورش: ایجاد «پویش روایت دانش‌آموزی» در سطح مدارس</p>	
<p>۴ ایده: گزارشگر سنگر مدرسه ایجاد رسانه‌های درون‌مدرسه‌ای با محور مقاومت، امید و روایت حقیقت مسئله: نوجوانان نیاز دارند خودشان روایت‌گر باشند، نه فقط شنونده روایت‌های دشمن. مدرسه بهترین سنگر برای تربیت این روایت‌گران جوان است. پیشنهادها: دانش‌آموزان: راه‌اندازی کانال، نشریه یا پیج روایت‌گر مدرسه (خبر، گزارش، ویدئو، تصویر) معلمان: هدایت پروژه‌های رسانه‌ای دانش‌آموزی و آموزش تولید محتوا</p>	

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>مدیران: ایجاد فضای رسمی برای انتشار و نمایش آثار (تابلو، سالن، تلویزیون مدرسه) وزارت: تدوین برنامه «رسانه‌گر مدرسه» و حمایت از فعالیت رسانه‌های داخلی رسانه‌ها: پخش آثار برتر مدارس، دعوت از دانش‌آموزان به برنامه‌های زنده نهادها: حمایت مالی، آموزشی و حقوقی از رسانه‌های دانش‌آموزی نتیجه: دانش‌آموزان فعال، بینا، امیدساز و مقاوم؛ رسانه‌ای با زبان نسل نوجوان از دل خود مدرسه.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • اضافه کردن مطالب مربوط به جنگ اعم از آگاهی‌بخشی، اقدامات لازم هنگام بروز، حین و پس از جنگ به محتوای درسی با توجه به سطوح علمی و فکری هر مقطع و پایه. • آموزش مهارت کمک‌های اولیه متناسب هر پایه در هر سه مقطع ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم در طول سال تحصیلی. • برگزاری آزمون‌های عملکردی مهارت کمک‌های اولیه و اعطای مدرک به فراگیران و ارج نهادن به این مدرک و گواهی بعنوان شاخص و معیار برای ارتقاء به پایه بالاتر یا موارد دیگر. 	۵
<p>برگزاری جشنواره فرهنگی و هنری توسط معاونت پرورشی در زمینه‌های شعر، نقاشی هنر، دکلمه‌سرایی در خصوص رشادت و همدلی مردم عزیز ایران، برای دانش‌آموزان بصورت مجازی در شاد، که هم برگشت به بستر برنامه‌های ایرانی را فراهم می‌کند، هم تا حدودی بچه‌ها از طریق پرسش و پاسخ از والدین یا اطرافیان با ماهیت این جنگ تحمیلی از سوی رژیم آشنا می‌شوند.</p>	۶
<p>وارد کردن این جنگ در کتاب‌های درسی مطالعات اجتماعی و تاریخ در تمامی مقاطع تحصیلی بعنوان یک واحد درسی برای اینکه دانش‌آموزان از فطرت پست این رژیم آگاه شوند.</p>	۷
<p>۸ ساختن آینده با آموزش در جنگ</p> <p>تقویت هوشمندی، همدلی و مهارت‌سازی دانش‌آموزان در مواجهه با بحران‌های جنگی</p> <p>الف- بهره‌مندی از فرصت‌های آموزشی غیررسمی و تجربی در شرایط بحرانی برای تقویت مهارت‌های زندگی، همکاری و مدیریت بحران</p> <p>ب- کارگاه‌های مهارتی و تربیتی مبتنی بر بحران،</p> <p>۱- برگزاری کارگاه‌هایی در قالب جلسات مجازی و حضوری از قبیل مقابله با استرس، ارتباط مؤثر، مدیریت خشم</p> <p>۲- برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های اجتماعی برای حمایت از آسیب‌دیدگان</p> <p>۳- آموزش خود ایمنی، آموزش گروهی در زمینه سلامت روان و جسم</p> <p>۴- ایجاد یک فضای آنلاین برای تبادل تجربیات و آموزش‌های کوتاه‌مدت در زمینه‌های تربیتی و فرهنگی مرتبط با بحران جنگ</p>	

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۹	برگزاری دوره‌های سواد رسانه و آشنایی با فضای مجازی برای دانش‌آموزان یا همان کودک و نوجوانان امروز هم می‌تواند آنان را نسبت به این محیط تربیتی - یادگیری آگاهی و آشنایی بخشد و هم راه را برای آماده ساختن فکری و جسمی آنان برای شرایط حساس جنگ نرم و سخت دشمن مثلاً شرایط کنونی آماده و هموار سازد.
۱۰	<ul style="list-style-type: none">• برگزاری دوره ضمن خدمت با موضوع منافع ملی، امنیت سایبری و... برای فرهنگیان و تولید پکیج دوره ضمن خدمت با محتوای کمک‌های اولیه، انواع جنگ و وظایف معلمان در زمان جنگ و شرایط حساس.• الزام ارسال محتوای آموزشی برای دانش‌آموزان ابتدایی و دوره اول و دوم متوسطه. خلاء عدم اطلاعات کافی در ارتباط با جنگ باید از طریق کتب درسی پر شود. از همان مقطع ابتدایی آموزش‌های لازم به دانش‌آموزان داده شود.• در هفته دفاع مقدس صرفاً فعالیت‌ها به ارسال عکس‌های تزئینی بسنده نشود بلکه مدارس الزام به برگزاری کارگاه آموزشی ویژه دانش‌آموزان و همکاران داشته باشند. این کارگاه‌ها شامل موضوعات متنوع در ارتباط با شرایط بحرانی جنگ باشد.• مدارس مکلف به تولید محتوای مناسب در ارتباط با موضوعات فوق‌الذکر شوند.
۱۱	فعال کردن دوره‌های ضمن خدمت و مشغول بودن معلمان و کاسته شدن از بعد روانی و تأمین امنیت روانی و همچنین فعال کردن دوره‌های برون‌سازمانی ضمن خدمت و آموزش برای آشنایی بیشتر دانش‌آموزان و معلمان و مدیران و خانواده با تربیت دینی و سیاسی و اعتقادی.
۱۲	تولید کلیپ‌های آموزشی علت دشمنی با ایران و شناخت توانمندی‌های ایران ویژه دانش‌آموزان و ایجاد حس وطن‌دوستی با نمایش، بازی، کتابچه آموزشی و مسابقات فرهنگی.
۱۳	اضافه کردن درسی به عنوان آشنایی دانش‌آموزان با جنگ و نقش‌آفرینی آنها در دوران جنگ با روش‌های مختلف که می‌توان از دوره دوم ابتدایی شروع کرد. این ایده را می‌توان در زنگ ورزش و هنر تلفیق کرد که هم ورزش‌های رزمی و هم تکنیک‌های روش‌های دفاعی خود و آشنایی با روش‌های مختلف محافظتی از خودشان و همچنین آموزش ساخت انواع وسایل محافظتی در زنگ کار و فناوری انجام شود. با گذاشتن کلاس‌ها و آموزش به معلمان و مدیران و آشنایی آنها با روش‌های مخرب دشمنان و جلوگیری از اهداف آنها و بروز بودن همکاران با انواع علوم رزمی و دفاعی و با هدف قرار دادن هر ایرانی یک کشور ایران، از توطئه‌های دشمنان آگاه شوند و زمینه اتحاد را بیشتر کنند. آموزش و پرورش می‌تواند با هماهنگی ستادهای تبلیغات و کانون‌های مساجد و شهرداری‌ها در هر مکان که مربوط به حوزه آنها می‌باشد، اهمیت نقش آنها را با روش‌های جذاب یادآور شود و به همراه فرزندان

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

ایجاد انگیزه نماید و یا برای آن‌ها موارد تشویقی خاصی را لحاظ نمایند تا در کنار آموزش و پرورش برای رسیدن به اهداف مورد نظر هماهنگی داشته باشند.	
ایده‌هایی برای مراقبت و ایمنی در شرایط جنگ برای دانش‌آموزان ۱. ساخت انیمیشن و کارتون مانور و راهکارهای عملی برای ایمنی جسمانی و روحی در شرایط جنگ و بحران. ۲. ارائه راهکارهای عملیاتی در زمینه خودشناسی و تقویت ابعاد آن و حفاظت از خود و افراد سالمند در شرایط بحرانی و جنگ به وسیله علم روانشناسی به زبان بسیار ساده در قالب کارتون و انیمیشن و... و آموزش آن توسط رسانه ملی، آموزش و پرورش و بسیج محله‌ها. ۳. گنجاندن آموزش کمک‌های اولیه به صورت عملی در مقاطع بالا و اختصاص یک ساعت آموزشی به آن. ۴. آموزش راهکار عملی برای کاهش اضطراب، استرس و تسکین در از دست دادن عزیزانشان به زبان ساده و جذاب و گنجاندن مباحثی از این قبیل در کتاب‌های آموزشی.	۱۴
حتماً فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و پرورشی در قالب دوره‌های آموزشی، اردوهای آموزشی، مسابقات، جشنواره‌ها، راهپیمایی‌ها و غیره جهت آگاه‌سازی، تبیین و تقویت روحیه وطن‌پرستی، قدرشناسی نسبت به حافظان امنیت و آرامش مردم، و تقویت و ایجاد احساس غرور نسبت به ایران و ایرانی بودن طی ۹ ماه سال تحصیلی در برنامه‌های همه مدارس و در همه مقاطع به صورت جدی گنجانده شود.	۱۵
آگاه‌سازی والدین و دانش‌آموزان از طریق آموزش و پرورش که رکن اصلی کشور است. کتابی یا کتابچه‌ای تحت عنوان شناخت کشور، میهن‌دوستی، آشنایی با مهمات نظامی به روز دنیا. جشنواره جابر یا خوارزمی و دانش‌آموزان در راستای حفاظت از کشور و دیانت طراحی و اجرا شود.	۱۶
اضافه کردن فصلی از سیره جهادی پیامبر اسلام و ائمه اطهار در کتب درسی و نحوه مقاومت عملی آنان و دروسی که از سیره عملی آنان می‌گیریم در الگوسازی برای نوجوانان و جوانان ایرانی.	۱۷
تدوین یا اصلاح درس آمادگی دفاعی با مضامین معاصر و اتفاقات اخیر و به‌کارگیری معلمان خیره و صاحب‌تربییون و اهل مطالعه.	۱۸
ما باید به مقوله حب و بغض در تربیت توجه ویژه کنیم. اگر به این دو قوه جاذبه و دافعه توجه نکنیم، یک نسل عقیم و بی‌خاصیت ایجاد خواهیم کرد و تربیت ما یک تربیت فشل خواهد بود. امام صادق: هل الدین الا الحب و البغض... چرا توجه به بغض نیست درحالی که ایستادگی، استقامت و ظلم‌ستیزی با همین بغض و انزجار است؟	۱۹

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>اگر بغض کنار برود و تربیت یک بعدی آن هم فقط حب باشد، نسلی صلح‌طلب به وجود خواهد آمد که دقیقاً به درد نظام سلطه خواهد خورد. نظام سلطه کسی که اهل استقامت و ایثار باشد نمی‌خواهد. اگر نسلی مقاوم و ظلم‌ستیز و غیور می‌خواهیم باید روی قوه انزجار آنها کار کنیم والا نه از ایران و نه از دین و نه از ارزش‌ها چیزی خواهد ماند. اصل همین است. لطفاً جای دیگری نگردید.</p>	
<p>برای دانش‌آموزان در درس‌ها مباحثی پیرامون بالا بردن اعتماد به نفس، چگونگی کنترل استرس و راه‌های مؤثر و روش‌های مناسب‌تری پیرامون شجاعت داشتن در شرایط و چگونگی مقابله با شرایط جنگی و مقابله با دشمن در کتب درسی گنجانده شود.</p>	۲۰
<p>برای مدیران و معلمان کارگاه‌های غلبه بر ترس و استرس و اضطراب در شرایط جنگی و موضوعات مشابه در زندگی و شغلی و چگونگی بالا بردن اعتماد به نفس، روحیه شجاعت و مقابله با دشمن برگزار گردد.</p>	۲۱
<p>۱) برگزاری کلاس‌های دانش‌افزایی برای همکاران جهت افزایش سطح سواد رسانه‌ای و جنگ نرم. ۲) برگزاری کارگاه‌های آموزشی دبیران درس تفکر و سبک زندگی در پایه متوسطه اول، با موضوع پیشرفت‌ها و نوآوری صنایع نظامی کشور، فرصت‌ها و چالش‌های مسیر موفقیت و ثبت در کتب درسی دانش‌آموزان.</p>	۲۲
<p>گنجانیدن فعالیت‌های نظامی و اختصاص درسی به نام رسانه در مقطع متوسطه اول، در جهت ترغیب و آگاهی‌سازی بچه‌ها در خصوص مسائل اجتماعی و مسائل نظامی کشور.</p>	۲۳
<p>از همه مهمتر اینکه هویت ایرانی را به بچه‌ها برگردانیم و رابطه دانش‌آموزان را با تمام نهادها و بخش‌ها از جمله آموزش و پرورش که مهمترین آنهاست نزدیک کنیم. آموزش و پرورش در عین اینکه باید به اهداف خودش برسد باید نیاز و علایق بچه‌ها را هم در نظر بگیرد. باید ایرانی بودن باعث افتخار باشد آن هم از راه درستش که تأثیرگذار باشد.</p>	۲۴
<p>عنوان ایده: «مدرسه در وضعیت نارنجی» شرح ایده: طراحی یک بسته‌ی آموزشی-عملیاتی برای معلمان که شامل راهنمای شناسایی دانش‌آموزان مضطرب، ایجاد فضای گفت‌وگوی امن در کلاس، و تلفیق موضوعات مقاومت و همدلی در محتوای درسی است. این بسته با کمترین هزینه و در قالب فایل دیجیتال یا چاپی قابل ارائه به همه مدارس است.</p>	۲۵

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۲۶	ایجاد "مرکز آموزشی و حمایتی دانش‌آموزان در زمان بحران"
۲۷	<p>پیشنهاد: تشکیل «تیم‌های واکنش سریع محلی» بر اساس اطلاعات بانک اطلاعات اضطراری</p> <p>توضیحات: این پیشنهاد بر پایه تشکیل تیم‌های کوچک و خودگردان از افراد محلی است که بر اساس اطلاعات موجود در بانک اطلاعات اضطراری، در صورت وقوع حوادث و بحران‌ها، به سرعت وارد عمل می‌شوند و به آسیب‌دیدگان کمک می‌کنند. یکی از انواع این گروه‌ها با محوریت مدارس و کادر و دانش‌آموزان مدارس به حسب شرایط می‌تواند باشد.</p> <p>تشکیل تیم‌ها: تیم‌ها بر اساس تخصص‌ها و مهارت‌های افراد محلی تشکیل می‌شوند. به عنوان مثال، یک تیم می‌تواند شامل یک پزشک یا پرستار، یک آتش‌نشان داوطلب، یک تعمیرکار، و چند فرد عادی باشد. نیروهای انسانی هر گروه از متخصصین و مردم عادی همان محله به‌کارگیری می‌شوند.</p> <p>آموزش و تمرین: تیم‌ها به طور منظم (مثلاً ماهیانه) جلسات آموزشی و تمرینی برگزار می‌کنند تا مهارت‌های لازم برای واکنش به حوادث مختلف (مانند آتش‌سوزی، آوار، حملات هوایی و...) را کسب کنند.</p> <p>تجهیزات: تیم‌ها با کمک‌های مردمی همان محله و یا از طریق جمع‌آوری کمک‌های مالی، تجهیزات اولیه مورد نیاز برای کمک‌رسانی (مانند جعبه کمک‌های اولیه، کپسول آتش‌نشانی، طناب، چراغ قوه و...) را تهیه می‌کنند.</p> <p>هماهنگی: تیم‌ها با یکدیگر و با سایر گروه‌های امدادی (در صورت وجود) در ارتباط هستند و در صورت وقوع حادثه، به سرعت به محل اعزام می‌شوند. این اطلاع‌رسانی از طریق سرای محله‌ها، مساجد و مدارس صورت پذیرد.</p> <p>وظایف: وظایف تیم‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:</p> <ol style="list-style-type: none">۱. ارزیابی اولیه خسارات و شناسایی آسیب‌دیدگان.۲. ارائه کمک‌های اولیه پزشکی.۳. خاموش کردن آتش‌سوزی‌های کوچک.۴. نجات افراد از زیر آوار.۵. انتقال آسیب‌دیدگان به مراکز درمانی.۶. توزیع مواد غذایی و آب.۷. حفظ نظم و امنیت در منطقه آسیب‌دیده.
۲۸	باید آموزش و پرورش از ابتدای تحصیل دانش‌آموزان از کشور و امنیت در کشور را تخصصی‌تر به دانش‌آموزان بشناساند حتی در واحد درسی مجزا و روش‌های مختلف دفاع از کشور را و متعهد بودن به

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>امنیت کشور و دوری از انواع خیانت به کشور و مردم آن را برای دانش‌آموزان بشناساند و آموزش دهد و این باور را از کودکی در ذهن آن‌ها نهادینه کند.</p>	
<p>مشاوره و حمایت روانی ایجاد مراکز مشاوره: راه‌اندازی مراکز مشاوره در مدارس برای ارائه حمایت روانی به دانش‌آموزان آسیب‌دیده از جنگ. آموزش معلمان: آموزش معلمان برای شناسایی علائم استرس و اضطراب در دانش‌آموزان و ارائه راهکارهای مناسب</p>	<p>۲۹</p>
<p>حفظ جان دانش‌آموزان به عنوان آینده‌سازان و سرمایه ملی در اولویت است. پس باید پناهگاه امن با امکانات اولیه در تمام مدارس ایجاد و تعلیمات لازم برای استفاده از آن در موقع ضروری در همه سطوح آموزشی ارائه گردد.</p>	<p>۳۰</p>
<p>بخشی در دروس مرتبط برای آمادگی در برابر جنگ و شناخت عوامل داخلی و خارجی و ابزار جنگی و چگونگی مقابله با آن‌ها در کتاب‌های درسی به صورت داستان در مقاطع ابتدایی اضافه گردد.</p>	<p>۳۱</p>
<p>هدف: توانمندسازی معلمان برای تدریس مفاهیم دفاع و جنگ با روش‌های خلاق. - جزئیات اجرایی: - برگزاری دوره‌های آموزشی با حضور راویان جنگ و روانشناسان تربیتی. - طراحی بازی‌های نقش‌آفرینی (مثلاً شبیه‌سازی عملیات‌های نظامی با رویکرد آموزشی) و همچنین تشکیل شبکه‌ای از معلمان دغدغه‌مند جهت به اشتراک گذاری تجربیات.</p>	<p>۳۲</p>
<p>راهکار: طراحی بسته‌های ساده راهنمای معلم برای مواجهه با بحران‌های روانی و گفت‌وگو درباره جنگ با کودکان.</p>	<p>۳۳</p>
<p>- تدوین بسته‌های تربیتی با رویکرد روان‌شناسی مثبت و آموزش امید در شرایط بحران. - تقویت محتوای رسانه‌ای آموزشی برای ترویج مسئولیت‌پذیری اجتماعی و همدلی ملی. - فراهم‌سازی دسترسی به مشاوره رایگان برای خانواده‌ها و مدارس در مناطق آسیب‌پذیر.</p>	<p>۳۴</p>
<p>بهتر است آموزش و پرورش از فرصت به‌دست آمده در جنگ دوازده‌روزه جهت پیوند میان اسلام، ولایت فقیه و حس وطن‌دوستی بهره برده و با پیدا کردن مصادیق والای تجلی دین و رهبری در عملیات وعده صادق و بشارت فتح رمز پیروزی را برای سه مقطع تحصیلی ما تبیین نماید. یکی از راه‌ها در این عرصه گنجاندن دروس مرتبط با جنگ معاصر در کتب درسی و سپس بروزرسانی آموزش‌ها و تبیین رمز پیروزی به نیروهای شاغل یا جدیدالاستخدام در این زمینه می‌باشد.</p>	<p>۳۵</p>

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۳۶	۱. در سطح کلان بازبینی مجدد بر کتب درسی و تربیتی. ۲. استفاده از دبیران متخصص. ۳. کلاس‌های توجیهی تبیینی و روشنگری در سطح اول برای معلم‌ها. ۴. تشکیل جلسات با معلم‌ها و شنیدن و گفت‌وگو پیرامون حرف‌هایی که در این سال‌ها رسانه‌ها در ذهن آن‌ها تزریق کرده‌اند (مثال: دبیری که با ادعا گفت ما که مدعی بودیم گنبد آهنین داریم! دبیر فوق لیسانس زبان نمی‌دانست گنبد آهنین برای کدام کشور حتی می‌باشد...). ۵. آگاهی‌رسانی در سطح معلم‌ها و اینکه مطالب کتاب و رفتار معلم‌ها در یک سو نیستند. ۶. از حجم مطالب کم کردن تا فرصت جنبه‌های تربیتی و هویتی و اعتقادی وجود داشته باشد.
۳۷	از همان پایه اول تا دوازدهم یک کتاب درسی مخصوص با اهداف و نگرش مقابله با دشمنان اسلام و کشور عزیزمان تدوین شود. و دستاوردهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به دانش‌آموزان روشن و واضح گردد.
۳۸	دو درس آمادگی دفاعی و سواد رسانه‌ای در سال‌های اخیر در سطح مدارس متوسطه تدریس می‌شود. این دو درس برای چنین زمانی طراحی شده‌اند اما در جنگ ۲۲ روزه متأسفانه مشخص شد این دو درس، بسیار ناکارآمد و غیرعملی تدریس شده‌اند که بازبینی هم متن درسی هم روش‌های تدریس را می‌طلبد.
۳۹	<ul style="list-style-type: none">• آموزش دوره‌های امدادگری به دانش‌آموزان در قالب کلاس‌های تابستانه• دعوت از هلال احمر و برگزاری دوره‌های امدادگری و خودمراقبتی برای دانش‌آموزان• دعوت از معلمان حوزه روانشناسی و مشاوره برای برگزاری دوره‌های خودیاری.
۴۰	دانش‌آموزان در شرایط عادی بایستی تمرین تاب‌آوری کنند. جنگ انسان را در شرایط غیرپیش‌بینی می‌گذارد و کوچکترین کمک یک دانش‌آموز در عین سلامت روحی و روانی قطعاً به نجات جان یک انسان می‌انجامد. پس چه خوب کلیه دانش‌آموزان ما در کنار دروس تئوری، آموزش‌های عملی در مواجهه با جنگ را هم ببینند و این نباید مختص پسران باشد. آموزش کمک‌های اولیه و دانستن و پیاده کردن آن برای هر دانش‌آموزی لازم و ضروری است.
۴۱	طراحی و اجرای برنامه‌های اضطراری آموزشی: با همکاری وزارت آموزش و پرورش، می‌توان بسته‌های درسی ساده، قابل حمل و چندرسانه‌ای برای ادامه آموزش در شرایط قطع ارتباط یا نبود اینترنت تهیه کرد. این برنامه‌ها شامل آموزش مهارت‌های بقا، آرام‌سازی، سواد رسانه‌ای و اخلاق جمعی نیز می‌شوند.

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۴۲	در کتاب‌های درسی موضوعات درسی کتاب فارسی فصلی به عنوان حوادث غیرمترقبه و جنگ و لزوم برخورد منطقی با آن و راهکارهای مقابله با آن بیان شود و به دانش‌آموزان از ابتدایی تا متوسطه درباره لزوم تعهد به میهن و میهن‌پرستی کار شود متأسفانه اینقدر روی مسائل دینی کار شده که مردم وطن را رها کرده‌اند و بعضی جاسوسی می‌کنند.
۴۳	تألیف کتابی در مورد آمادگی و روش‌های برخورد با مخاطرات جنگ به صورت کتاب اجباری (برای یک پایه در مقاطع ابتدایی، متوسطه اول و دوم). تألیف کتابی در خصوص سطح مقدماتی برای یکی از پایه‌های مقطع ابتدایی، تألیف کتابی در سطح متوسط برای یکی از پایه‌های متوسطه اول و کتابی در سطح تکمیلی در سطح متوسطه دوم تألیف گردد و حداقل نمره برای پاس نمودن این ۱۴ باشد. یعنی مثل درس آمادگی دفاعی درسی به عنوان سمبل کردن و نمونه سوال دادن برای دانش‌آموز و بدون اجرای تمرینات عملی توسط دانش‌آموز نمره داده نشود.
۴۴	با توجه به فناوری روز امروز و تجهیزشان به هوش مصنوعی و جنگ‌های الکترونیک و نرم دشمن لازم هست از فضای مجازی که بسان یک چاقوی دو دم هست با برنامه‌ریزی مناسب و لازم بخشی از تایم کلاسی و برنامه درسی را معطوف نماییم به آشنایی با این فضاها و کاربردها و جهاتی که دشمنان می‌توانند بر روی آنان بواسطه برنامه‌ریزی‌هایی که دارند مورد سوء استفاده قرار گیرند که کم هم ندیدیم از آن طرف چه استفاده‌های زیادی نیز می‌توانند در هدایت دهی فضای روانی کشور و جامعه کمک نمایند. حال این را می‌توانند با تألیف کتاب و اضافه کردن ماده درسی برای بچه‌ها دید.
۴۵	ایجاد پنل ارتباطی بین معلمان و مدیران با مولفه‌های حساسی که ما داریم و بهره‌گیری از تجارب فی‌ما بین با این نگاه که معلمان و مدیران اگر آشنا شوند با نیازهای مراکز علمی و امنیتی و ... کشور و بعکس اگر مراکز مورد اشاره آشنا شوند با توانمندی‌های معلمان و مدیران و بستری‌هایی که می‌شود از آنان برای رشد و پیشرفت کشور استفاده برد، بهره‌برداری کرد پس منظور تشکیل یک اتاق مشترک رزم با اهداف علمی و عملیاتی و ...
۴۶	تقویت عقیدتی دانش‌آموزان با آموزه‌های تدوین تاریخ شفاهی معاصر در کتب درسی و تأثیر آن بر توانمندی ایران و اتحاد ملی بر غلبه بر توطئه‌های خارجی و همچنین نقش آموزش در تربیت دانش‌آموزان با گرایش دانشمندان کوچک هسته‌ای ...
۴۷	دوره‌هایی در راستای نقشه‌های دشمنان بر باورهای ایرانیان در دوره متوسطه دوم اجرا بشه با اساتید متخصص برگزار شود تا جوانانی مکتبی و متعهد تربیت شوند

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۴۸	با توجه به شرایط پیش آمده جنگ روانی و همچنین شناخت پیچیدگی مساله جنگ برای دانش‌آموزان ضروری است به این منظور ایده عملی می‌تواند تدوین محتوایی تحت عنوان مهارت‌های زندگی است که به رشد عزت نفس و شناخت دانش‌آموزان از جنگ می‌شود
۴۹	تدوین برنامه عملی در سطوح مختلف آموزشی جهت ایجاد آمادگی برای بحران‌های غیرمترقبه در کتب درسی مانند برگزاری مانور زلزله در مدارس
۵۰	در شرایطی که جنگ، فضای زندگی را با اخبار متناقض، شایعات و پیام‌های احساسی پر کرده است، کودکان و نوجوانان بیش از هر زمان دیگری نیازمند آموزش سواد رسانه‌ای و تفکر انتقادی هستند. ادبیات و هنر، به‌عنوان ابزارهای قدرتمند تربیتی، می‌توانند به ما کمک کنند تا این چالش را به فرصتی برای پرورش نسلی هوشمند و آگاه تبدیل کنیم. جنگ، هرچند ویرانگر است، اما می‌تواند آینه‌ای برای آموزش تفکر نقادانه، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و سواد رسانه‌ای باشد. در شرایط جنگ، حجم اخبار و تحلیل‌های مختلف می‌تواند دانش‌آموزان را سردرگم یا مضطرب کند. برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای تقویت سواد رسانه‌ای و تحلیل انتقادی اخبار، به آن‌ها کمک می‌کند تا اطلاعات را به درستی ارزیابی کنند و تحت تأثیر شایعات قرار نگیرند. «اگر می‌خواهیم کودکانمان قربانی جنگ تبلیغات نشوند، باید به آن‌ها پیامییم که چگونه فکر کنند، نه چه فکر کنند»
۵۱	رزمایش «مدرسه مقاوم» (پیشنهاد عملی برای وزارت آموزش و پرورش و دولت) هدف اصلی: آماده‌سازی دانش‌آموزان و مدارس برای شرایط بحرانی بدون ایجاد ترس، با تمرکز بر آموزش عملی و افزایش اعتمادبه‌نفس. چهارچوب اجرا: ۱. آماده‌سازی (۱ ماه قبل) - آموزش معلمان: کمک‌های اولیه، مدیریت اضطراب کودکان - طراحی سناریوهای ساده (مثال: قطع برق گسترده) - توزیع کیف‌های ایمنی (ماسک کودکانه، سوت، آب) ۲. روز تمرین (مراحل کلیدی) - آژیر تمرینی و پناه‌گیری در «اتاق امن» با راهنمایی معلمان - دانش‌آموزان ارشد: تمرین کمک به دیگران (مصدوم‌نمایی) - آموزش تنفس عمیق با مثال: «نفس کشیدن مثل گوینده رادیو» ۳. پس از تمرین

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>- گفت‌وگوی گروهی درباره احساسات بچه‌ها - مشاوره فردی برای دانش‌آموزان مضطرب نقش‌ها به زبان ساده: مدرسه: تبدیل پناهگاه به فضای دوست‌داشتنی (نقاشی دیوار، نام‌گذاری مثبت) شهرداری: علامت‌گذاری مسیرهای تخلیه با رنگ‌های شاد (آبی/سبز) والدین: تکرار تمرین «پناه‌گیری ۳۰ ثانیه‌ای» در خانه</p>	<p>۵۲</p> <p>همه ما این جمله به یادماندنی و راهبردی سردار دلها شهید سلیمانی را به یاد داریم که: «با تجربه می‌گویم میزان فرصتی که در بحران‌ها وجود دارد در خود فرصت‌ها نیست...» ما هم با درک واقعیت‌ها و عبور موفق این پیچ حساس تاریخی نیازمند تحول در نظام تربیتی مبتنی بر ساحت‌های تربیتی یادگیری سند تحول بنیادین هستیم و اولویت‌های زیر را برای به دست گرفتن ابزارهای آفندی و پدافندی جنگ شناختی و ادراکی و روانی در حوزه تعلیم و تربیت انجام دهیم؛ الف) روایت تجاوز و کودک‌کشی دشمنان برای کودکان ب) تقویت مهارت‌های تاب‌آوری و همدلی دانش‌آموزان در بحران ج) تقویت سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان در بحران د) تقویت هویت ملی و دینی و همبستگی دانش‌آموزان ه) تقویت تعصب و غرور ملی و احترام به پرچم و نقشه ایران ی) ارتقای فهم و بصیرت دشمن‌شناسی دانش‌آموزان</p>
<p>دوره آموزشی جنگ شناختی به عنوان ضمن خدمت به صورت حضوری برای معلمان طراحی و اجرا شود.</p>	<p>۵۴</p> <p>اول اینکه مایل هستیم بگویم چرا سطح کلان وزارت آموزش و پرورش را انتخاب کردم. به گمانم اقدام از سوی این نهاد، می‌تواند به صورت سیستم آبخاری اتفاق‌های مثبت آتی را به صداوسیما و رسانه‌ها، معلمان و مدیران مدارس و به تبع والدین و دانش‌آموزان تزریق کند. اصولاً بنای زیرساخت‌هایی امن - همانند پناهگاه در زمان جنگ (که متأسفانه در این روزگار آن را هم نداریم!) - می‌تواند ایمنی حین و پس از حوادث یا بهتر بگویم فجایعی نظیر جنگ را تا حد قابل قبولی تضمین کند. تصور می‌کنم که از آغاز در سرم می‌جوشد تغییر رویکرد عمیق وزارت آموزش و پرورش است. در جنگ دوازده روزه‌ای که تجربه کردیم دیدیم دستمان از همه جا کوتاه بود! بعضاً دسترسی به اینترنت - حتی ملی هم - آرزو شده بود برایمان! فهم من از ماجرا این است باید نشست و به طور گسترده گفت‌وگو کرد، ایده بیرون کشید، نقد و</p>

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>تحلیل کرد و به عملیاتی شدنش اندیشید!</p> <p>سقف مجاز سخنرانی معلمین و مدل جذب اسفنجی پر شده!</p> <p>باید دانش‌آموزان را با مدل فکری تازه‌ای آشنا کرد!</p> <p>مدلی که با جنگ یا هر اتفاق دیگری که اتصال معلم و مدرسه یا معلم و دانش‌آموز را ولو برای اندک زمانی قطع می‌کند منجر به فلج شدن سیستم آموزش و توقف تفکر در دانش‌آموزان نشود!</p> <p>قطعا این اتفاق را ایده - به خودی خود نمی‌دانم - و حتما در چنین ماجرابی تمام آن آیتم‌هایی که به آن‌ها اشاره کردید مهمند و در تحقق ایده‌ها به اندازه خود سهیم!</p> <p>اگرچه تحولی عمیق و تغییر رویکرد زمانبر است و ممکن است در این حین - با نگاه منطقی به وضع موجود - بساطی مشابه قبل از سر گرفته شود و طبعا می‌بایست به موازات آن طرح‌هایی ضربتی پشت هم آماده اجرا باشند با این حال هنوز اصرار دارم که باید هرچه سریعتر این اتفاق بیفتد!</p> <p>حتما یکی از گزینه‌های خرد - که از همان زیرمجموعه بزرگ نشات می‌گیرد - در نگاه من گروه‌بندی‌هایی است که در شرایط عادی باید انجام شود.</p> <p>شاید چیزی شبیه ستاد جنگ! (روی اسمش هم می‌شود و باید فکر کرد)</p> <p>زیرگروه‌هایی با ساختارهایی منسجم آماده برای شروع از اولین دقایق شرایط بحرانی پیش رو که امیدوارم هرگز دچار تجربه دوباره آن نشویم.</p>	<p>۵۵</p> <p>عنوان ایده: «سامانه روایت دانش‌آموزی کشور»</p> <p>با راه‌اندازی یک پلتفرم ملی (اپ یا وب‌سایت) دانش‌آموزان از سراسر کشور روایت‌های خود از مقاومت، وطن‌دوستی و دیده‌هایشان را بارگذاری کنند؛ این روایات پس از ارزیابی، در قالب کتابچه‌های ملی یا برنامه‌های رسانه‌ای منتشر شود. این اقدام باعث شکل‌گیری هویت ملی و ایجاد «ارتش نرم روایت‌گر» در بین نوجوانان می‌شود.</p>
<p>برگزاری دوره‌هایی برای آموزش معلمان و فرهنگیان در جهت تبیین و توضیح و آموزش اهمیت و ضرورت و چگونگی اتحاد و دلبستگی بین مردم در موقعیت‌های بحرانی و تقویت عرق و غیرت ملی در دانش‌آموزان.</p>	<p>۵۶</p>
<p>برگزاری کارگاه‌هایی برای آموزش مهارت‌های تاب‌آوری به دانش‌آموزان. این کارگاه‌ها می‌توانند شامل تکنیک‌های مدیریت استرس، حل مسئله و مهارت‌های ارتباطی باشند. معلمان می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند تا با چالش‌های جنگ بهتر کنار بیایند.</p>	<p>۵۷</p>
<p>طرح تبیین و آموزشی به جهت تقویت روحیه ملی و میهن‌پرستی با استفاده از تبیین شخصیت‌های اولین مدافعان و سرداران میهن.</p>	<p>۵۸</p>

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۵۹	فعالیت‌های امدادی حتماً جز دروس عملی قرار گیرد و نسبت به آموزش‌های دفاعی و حفظ امنیت ملی به دانش‌آموزان آموزش با ارائه گواهی باشد و الزامات درسی، در آمادگی دفاعی صرفاً یک نمره و یک کار نمادین است، در حالیکه ما نیاز به آموزش دانش‌آموزان در مواقع بحرانی جهت کمک به هموعان خود داریم.
۶۰	جنگ تحمیلی رژیم خبیث اسرائیل بر علیه ایران که اتفاق افتاد و به لطف خدا و ائمه معصومین بر اسرائیل و آمریکای جنایتکار پیروز شدیم. فداکاری‌های شهدای فرمانده و شهدای هسته‌ای از همان دوره دبستان تا دبیرستان در کتاب‌های درسی آورده شود تا نسل آینده با ایثارگری‌های این شهدای بزرگ آشنا شوند و بدانند که ما خون می‌دهیم ولی یک ذره از خاک میهنمان به دشمن نمی‌دهیم.
۶۱	پیشنهاد بنده این است که اگر جنگ به سال تحصیلی کشیده شد، ساعت حضوری تدریس مدرسه حذف نشود بلکه به دو حالت مجازی و حضوری تقسیم شود. مثلاً دو ساعت تکرار و تمرین حضوری و یک ساعت تدریس مجازی یا برعکس اگر یک یا دو روز در هفته حضوری باشد و باقی مجازی کارایی لازم را ندارد. چون آن زمان صرف تدریس مجدد مباحث مجازی می‌گردد. اما اگر هر روز اما در زمان کوتاه دانش‌آموزان در مدرسه حضور داشته باشند، باعث پیگیری روزانه تحصیلی آن‌ها می‌شود و همینطور به علت کوتاهی مدت حضور، خطرات احتمالی جنگ کاهش می‌یابد.
۶۲	آموزش و پرورش باید به سمت آموزش انعطاف‌پذیر و ترکیبی حرکت کند. برخی راهکارها: استفاده از فناوری: بهره‌گیری از آموزش مجازی، محتواهای آفلاین (اپلیکیشن‌ها، تلویزیون و رادیو) برای مناطق فاقد اینترنت برنامه‌ریزی درسی فشرده و مفید: کاهش محتواهای غیرضروری و تمرکز بر دروس کلیدی همراه با آموزش مهارت‌های زندگی فوق برنامه‌ها: طراحی فعالیت‌هایی مانند باشگاه ایثار و مقاومت، پروژه‌های مشارکتی خانوادگی، نقاشی، داستان‌نویسی با محوریت برای حفظ روحیه دانش‌آموزان.
۶۳	مدیریت بحران نهادهای ذی‌ربط آموزش‌هایی جهت خودمراقبتی و کمک‌های اولیه و بالا بردن سطح امنیت روانی را باید در برنامه‌های درسی یا کلاس‌های کارگاهی برای دانش‌آموزان و همکاران داشته باشند.
۶۴	سه ایده تربیتی:

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>۱. کتاب رنگ‌آمیزی تعاملی «کودک در خط مقدم» هدف: پیوند هنر و فهم ژرف از مقاومت شرح: وزارتخانه با همکاری هنرمندان، کتابی تولید می‌کند که هر صفحه‌اش یک تصویر قابل رنگ‌آمیزی است (از مقاومت، مهربانی، اتحاد). هر صفحه شامل یک سؤال تربیتی هم هست: «تو اگر جای این کودک بودی، چه کار می‌کردی؟»، «اگر بخواهی یک پیام به همه دنیا بدهی، چه می‌گویی؟» و ...</p> <p>۲. جشنواره فیلم‌های کوتاه دانش‌آموزی «آن‌سوی دیوار رسانه» هدف: تربیت فیلم‌سازان جوان برای مقابله با رسانه‌سازی صهیونیستی شرح: وزارت آموزش و پرورش با کمک نهادهای فرهنگی، مسابقه‌ای راه می‌اندازد برای ساخت فیلم کوتاه (۱ تا ۳ دقیقه‌ای) با موضوع «روایت من از جنگ»، «اگر من یک خبرنگار کودک بودم» و ... ساخته‌ها توسط خود دانش‌آموزان با موبایل، انیمیشن، یا حتی نقاشی متحرک باشد. آثار برتر در رسانه ملی یا شبکه شاد پخش می‌شوند.</p> <p>۳. شبیه‌ساز مجازی «تصمیم‌گیر کوچک» (Mini Policy Maker) هدف: آموزش تفکر استراتژیک و تربیت نسل تحلیل‌گر شرح: وزارت آموزش و پرورش با همکاری یک تیم فناوری، یک پلتفرم بازی‌گونه طراحی می‌کند که در آن دانش‌آموز نقش وزیر آموزش و پرورش یا خبرنگار یا ... را بازی می‌کند. با سناریوهای واقعی مثل «خبر جنگ»، «بمباران مدارس فلسطین»، یا «شایعه‌های فضای مجازی» مواجه می‌شود. باید تصمیم بگیرد: چه واکنشی داشته باشد، چه پیامی بدهد، چگونه رفتار کند.</p>	
<p>آموزش و پرورش باید در کتاب‌های درسی عکس، نام و زندگی‌نامه شهدای جنگ اخیر بین اسرائیل و ایران علی‌الخصوص شهدای نظامی، هسته‌ای را بیاورد تا نسل حاضر و آینده با این بزرگان بیشتر آشنا شوند و آن‌ها را الگوی زندگی خویش قرار دهند و همچنین یاد و خاطره این شهدای عزیز در دل این نسل‌ها زنده نگه داشته شود.</p>	<p>۶۵</p>
<p>۱- طراحی و اجرای «سند ملی آموزش تاب‌آوری و مدیریت بحران» تدوین یک سند بالادستی ویژه آموزش دانش‌آموزان برای مواجهه با بحران‌های ملی (جنگ، بلایای طبیعی، تهدیدات سایبری و ...). تلفیق محتوای مهارت‌های زندگی، سواد رسانه‌ای، سواد دفاعی و مهارت‌های مقابله با اضطراب و استرس. پیش‌بینی سناریوهای مختلف بحران و طراحی محتوای آموزشی برای هر سناریو.</p> <p>۲- ایجاد رشته یا واحد درسی «آموزش دفاع غیرعامل و مدیریت اضطراب»</p>	<p>۶۶</p>

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

اضافه کردن یک درس مستقل یا واحد اختیاری در پایه‌های متوسطه (اول و دوم). آموزش مهارت‌های اولیه بقا، کمک‌های اولیه، پناه‌گیری، تخلیه اضطراری و مدیریت روانی در بحران. همکاری با نهادهای امدادی (هلال احمر، مدیریت بحران، نیروهای مسلح) برای آموزش عملی.

۳- گسترش «مدارس معین در شرایط بحران»

انتخاب و تجهیز مدارس مشخص در هر منطقه به عنوان مراکز پشتیبان و معین در شرایط جنگ یا بحران. تجهیز این مدارس به امکانات ارتباطی، بهداشتی، روان‌شناختی و امدادی. آموزش و آماده‌سازی مدیران، معلمان و دانش‌آموزان این مدارس برای ایفای نقش فعال در بحران.

۴- توسعه «سواد رسانه‌ای با رویکرد مقابله با جنگ روانی و اطلاعاتی»

تدوین محتوای آموزشی ویژه برای مقابله با شایعات، اخبار جعلی و جنگ‌های شناختی. آموزش تحلیل محتوا، تشخیص فیک‌نیوز و تقویت تفکر انتقادی در دانش‌آموزان. راه‌اندازی کمپین‌های آموزشی آنلاین و تلویزیونی برای خانواده‌ها و دانش‌آموزان.

۵- ایجاد «شبکه ملی دانش‌آموزان همیار مدیریت بحران»

ایجاد یک شبکه رسمی از دانش‌آموزان داوطلب در سراسر کشور. آموزش مهارت‌های امداد و نجات، اطلاع‌رسانی سریع، حمایت روانی از همسالان و کمک به مدیریت بحران در مدرسه و محله. اعطای گواهینامه‌ها و امتیازات ویژه به دانش‌آموزان فعال در این طرح.

۶- تولید محتوای فرهنگی-هنری با محوریت تاب‌آوری و هویت ملی

تولید فیلم‌های آموزشی، انیمیشن، بازی‌های رایانه‌ای و محتوای شبکه‌های اجتماعی با زبان جذاب و متناسب با سن دانش‌آموزان. بهره‌گیری از ظرفیت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صداوسیما و فعالان فرهنگی.

چند ایده و اقدام پیشنهادی در سطح منطقه (ادارات آموزش و پرورش مناطق و نواحی):

۶۲

۱- ایجاد «ستاد منطقه‌ای آموزش و مدیریت بحران»

تشکیل کارگروه ثابت در هر اداره منطقه‌ای شامل نمایندگان مدیران مدارس، مشاوران، معلمان علوم اجتماعی، آمادگی دفاعی، بهداشت، نماینده هلال احمر، آتش‌نشانی و مدیریت بحران شهری. مأموریت: هماهنگی بین مدارس، برگزاری مانورها، تدوین برنامه‌های آموزشی منطقه‌ای و رصد مستمر وضعیت آمادگی مدارس.

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

<p>۲- برگزاری دوره‌های آموزشی منطقه‌ای برای مدیران، معلمان و مربیان پرورشی آموزش اصول مدیریت بحران، کمک‌های اولیه، روان‌شناسی بحران و مدیریت اضطراب دانش‌آموزان. استفاده از اساتید دانشگاهی، نیروهای امدادی و متخصصان نظامی-امنیتی منطقه. پیش‌بینی جلسات بازآموزی سالانه.</p>	
<p>به‌روزرسانی مباحث تاریخی کتب مطالعات اجتماعی در پایه‌ی ششم و توجیه دانش‌آموزان در مورد مسئله‌ی روز.</p>	۶۳
<p>دانش‌آموزان می‌توانند در تولید محتوا و جنگ روانی و شناختی و رسانه‌ای کمک کنند و جوان‌ها معمولاً در ساخت کلیپ علی‌الخصوص کلیپ‌های طنز توانمندی‌های خودشان را دارند. موارد منتخب در پیام‌رسان شاد و در بخش‌های مختلف صدا و سیما (چه‌بسا حتی در برخی بخش‌های خبری) به نمایش دربیاید. همچنین بچه‌ها می‌توانند برای آگاه کردن مردم در زمینه‌های جنگ اطلاعاتی (جاسوسی‌ها و...) و نحوه مقابله با جاسوسی از گوشی و ... نیز تولید محتوا کنند.</p>	۶۴
<p>در سطح کلان، آموزش و پرورش می‌تواند در زمینه پدافند غیرعامل کمک برساند. برای آگاهی دادن به بچه‌ها می‌توان محتوای مورد نیاز در جنگ (جنگ اطلاعاتی، رسانه، پدافند غیرعامل و...) نه تنها از طریق درس آمادگی دفاعی ارائه شود بلکه در شرایط اضطراری می‌تواند در قالب درس‌های دیگر هم ارائه شود. (به صورت محتوای موقت مثلاً جایگزین درس ۲ ادبیات یا جایگزین درس ۳ دینی و...). همچنین آموزش و پرورش می‌تواند با افزایش تولید به پدافند غیرعامل کمک کند. به عنوان مثال می‌توان از بچه‌ها و خانواده‌ها خواست که با استفاده از پوست میوه‌ها و اضافه سبزیجات و... به تولید خشکاله اقدام کنند (و بر همین اساس نمره بگیرند). جمع‌آوری خشکاله و رساندن آنها به دامداران می‌تواند در کاهش قیمت گوشت مؤثر باشد (تامین غذای دام به کمک خانواده‌های دانش‌آموزان). یا حتی در باغچه یا گلخانه مدرسه بچه‌ها محصولی استراتژیک را بکارند محصول‌هایی مانند سیب‌زمینی، یا برخی حبوبات کم‌آب، ... افزایش تولید مواد خوراکی می‌تواند به پدافند غیرعامل کمک کند. (اگر باغچه مدرسه کوچک است می‌شود از کاشت سیب‌زمینی در بشکه استفاده کرد). همچنین می‌توان در سقف مدارس با استفاده از سلول‌های خورشیدی به تولید برق خورشیدی پرداخت. که تنوع منبع برق تولیدی و پخش بودن مکان‌های تولید برق در سطح شهر، یکی از موارد مهم در پدافند غیرعامل است. از محیط مدرسه می‌توان برای کارگاه‌هایی که احیاناً نیاز به مکان دارند استفاده کرد. بچه‌ها و خانواده‌های آنها هم می‌توانند داوطلبانه کمک کنند.</p>	۶۵

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

۶۶	تولید و پخش زندگینامه دانشمندان شهید در مدارس می‌تواند برای معلمان و دانش‌آموزان بهترین الگوها باشد زیرا ایشان نه تنها به خاطر منافع شخصی کشور را رها نکردند بلکه بیشترین فداکاری‌ها را کردند و در سنگر جهاد علمی مشغول بودند.
۶۷	تولید و انتشار دستورالعمل‌هایی برای نحوه ارتباط و مواجهه والدین با فرزندان خود در شرایط فعلی برای رویارویی با استرس و اضطراب کودکان، تقویت روحیه مقاومت، حق‌طلبی، ستیز با باطل و پاسخگویی به سؤالات احتمالی کودکان درباره جنگ.
۶۸	شروع سال تحصیلی با فرض ادامه جنگ، نیاز به طراحی دقیق دارد. می‌توان در فرصت تابستان الگوهای مختلف را آزمایش کرد. این کار با چند سناریو و باتوجه به سطح درگیری در استان‌های مختلف می‌تواند، برنامه‌ای چندلایه بوده که به تناسب امکانات و زیرساخت‌های موجود، اگر امکان پیاده‌سازی لایه‌ای وجود نداشت بتوان لایه جایگزین را پیش برد. این برنامه باید بتواند از تغییرات احتمالی جمعیت دانش‌آموزی به خاطر سکونت موقت مردم در شهرهای دیگر پشتیبانی کند. استفاده از روش میکرو لرنینگ برای ارائه محتوای درسی به دانش‌آموزان در صورت امتداد جنگ در سال تحصیلی نیز می‌تواند یکی از روش‌های ارائه برخی محتواها باشد.
۶۹	استفاده از ظرفیت‌های مؤسسات غیردولتی که در زمینه‌های مختلف آموزش‌ها و ویدئوهای متنوع برای دانش‌آموزان تولید کرده‌اند. این محتواها می‌تواند به صورت رایگان در شاد ارائه شود و در صورت نیاز بتوانند در این بستر کلاس‌های مجازی برگزار کنند. همچنین هماهنگی به منظور برگزاری کلاس‌های تابستانه ملی توسط مؤسسات آموزشی - فرهنگی مردمی و غیردولتی با راهبری و طراحی وزارت آموزش و پرورش. بستر پیشنهادی: شاد - رسانه ملی.
۷۰	گنجاندن برخی سوژه‌ها و روایت‌های جذابی که در این ایام از حماسه‌های مردم و موفقیت‌های کشور در عرصه نبرد اتفاق افتاده است (مانند کودکی که ۱۳ داعشی را شناسایی کرد) در کتب درسی که می‌تواند به همراه QRcode ویدئوی مربوطه قرار داده شود.
۷۱	ارائه دادن تعریف و چارچوب قابل فهم و ملموس درباره کلان ارزش‌هایی که باید در تربیت دانش‌آموزان جلوه‌گر شود (مانند روحیه مقاومت و حماسه، اقتدار و شجاعت و...) به طوری که برای تمام دست‌اندرکاران تولید محتوا و معلمان قابل فهم و استفاده باشد.
۷۲	آماده کردن کتابچه مجازی برای دانش‌آموزان مناسب این ایام شامل برنامه‌ای متشکل از سرگرمی‌ها و محتواهای هدفمند و تعاملی

فصل چهارم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی وزارت آموزش و پرورش

طراحی برگزاری المپیاد غزه (با محوریت علوم سیاست بین‌الملل، علوم نظامی و مباحث نزاع تمدنی متناسب با دانش‌آموزان)	۷۳
استفاده از خاطرات معلمان حاضر در جنگ برای ایجاد انگیزه در معلمان فعلی و استفاده از تجربیات ایشان	۷۴
برگزاری جلسات آموزشی با هدف توانمندسازی معلمان در ارائه پاسخ به سوالات دانش‌آموزان درباره شرایط جنگ، بحران و مسائل مرتبط با آن، اقدامی ضروری در راستای حفظ سلامت روانی و تقویت تربیت مقاومتی در مدرسه محسوب می‌شود. در این جلسات باید: ۱. معلمان با اصول روان‌شناختی پاسخ‌گویی به سوالات کودکان آشنا شوند. ۲. معلمان با نمونه سوالات متداول دانش‌آموزان (مانند: «آیا ما هم در خطر هستیم؟»، «چرا جنگ شده؟» و ...) روبه‌رو شده و پاسخ‌های مناسب ارائه شود.	۷۵

فصل پنجم:

ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای

نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

در هنگامه بحران، به‌ویژه در شرایطی که کشور درگیر جنگ نظامی، روانی یا ترکیبی از هر دو است، رسانه‌ها به‌ویژه صداوسیما، نقشی بی‌بدیل در هدایت افکار عمومی، حفظ روحیه ملی و ظرفیت‌پردازی برای تربیت نسل آینده ایفا می‌کنند. رسانه ملی نه‌تنها منبع اصلی اطلاع‌رسانی و تحلیل در چنین شرایطی است، بلکه می‌تواند به عنوان بازوی فرهنگی و تربیتی، بسترساز تاب‌آوری اجتماعی و تقویت سرمایه اجتماعی باشد.

در دوران جنگ، جامعه بیش از هر زمان دیگری نیازمند امید، آرامش، آگاهی و اعتماد به نهادهای رسمی و ملی است. صداوسیما، با گستره مخاطبان از کودک و نوجوان تا خانواده و نخبگان، می‌تواند با بهره‌گیری از ابزارهای متنوع رسانه‌ای مانند مستند، انیمیشن، سریال، برنامه‌های زنده، پوشش‌های مردمی و تولیدات مشارکتی، روایت‌هایی از حقیقت، مقاومت و همبستگی را در دل جامعه منتشر کند و در مقابل جریان‌سازی‌های مسموم رسانه‌های معاند، گفتمان ملی را تقویت و تثبیت نماید.

ایده‌های مطرح‌شده در این فصل، گویای ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه رسانه‌ها در زمینه تربیتی، روان‌شناختی، فرهنگی، آموزشی و امنیتی است. در کنار پرداختن به محتوای مستقیم رسانه‌ای، این پیشنهادها تأکید ویژه‌ای بر حضور فعال دانش‌آموزان، خانواده‌ها و معلمان در فرآیند روایت‌سازی جمعی دارند؛ روایتی که از دل مردم برمی‌خیزد و در دل مردم تأثیر می‌گذارد.

در ایده‌های فصل رسانه‌ها، برجستگی خاصی در تأکید بر **مقابله با جنگ شناختی و اطلاعات نادرست** دیده می‌شود. ایده‌ها بر استفاده هوشمندانه از ظرفیت‌های رسانه ملی، فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی در جهت بازسازی اعتماد، انتقال امید و جهاد تبیین استوار است. تولید محتوای امیدبخش، روایت‌های درست از بحران، و آموزش تحلیل رسانه‌ای به مخاطبان (به‌ویژه دانش‌آموزان) در قلب این فصل قرار دارد.

در ادامه، جدول نمایه موضوعی برای دسترسی هدفمند به ایده‌ها و متن کامل **۳۴ ایده** بر اساس نظرات فعالان شرکت‌کننده در فراخوان، ناظر به **نقش صداوسیما و رسانه‌ها** بیان شده است.

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

جدول ۵: نمایه موضوعی ایده‌ها - نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

شماره ایده‌ها	توضیح	عنوان موضوعی
۱، ۱۱، ۱۲، ۱۹، ۳۴	پخش دقیق اخبار، تحلیل‌های کارشناسی، میزگردها، و مقابله با شایعات و تحریف‌ها برای حفظ آرامش عمومی	اطلاع‌رسانی درست و مقابله با جنگ روانی
۱، ۴، ۵، ۷، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۲۰، ۲۴، ۲۵، ۳۰، ۳۲	ساخت برنامه‌ها و مستندهایی با محورهای ایثار، شجاعت، وطن‌دوستی، دفاع مقدس و مقاومت نوجوانان	تولید برنامه‌های تربیتی با محوریت هویت و مقاومت
۲، ۳، ۶، ۷، ۱۵، ۱۶، ۱۹	ساخت انیمیشن، پویانمایی، برنامه‌های گفت‌وگومحور، و محتوای قابل فهم برای سنین پایین با تأکید بر آرام‌سازی و آگاهی	تولید محتوای ویژه کودکان و نوجوانان
۱۴، ۱۷، ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۳	راه‌اندازی کمپین‌ها و چالش‌های جمعی برای مشارکت دانش‌آموزان در خلق محتوا، سرودخوانی، خاطره‌نویسی، و...	ایجاد پویش‌های مشارکتی با محوریت رسانه
۸، ۹، ۱۸	آموزش تولید محتوا، تحلیل رسانه‌ها، جنگ نرم، و نقش فعال دانش‌آموزان در فضای مجازی	ترویج سواد رسانه‌ای و آموزش رسانه‌ای به دانش‌آموزان
۹، ۱۰، ۱۳، ۳۱	کنترل محتوا در فضای مجازی، معرفی رسانه‌های قابل اعتماد، جذب مخاطب از رسانه‌های غیرهمسو	مقابله با محتوای مضر و رسانه‌های معاند
۲۱، ۲۲	راه‌اندازی شبکه تلویزیونی آموزشی، پخش منظم دروس، پشتیبانی غیرحضوری با همکاری وزارت آموزش و پرورش	برنامه‌سازی تلویزیونی آموزشی جایگزین مدرسه
۷، ۱۶، ۲۶	آموزش والدین، کاهش اضطراب کودکان، تقویت تاب‌آوری خانواده‌ها از طریق محتوای روان‌شناختی و معنوی	رسانه به مثابه ابزار پشتیبانی روانی و خانوادگی
۱۱، ۱۳، ۲۰، ۲۴	دعوت از چهره‌های ملی، مثبت و محبوب برای الگوسازی، روایت تجربیات، و تقویت حس مسئولیت اجتماعی	برجسته‌سازی الگوها و روایت‌های الهام‌بخش

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

در ادامه ایده‌های بیان‌شده توسط شرکت‌کنندگان در فراخوان برای نقش صداوسیما و رسانه‌ها و بیان می‌شود. لازم به ذکر است ایده‌های مربوط به نقش‌های دیگر مثل معلمان و دانش‌آموزان می‌تواند توسط صداوسیما و رسانه‌ها نیز پشتیبانی شود.

شماره	ایده، توصیه یا اقدام پیشنهادی
۱	<p>در دوران جنگ، صدا و سیما می‌تواند نقش حیاتی در حفظ روحیه مردم، اطلاع‌رسانی دقیق و مقابله با جنگ روانی دشمن ایفا کند. در ادامه، ایده‌ها و اقدامات عملیاتی پیشنهادی برای صدا و سیما در دوران جنگ ارائه می‌شود. این پیشنهادها می‌تواند برای مخاطب نوجوان نیز متناسب‌سازی شود:</p> <p>۱. تقویت برنامه‌های خبری و تحلیلی: پخش منظم و به‌روز اخبار مربوط به تحولات میدانی، با تأکید بر صحت و دقت اطلاعات. ارائه تحلیل‌های کارشناسانه از ابعاد مختلف جنگ (نظامی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی) توسط تحلیلگران برجسته. پخش گزارش‌های میدانی از خطوط مقدم، مناطق جنگ‌زده و فعالیت‌های پشت جبهه برای انتقال واقعیت‌ها به مردم. برگزاری میزگردهای زنده با حضور فرماندهان، کارشناسان و مسئولان برای پاسخگویی به سوالات مردم و شفاف‌سازی.</p> <p>۲. تولید و پخش برنامه‌های امیدبخش و حماسی: ساخت مستندهایی درباره رشادت‌های رزمندگان، مقاومت مردم و تاریخ دفاع مقدس (در صورت مرتبط بودن با جنگ فعلی). پخش فیلم‌ها و سریال‌های با مضامین انقلابی، دفاعی و مقاومت.</p>
۲	<p>پیشنهادم بعنوان معلم کلاس پایه اول اینست که دانش‌آموزان را از طریق ساخت انیمیشن‌های جذاب که به بررسی زندگی سرداران شهید یا دانشمندان توانمند می‌پردازد آشنا کنیم و روحیه ایثار و وطن‌پرستی را در آنها برانگیزیم.</p>
۳	<p>می‌توان برای آموزش چگونگی رفتار و مواجهه با شرایط جنگی کنونی، آن را با شرایط بیماری و حمله میکروب‌ها به بدن مقایسه کرد. یک تیزر بر این اساس ساخت که وطن مانند بدن، و مهاجمین مانند میکروبندها، همه بدن برای مقابله با این میکروب‌ها یکدست و همصدا می‌شود، به یاری هم می‌شتابند و نواقص یکدیگر را همپوشانی می‌کنند. با کار تیمی و هم‌نوایی و همدلی و حفظ آرامش و برنامه‌ریزی و آینده‌نگری می‌توان پس از دوره‌ای سخت (بیماری) به شادی و موفقیت رسید.</p>
۴	<p>• تهیه محتوایی ویژه کودکان و نوجوانان با موضوعات مقاومت، میهن‌دوستی و...</p>

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

<ul style="list-style-type: none"> • ساختن فیلم، داستان، شعر و کارهای هنری با موضوع‌های ایثار، مقاومت، امید و ... 	
<p>۵ حتماً فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و پرورشی در قالب نشست‌ها و برنامه‌های آموزشی، فیلم، سریال، نماهنگ، کلیپ، سرود، مسابقات، جشنواره‌ها، و غیره جهت آگاه‌سازی، تبیین و تقویت روحیه وطن‌پرستی، قدرشناسی نسبت به حافظان امنیت و آرامش مردم، و تقویت و ایجاد احساس غرور نسبت به ایران و ایرانی بودن در برنامه‌های سازمان صدا و سیما، برای همه اقشار به صورت جدی گنجانده شود.</p>	
<p>۶ صدا و سیما نباید صحنه‌های وحشتناک از جنگ و خونریزی را در شبکه‌ها پخش کند زیرا روحیه خانواده مخصوصاً کودکان خراب می‌شود و ترس و استرس و از دست دادن خانواده و... آن‌ها را بیمار می‌کند و تا مدتها اثرش باقی می‌ماند. ایده من این است که صدا و سیما باید هر چه بیشتر صحنه‌هایی از دفاع از کشور را نشان دهد و خوشحالی ناشی از آزادی و امنیت و آرامش در کشور مخصوصاً در برنامه‌های مربوط به کودکان و دانش‌آموزان، بیشتر برگزار می‌کند و طراحی و نقاشی از سرزمین امن را به تصویر بکشند. سوالات مسابقه در مورد جنگ و امنیت و... طراحی کنند و دانش‌آموزان را به چالش بکشند تا هم نکات تربیتی و آموزشی و هم سرگرمی و هم جایزه داشته باشد.</p>	
<p>۷ عنوان ایده: برنامه تلویزیونی هفتگی «من هم می‌توانم» ویژه دانش‌آموزان در دوران بحران شرح ایده و اقدام عملیاتی:</p> <p>شبکه‌های تلویزیونی (به‌ویژه شبکه آموزش، پویا و شبکه‌های استانی) می‌توانند یک برنامه منظم و هفتگی با حضور دانش‌آموزان، معلمان، خانواده‌ها و صاحب‌نظران تولید و پخش کنند که به نقش‌آفرینی نسل کودک و نوجوان در شرایط بحرانی مثل جنگ روانی، تهدیدهای رسانه‌ای و فشارهای خارجی بپردازد.</p> <p>این برنامه در قالبی ترکیبی شامل موارد زیر اجرا می‌شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> - بخش گفت‌وگو با دانش‌آموزان درباره حس و نگاهشان به اتفاقات پیرامون - ارائه راهکارهایی برای کاهش اضطراب در کودکان (با حضور روان‌شناس کودک) - نمایش محتوای تولیدی دانش‌آموزان (دل‌نوشته، نقاشی، شعر، پادکست و...) - بازخوانی خاطرات دوران دفاع مقدس با زبان کودکان - معرفی شهیدان نوجوان با تأکید بر ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی - چالش‌های مثبت هفتگی برای شرکت دانش‌آموزان (مثلاً: «امروز چه کار مثبتی کردی؟») 	
<p>۸ ۱. در رسانه‌های جمعی اجتماعی در رابطه با علت اختلاف یهودیت داعشی و جنایات آن تا کنون با دانش‌آموزان صحبت کرد.</p> <p>۲. باید به دانش‌آموزان سواد رسانه و جنگ رسانه و اینکه حتی چگونه یک فعال رسانه شوند که تولید</p>	

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

<p>محتوا کنند آموزش داد.</p> <p>۳. باید از دانش‌آموزان خواسته شود ایده‌ها بدهند در رابطه با جلوگیری از قلدری چنین ظالمانی در جهان که تابع قانون نیستند (درگیر مساله شوند تا درک کنند آگاهی کسب کنند تا رسانه معاند کمتر تأثیر بگیرد).</p>	۹
<p>باتوجه به محرز بودن نقش نفوذی‌ها در تجاوز رژیم صهیونیستی، پیشنهاد می‌گردد از طریق رسانه‌ها و به‌خصوص شبکه‌های صدا و سیما، آموزش و معرفی روش‌های سوءاستفاده شده توسط نفوذی‌ها داده شود.</p>	۱۰
<p>رسانه ملی کشور باید تا آنجایی که می‌تواند واقعیات را بیان کند تا نسل جوان احساس آرامش کند و بداند بهترین منبع اطلاعات را دارد و دنبال اطلاعات در رسانه‌های دیگر نباشد و جوانان را راهنمایی کند در ضمن از الگوهای مثبت که آن‌ها دوست دارند و واقعاً اشخاص برگزیده و موفق و سالم در جامعه هستند را در برنامه‌های خود قرار دهد تا زندگی خود را برای آنان شرح دهند و استقامت و صبر و تلاش و در انتها موفقیت را از آن‌ها یاد بگیرند. چون جوانان همواره به دنبال الگو در جامعه می‌گردند اگر الگوهایی درست را در اختیار آنان قرار ندهیم خدای نکرده به بیراهه می‌روند.</p> <p>۱۲</p> <p>با توجه به موقعیت پیش آمده و ضرورت نقش رسانه در جامعه ایده‌ای تحت عنوان برنامه پخش زنده که چه در تلویزیون و چه در صفحات اجتماعی دنبال شود و از تمام ابزارهای ضروری اعم از تعدادی از دانش‌آموزان در مقاطع مختلف (هر مقطع) در یک سری برنامه به برنامه دعوت شوند با همراهی معلمان و اساتیدی که می‌توانند پاسخگوی سوالات دانش‌آموزان باشند و گره‌های روحی و ذهنی آن‌ها را بگشایند و در این برنامه‌ی تعاملی اگر چه تعداد اندکی از افراد شرکت دارند اما گفتگو و مباحثه را تمام افراد جامعه می‌بینند و پاسخ سوالات خود را واضح و روشن می‌گیرند. این برنامه می‌تواند علاوه بر این که یک مباحثه گروهی است در قالب یک مسابقه تلویزیونی که از مباحث گفتگو شده در برنامه باشد نیز اجرا شود و برای اینکه نکات این گفتگو بهتر به یاد سپرده شود از بینندگان و شنوندگان خواسته شود به سوالات مطرح شده در بخش پایانی هر برنامه پاسخ دهند و به قید قرعه جوایزی را دریافت نمایند.</p>	

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

۱۳	از کسانی که قبلاً اینترنشنال نگاه می‌کردند اما بعد جنگ نگاه نمی‌کنند می‌شود برای جذب مخاطب در صداوسیما دعوت کرد. همچنین از یک نفر که در مجازی کلیپ طنز در جنگ درست می‌کرد به سلیقه خودتان دعوت کنید. از چندتا از دخترانی که کم‌حجاب بودند ولی از رهبر دفاع کردند دعوت کنید مخصوصاً همان خانمی که در مصاحبه به آقا گفت دوستت دارم.
۱۴	صداوسیما می‌تواند پویشی به منظور تشویق دانش‌آموزان به نوشتن خاطرات، داستان‌های کوتاه و شعر درباره تجربیات مستقیم یا غیرمستقیمشان از جنگ داشته باشد. این کار نه تنها به آن‌ها کمک می‌کند تا احساسات خود را پردازش کنند، بلکه تاریخ را از نگاه نسل جدید ثبت می‌کند. می‌توان این آثار را در قالب کتابچه‌های مدرسه‌ای یا برنامه‌های صوتی یا ویدئوکست منتشر کرد.
۱۵	<ul style="list-style-type: none">• پخش برنامه‌های متعدد در مورد هشت سال دفاع مقدس• تولید محتوا در زمینه انواع تهاجم دشمن (جنگ نرم، سخت و...) در قالب‌های مختلف اعم از داستان، فیلم و...• و تولید انیمیشن در مورد جنگ و اینکه ممکن هست برای هر کشوری این مسئله باشد، معرفی جنگ و ایمان و نترسیدن و عدم استرس برای صداهای ناشی از جنگ و تصاویر مربوط با توجه به شرایط. نظر بنده تولید یک محتوای کارتونی برای معرفی و مقابله با استرس کودکان در رابطه با جنگ و حتی مقابله با آن است.
۱۶	طرح رسانه‌ای: «نسل پیروز» رویکرد: آموزش، آگاهی‌سازی و تقویت تاب‌آوری ملی در کودکان، نوجوانان و خانواده‌ها با استفاده از رسانه ملی اهداف کلان: - بهره‌برداری تربیتی از پیامدهای جنگ - ایجاد تفکر نقاد و روحیه مقامت در نسل جدید - مهارت‌آموزی غیرمستقیم برای والدین و معلمان اجزای پیشنهادی برنامه: ۱. مینی‌سریال آموزشی-داستانی «صدای پیروزی» درباره گروهی نوجوان در یک مدرسه که با هدایت یک معلم خلاق، روایت‌های خلاقانه از کنشگری نوجوانان از دل جنگ را کشف و بازنمایی می‌کنند. ۲. برنامه ترکیبی خانوادگی «خانه امن» با حضور روان‌شناسان، معلمان و والدین با موضوعات چگونه با کودک درباره جنگ صحبت کنیم، بازی‌های تقویت‌کننده احساس امنیت، نقش والدین در تربیت فرزند در شرایط بحران و ... ۳. پویانمایی کوتاه

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

عنوان ایده: «یک دقیقه از چشم من»	۱۷
پویشی راه‌اندازی شود که کودکان و نوجوانان در قالب ویدیوهای یک دقیقه‌ای، روایت خود از جنگ، کشور، وطن، شهید و رهبر را بفرستند. با ساخت یک برنامه کوتاه تلویزیونی ترکیبی، این کلیپ‌ها هر شب پخش شوند. نتیجه: هویت‌سازی رسانه‌ای از دل مخاطب واقعی، بدون کلیشه و با حسی زنده و نو.	
فرصت‌های تربیتی: تقویت حس نوع‌دوستی، همدلی، ایثار و مسئولیت‌پذیری در نوجوانان. رشد هویت دینی، ملی و مقاومت‌محور در نوجوانان. تقویت سواد رسانه‌ای برای تحلیل درست اخبار و پرهیز از روایت‌های تحریف‌شده. در حوزه مجازی: - تقویت زیرساخت و محتوای فضای مجازی برای گروه‌های مختلف (دانش‌آموز، معلم، والدین) جهت مقابله با جنگ نرم و شبهات فکری. - آموزش سواد رسانه‌ای و تولید محتوای بومی-انسانی توسط خود دانش‌آموزان. در سطح کلان و رسانه‌ای: - تولید محتوای کودک‌محور با رویکرد تربیتی توسط رسانه‌ها. - تدوین بسته‌های آموزشی بحران توسط آموزش و پرورش با پشتیبانی رسانه. - تعامل نهادهای فرهنگی، روان‌شناختی و دینی برای پشتیبانی مدارس در شرایط بحرانی.	۱۸
دعوت از کارشناسان در شبکه‌های پر بیننده در روزهای بحرانی و آموزش موارد ایمنی و رویارویی با بحران و شرایط جنگی به کودکان و با ساخت انیمیشن‌های جذاب. همچنین با هدف آموزش لازم به آحاد مردم در مواجهه با موقعیت‌های جنگ.	۱۹
ایده: «روایتگران امید: برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی برای دانش‌آموزان» این ایده بر نقش صدا و سیما (تلویزیون و رادیو) به عنوان یک رسانه قدرتمند و فراگیر تمرکز دارد تا با تولید و پخش برنامه‌های هدفمند و جذاب، به تربیت و حمایت دانش‌آموزان در شرایط جنگ و پسا‌جنگ کمک کند. هدف اصلی آن ترویج تاب‌آوری، امید، مهارت‌های مقابله با استرس، و فرهنگ مقاومت از طریق روایتگری‌های الهام‌بخش، محتوای آموزشی تعاملی، و الگوهای مثبت است.	۲۰
با توجه به مشکلات اینترنتی خیلی نمی‌شود به مدل مدارس برخط فکر کرد. به نظر بهترین راه مدرسه‌ی تلویزیونی یا به‌طور کل تأسیس یک شبکه با همین نام به عنوان یک بستر هماهنگ با وزارت است. در واقع به نظر می‌رسد که وزارت آموزش و پرورش یا سازمان پژوهش می‌بایست یک شبکه در صدا و سیما داشته باشند که طبق یک کنداکتور مشخص برای هر درس و هر پایه همگام با مدارس	۲۱

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

جلو برو و از طرف دیگر در عمل مدارس خود را با برنامه آموزشی این شبکه هماهنگ کنند و برخی روزها به صورت حضوری یا غیرحضوری فقط به رفع اشکال بپردازند.	
در صورتی که در طول سال تحصیلی جنگ به صورتی باشد که امکان برگزاری کلاس‌ها در برخی مناطق به صورت حضوری نباشد، به نظر من به نحوی برنامه‌ریزی شود که کلاس‌های درسی در تلویزیون ارائه شوند. یعنی ساعات کار یک یا چند شبکه اختصاص به درس‌های پایه‌های مختلف اختصاص داده شود. و تدریس به صورت معکوس اتفاق بیفتد یعنی تدریس در صدا و سیما باشد و پرسش و امتحان و پیگیری تکالیف به کمک معلمان به صورت تلفنی، مجازی یا حضوری انجام بگیرد. برخی دروس مانند ورزش که برگزاری غیرحضوری آن بی‌معنی است موقتاً حذف بشوند و معلمان در امور اجرایی به کار گرفته شوند. بهتر است با توجه به جنگ‌های الکترونیک امروزی، بحث آموزش کمتر به اینترنت و فضای مجازی گره بخورد.	۲۲
دریافت و پخش کلیپ‌ها و ویدئوهای توصیفات حماسی دانش‌آموزان، معلمان و مردم کشورهای محور مقاومت از جنگ موجود، به‌منظور ایجاد هم‌بستگی و افزایش روحیه افراد.	۲۳
تولید فیلم و سریال از زندگینامه دانشمندان شهید می‌تواند بهترین الگو برای دانش‌آموزان باشد. زیرا این دانشمندان نه تنها به خاطر منافع شخصی کشور خود را رها نکردند بلکه زندگی خود و خانواده خود را فدا کردند.	۲۴
پویش اجرای نمایش خانوادگی: اجرا و ضبط یک نمایش با همکاری دانش‌آموز در خانواده خود باهدف افزایش روحیه حماسی و شجاعت، وطن‌دوستی، هویت ملی و انتشار آن در شبکه‌های صداوسیما و شاد.	۲۵
پخش ادعیه و قرآن متناسب با این شرایط و بر اساس توصیه‌های بزرگان از رسانه ملی	۲۶
پویش سرودخوانی و لب‌آهنگ توسط دانش‌آموزان با محوریت سرودهای حماسی، ملی و انقلابی	۲۷
پویش حریفت منم: اعلام آمادگی آحاد مردم ایران به خصوص دانش‌آموزان برای مبارزه با اسرائیل.	۲۸
ضبط ویدئوی رجزخوانی توسط دانش‌آموزان دختر با الگوگیری از حالت و گفتار مقتدرانه خانم امامی، مجری شبکه خبر و یا حرکت‌هایی دیگر که تبدیل به نماد رسانه‌ای در محور مقاومت شد مثل شهید سنوار.	۲۹
تولید موقعیت‌های رسانه‌ای جذاب، حماسی و امیدبخش که قابلیت انتشار گسترده در این ایام داشته باشد در قالب سرودهای موقعیت‌محور مانند کلیپ ما ایستاده‌ایم.	۳۰

فصل پنجم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی صداوسیما و رسانه‌ها

راه‌اندازی پویشی برای حذف اپلیکیشن‌های واتساپ و اینستاگرام بر روی شاد برای دانش‌آموزان	۳۱
پخش فیلم، سریال و انیمیشن‌هایی با مضامین تقویت‌کننده روحیه ملی - حماسی، ضد استعماری، دشمن‌ستیزی و...	۳۲
راه‌اندازی پویشی برای جمع‌آوری متن‌های حماسی مردم و نوشتن منتخب آن‌ها بر روی موشک‌هایی که به سمت اسرائیل شلیک می‌شوند.	۳۳
۱. استفاده از ظرفیت بالای دانش‌آموزان (به علت گستردگی جمعیتی و جغرافیایی نسبت به سایر بافت‌های جمعیتی) و اطلاع‌رسانی به آن‌ها در خصوص نحوه شناسایی افراد مشکوک، خانه‌های تیمی مشکوک و رفت‌وآمدهای مشکوک. ۲. اطلاع‌رسانی و آگاهی‌رسانی در خصوص مذمت خرید هیجانی و بنزین‌زدن‌های غیرضروری به هنگام وقوع اخبار جنگ به دانش‌آموزان برای فرهنگ‌سازی در خانواده‌ها. ۳. اطلاع‌رسانی جدی به دانش‌آموزان در خصوص کسب اخبار از منابع دولتی.	۳۴

فصل ششم:

ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای

نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

فصل ششم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

مقدمه

در شرایط خطیر جنگ و تهدیدات چندلایه، شبکه‌ای از نهادهای اجتماعی، فرهنگی، مردمی، مذهبی، خدماتی و هنری می‌توانند با رویکردی تربیتی، نقشی مکمل، ابتکاری و گاه کلیدی در کنار نهادهای رسمی ایفا کنند. از مسجد محله گرفته تا فرهنگسرا، از گروه‌های جهادی مردمی تا کتابخانه‌های عمومی، از مربیان کودک تا هنرمندان دغدغه‌مند — همه می‌توانند به ظرفیتی راهبردی برای حفظ روحیه عمومی، تقویت هویت ملی، گسترش مشارکت اجتماعی، و آموزش‌های کاربردی برای نسل نوجوان تبدیل شوند.

ایده‌هایی که در این فصل گرد آمده‌اند، نشان‌دهنده‌ی نوعی «تربیت میدانی» در دل جامعه‌اند؛ تربیتی که نه در کلاس درس، بلکه در میدان کنش‌های اجتماعی و فرهنگی محقق می‌شود. طراحی بازی‌ها و ماکت‌ها، دیوارهای روایت محله، آموزش‌های عمومی درباره مسائل امنیتی و سایبری، فعالیت‌های جهادی کودکان و نوجوانان، روضه‌های خانگی، موکب‌های خیابانی، و حتی ایجاد مهدکودک‌های موقت در مساجد و مدارس، همگی نمونه‌هایی از ظرفیت تربیتی نهفته در بطن نهادهای دیگر است.

این مشارکت گسترده و مردمی، ضمن کمک به تحقق «امنیت تربیتی» در کنار «امنیت نظامی»، بستر گسترش اعتماد عمومی، همبستگی اجتماعی، تمرین مسئولیت‌پذیری و تقویت روحیه امید در نسل آینده را فراهم می‌آورد. در میدان جنگ روایت‌ها، این نهادها می‌توانند روایت‌گر عزت، ایمان، عقلانیت، شجاعت و مقاومت مردم ایران باشند.

در ایده‌های فصل مربوط به سایر نهادها، تمرکز بر **تقویت همکاری بین‌بخشی** و فعال‌سازی ظرفیت‌های نهادهای فرهنگی، دینی، حمایتی و رسانه‌ای در پشتیبانی از آموزش در بحران مشهود است. ایده‌ها بر لزوم حضور فعال مسجد، رسانه ملی، کانون پرورش فکری، شهرداری، نیروهای امدادی و سازمان‌های حمایتی در کنار مدارس تأکید دارند. از نکات قابل توجه این فصل، تقویت سرمایه اجتماعی و روحیه همبستگی در سطح محله و جامعه است.

در ادامه، جدول نمایه موضوعی برای دسترسی هدفمند به ایده‌ها و متن کامل ۱۵ ایده بر اساس نظرات فعالان شرکت‌کننده در فراخوان، ناظر به **نقش دیگر بخش‌ها و نهادها** بیان شده است.

فصل ششم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

جدول ۶: نمایه موضوعی ایده‌ها - نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

شماره ایده‌ها	توضیح موضوعی	عنوان موضوعی
۴، ۵، ۷، ۱۰، ۱۱	بهره‌گیری از مسجد، بسیج، فرهنگسرا و ظرفیت‌های محلی برای آموزش، برنامه‌های فرهنگی، مشارکت اجتماعی و انسجام اجتماعی	فعال‌سازی ظرفیت‌های محله‌محور و مساجد
۴، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۴	فعالیت‌های گروه‌های جهادی در حوزه امداد، آموزش، توزیع غذا، کمک به خانواده شهدا، مهدکودک محلی، سالمندان و نیازمندان	جهاد اجتماعی و خدمات داوطلبانه مردمی
۲، ۱۰، ۱۳، ۱۴	برگزاری مناسبت‌ها، مانورهای میدانی، نماز خیابانی، موبک‌ها، و آیین‌های جمعی با مضامین ایثار و مقاومت	تقویت هویت ملی و روحیه مقاومت از طریق مناسک اجتماعی
۱، ۶، ۷	ساخت دیوارهای روایت، پوستر، شعر، نقاشی، ماکت موشک، کار هنری با محوریت مقاومت و مشارکت دانش‌آموزان	تولید محتوای نمادین و هنری در فضاهای مردمی
۳، ۸، ۹	آموزش نحوه شناسایی نفوذی‌ها، اقدامات سایبری، تولید کلیپ‌های آموزشی، و تشکیل گروه‌های تخصصی در نهادها	آموزش سواد سایبری و امنیتی برای مقابله با نفوذ
۱۵	ایجاد امکان مشارکت در تأمین مالی تولید سلاح یا حمایت از حوزه نظامی با محوریت مردمی و مدرسه‌محور	مشارکت مالی مردمی برای پشتیبانی نظامی

فصل ششم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

در ادامه، ایده‌های مشارکت‌کنندگان در این نظرخواهی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها برای بهره‌برداری از فرصت‌های تربیتی جنگ و پسا جنگ و مقابله با مسائل آن آمده است.

شماره	ایده، توصیه یا اقدام پیشنهادی
۱	طراحی بازی‌های مربوط به ایجاد حس وطن‌دوستی و عشق به همنوع یا آشنایی با نامداران ایران مانند دانشمندان هسته‌ای. من بعنوان آموزگار پایه اول در این زمینه خودم دو بازی پرچم بلند ایران و راز انرژی پنهان را طراحی کرده‌ام.
۲	در هفته دفاع مقدس، مانور نمایشی نظامی برای عموم خانواده‌ها برگزار شود. افراد در فضای واقعی جنگ قرار بگیرند. در همان فضا کارهای تبیینی و فرهنگی صورت پذیرد.
۳	تهیه یک دوره آموزشی برای دانش‌آموزان با موضوع آشنایی با اقدامات سایبری و چگونگی شناسایی عوامل نفوذی و خائن در سطح محلات و نیز چگونگی مقابله مقدماتی با عوامل نفوذی.
۴	شرکت دانش‌آموزان در گروه‌های جهادی مساجد مثل بسته‌بندی مواد غذایی و جمع‌آوری کمک‌های مردمی و آموزش کمک‌های اولیه و... تا با این کار هم کمکی به جبهه مقاومت شود و هم چیزی را یاد بگیرند و هم روابط اجتماعی آنها تقویت شود و هم احساس توانمندی و شخصیت و مسئولیت‌پذیری در آنها تقویت شود.
۵	یکی از ظرفیت‌های ما برای کمک به حل این مسئله مریبان و معلمان هستند و با توجه به سیاست محله‌محوری احتمالاً محور هر محله مساجد می‌باشند. پس ما باید سعی کنیم مریبان و معلمان فعال در حوزه کودکی را حول محور مسجد سازماندهی و آموزش بدهیم و با بازی، داستان، کاردستی و... این اهداف را محقق سازیم.
۶	<ul style="list-style-type: none">• ساخت ماکت‌های موشکی و سرداران شهید سپاه و ماکت از بمباران ساختمان موساد و مکان‌هایی که موفق شدیم بمباران کنیم• شعر و متن‌های در این رابطه• پوسترسازی با اسم مدارس
۷	عنوان ایده: «دیوار روایت محله» هر مسجد، پایگاه بسیج، فرهنگسرا یا کتابخانه محلی، یک «دیوار روایت» داشته باشد که نوجوانان محل، آثار نقاشی، دل‌نویسه، پادکست یا گزارش‌های خود را روی آن نصب کنند. این دیوار، نماد

فصل ششم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

مقاومت مردمی در جنگ روایت‌هاست؛ و نهادهای محلی با اجرای جشنواره‌های کوچک برای این آثار، انگیزه مشارکت نوجوانان را افزایش می‌دهند.	
تهیه‌ی یک فایل یا کلیپ از اقدامات خائنین و نفوذی‌ها به میهن و تشریح اقدامات خائنه‌ی آنان در جنگ با میهن. اقدامات پدافندی برای مقابله با نفوذی‌ها و آموزش آنان به همه مخصوصاً فرهنگیان و دانش‌آموزان و والدین.	۸
تشکیل گروه‌ها و تشکل‌های منسجم و آموزش دیده در حوزه‌های سایبری در سطح کشور و کلیه‌ی نهادهای دولتی و خصوصی کشور. حمایت مادی و معنوی از گروه‌ها. آموزش‌های تخصصی به آنان.	۹
مشارکت‌های محله محور: (الف) برگزاری روضه خانگی روزانه هر روز در یکی از منازل افراد داوطلب (ب) برگزاری کلاس‌های ورزشی، سواد رسانه و... در مساجد (ج) سیر مطالعاتی شناخت یهود - کارگاه تحلیل و بررسی در گروه‌های محله (د) برگزاری مسابقات دارت با سیبل تصویر نتانیا هو در محلات (ذ) برگزاری مسابقات کاغذ باد با تصاویر شهدای ۱۲ روزه همان محلات یا سرداران مقاومت و دانشمندان شهید (ر) پخت غذای نذری دسته جمعی در محلات و توزیع بین نیازمندان همان محله (ت) بازدید از خانواده‌های شهدای محله و انجام کارهای رفع نیازهای خانواده شهدا یا آسیب‌دیدگان ناشی از جنگ (ع) گروه سرود محلات دختران - پسران و بازخوانی سرودهای مقاومت (غ) تشکیل گروه امداد محله - شناسایی افراد کادر پزشکی محله و تیم‌سازی - آموزش کمک‌های اولیه به افراد داوطلب (خ) جمع‌آوری آمار افراد ساکن محلات - کدگذاری منازل افراد مسن یا بیمار برای امداد رسانی در مواقع ضروری	۱۰
ایجاد مهدکودک‌های محلی موقت در مساجد و مدارس که خانواده‌ها بتوانند فرزندان خود را برای حفظ آرامش و ایجاد روحیه جمعی در شرایط کنونی در آن قرار دهند. این کار میتوانند در مکان‌های امن معرفی شده و با حضور مادران انجام شود.	۱۱
توجه به وضعیت سالمندان با برقراری تماس و ملاقات ایشان باهدف ایجاد روحیه و ایجاد پل ارتباطی برای برطرف کردن نیازهای ایشان توسط گروه‌های جهادی و گروه‌های معلمان	۱۲
برپایی نمازهای جماعت خیابانی برای نشان دادن روحیه شجاعت و تقویت همبستگی و وحدت مردم	۱۳

فصل ششم: ایده‌ها و فعالیت‌هایی برای نقش‌آفرینی دیگر بخش‌ها و نهادها

برپایی موبک‌های خدماتی (آموزش، مشاوره، درمان) در مکان‌های پر تردد شهری	۱۴
شریک‌شدن مدارس و عموم مردم در تولید موشک‌هایی که به سمت اسرائیل شلیک می‌شود با ایجاد بستری برای حمایت مالی مردمی برای تقویت بنیه نظامی و دفاعی کشور.	۱۵

